

DATED
NEWS
DELIVER BY
SATURDAY
MARCH 14

LAIKS

WEEKLY NEWS
PERIODICAL
POSTAGE PAID
AT LARGO, FL
AND ADDITIONAL
MAILING OFFICE
(USPS 301-500)
ISSN 1089-8832

"LAIKS" IS PUBLISHED SINCE 1949 // "LAIKS" IZNĀK NO 1949. GADA
Published 48 times per year except the first week of May, the last week in June, the second week in September, the last week in December
Published weekly by: Latvian Newspaper "Laiks", Inc., 114 4th Ave NW, Largo, FL 33770
POSTMASTER: Send address change to: "Laiks", 114 4th Ave NW, Largo, FL 33770
Phone: 727-953-6313; Fax: 727 286 8543; E-mail: rasma@laiks.us

Lasiet tīmeklī!
www.laiks.us

Volume LXVI Nr. 11 (5708)

2015. gada 14. marts – 20. marts

16. marts – Latviešu Leģiona piemiņas diena

Leonids Breikšs

Vakarjunda

Svēts mantojums šī zeme mūsu tautai,
Un svētīts tas, kas drošs par viņu krīt.
Lai mūžu mūžos zelt un plaukt Dievs ļauj tai,
Un saulei liek pār mūsu druvām līt.

Nekur virs zemes neapsveiks tik silti
Vairs mūs neviens, kā apsveic druvas šīs,
Gar kuŗām augšup slejas bērzu ciltis,
Un liepas šalcot veras debesīs.

Par visiem svētumiem, ko sirdī nesam,
Lai šo ikviens sev pirmā vietā liek:
No zemes šīs mēs izauguši esam,
Mums šajā zemē galva jānoliek!

Lestenē šai dienā pulcēsies tie, kam dārga leģionāru piemiņa

Jauniešu dienas 2015

Attēlā no kreisās: Andrew Koerner, Karl Schmidt, Tālis Simmons, Andris Mežgailis, Peters Eckerson, Peters Griffin, priekšplānā Zinta Putenis un Ariana Ule

No 27. februāra līdz 1. martam Katskiļu nometnē notika Jauniešu dienas. Jaunieši piedalījās sacensībās un stafetēs, atpūtās ballē 90to gadu stila tērpos un dziedāja karaoke. Šajās dienās tika savākti 300 USD – ziedojums nometnei.

Sekmīgs skolotāju seminars

ELIZABETE (ELITA) PĒTERSONE,
LNAK Izglītības nozares vadītāja

Semināra lektori (no kreisās): Aija Mazsīle, Andra Zommere, Elita Pētersone, Daina Gross un Andris Gross

Sestdien, 28. februārī, Latviešu centrā, Toronto, kamēr latviešu skolas skolēni baudīja skautu un gaidu ziemas nometni Saulainē, Ka-

nadas skolotāji no Latviešu skolas Hamiltonā, Toronto latviešu biedrības sestdienas skolas, Toronto latviešu skolas "Valodiņa" un Otavas

pulcējās LNAK Izglītības rīkotā skolotāju seminārā.

(Vairāk lasiet nākamajā numurā!)

Latvian newspaper

LAIKSFrequency: WKLY EXC 1ST WK - MAY; LAST WK - JUN;
2nd WK - SEPT; LAST WK - DEC**Latviešu nedēļas laikraksts**Iznāk sestdienās, 48 reizes gadā
Abonēšanas maksa ASV dolāros: 1 gadam US \$ 144.00;
6 mēn. US \$ 83.00; 3 mēn. US \$ 50.00.**Redakcija Rīgā**, Ģertrūdes ielā 27, Rīga, LV-1011, Latvija.
Tālr.: +371 67326761, fakss: +371 67326784
e-pasts - redakcija@laiks.us
mājaslapa - www.laiks.us**Redaktore:** Ligita Kovtuna
mob. tālr.: +371 29439423. e-pasts: ligita@laiks.us**Par REKLĀMU un SLUDINĀJUMIEM,
kas iesniegti LATVIJĀ, maksājumi notiek EURO.**Neizlietotus manuskriptus un fotoattēlus redakcija neuzglabā.
Redakcijai ir tiesības iesūtītos materiālus izmantot arī saīsinātus.
Laikrakstā iespējams, ar autora vārdu vai iniciāļiem
parakstītajos rakstos izteiktās domas ar redakcijas viedokli
par pašu jautājumu var arī nesaskanēt.
Par reklāmas vai sludinājuma saturu atbild reklamdevējs.**Administratore ASV:** Rasma Adams
114 4th Ave NW, Largo, FL33770
Tālr.: 727 953 6313, fakss: 727 286 8543
e-pasts: rasma@laiks.us**Kanadas ziņas:** Mārtiņš Štauers
104-3000 Notre Dame Street, Lachine, QC, H8S 2H1
Tālr.: 514-639-8722, e-pasts: stauvers@yahoo.ca,**Par REKLĀMU un SLUDINĀJUMIEM,
kas iesniegti ASV, maksājumi notiek ASV dolāros.**
Sēru sludinājumus un adrešu maiņas sūtiet pēc adreses
275 Spring St. Apt. 11E, Red Bank, NJ 07701
e-pasts: LaiksDSR@aol.com**LAIKS**275 Spring St. Apt. 11E,
Red Bank, NJ 07701
laiksdsr@aol.com

Lūdzu, maksāt ASV dolāros uz "Laiks" Inc. vārda

Abonējiet laikrakstu LAIKS, neizejot no mājām – lietojiet
www.laiks.us!"LAIKA" abonements maksā: 3 mēnešiem.....ASV \$ 50.00
6 mēnešiem.....ASV \$ 83.00
1 gadam.....ASV \$ 144.00Floridas iedzīvotāju ievēribai! Lūdzu pievienojiet 7% Floridas
nodokli par laikraksta abonēšanu!

Gada abonenti saņems bez maksas:

- sešus JAUNO LAIKS pielikumus;

Laiks pa gaisa pastu Amerikā

Gadā ASV \$235.00.....6 mēneši \$130.00

Laiks pa gaisa pastu Latvijā

Gadā ASV \$235.00.....6 mēneši \$130.00

Laiks pa gaisa pastu Kanadā

Gadā ASV \$260.00.....6 mēneši \$140.00

Laiks pa gaisa pastu citur ārzemēs

Gadā ASV \$330.00.....6 mēneši \$175.00

JAUNO LAIKS abonements sešas avīzes

Gadā.....ASV \$30.00

Kanadā gadā.....ASV \$35.00

Ārpus ASV LAIKU var pasūtīt tikai pa gaisa pastu.

Ar šo nosūtu Jums

US \$ _____ par _____ mēn./ _____ gadu

Ja abonementu nevēlaties atjaunot, lūdzu, norādiet iemeslu

Uzvārds, vārds: _____

Adrese: _____

zip: _____

LASĪTĀJU BALSISJaunu gadu sākot, pateicība
pienākas mūsu laikraksta čak-
lajiem žurnālistiem. It īpaši,
lasot Sallijas Benfeldes vēro-
jumus, atziņas un vērtējumus,
var priecāties, ka arī jaunajās
paudzēs ir cilvēki ar spējām
ieskatīties tautas vēsturē un atzīt
mūsu tēvu veikto lielo darbu
pēc Pirmā pasaules kara, ar
saprātu, darba gribu un vien-
tību 20 Latvijas brīvības gados
sasniedzot ievērojamu saim-
niecisko un kultūralo limeni.
Kaut arī īstie brīvības cīnītāji
bija tikai neliela saujiņa.Ja gadu tūkstošus latviešu
tauta bija spējīga pastāvēt pieBaltijas jūras, savā zemē, pār-
dzīvot kara un mēra laikus, vai
tagad 50 gadi zem krievu
patvarības būtu spējuši tēvzemē
palikušo tautas daļu pārvērst
klejojošā tautā bez patriotisma,
bez tēvzemes mīlestības? Tas ir
tāpēc, ka ir trūcis un trūkst vēl
arvienu istu tautas vadītāju.
Dzejnieka vārdiem sakot: *Kā
celsi Latvijas ēku?/Sirdi ja pa-
matā liksi.*Mūsu paauzde, tie, kuŗi pa-
spējām uzaugt brīvās Latvijas
laikā, strauji iet mazumā, vai arī
salikstot zem gadu nastas kļūst
flegmatiski. Nav viegli samie-
rināties, ja tev, cilvēk, vēl strādādomas un ilgajos gados uzkrātā
atmiņu „filma” slid acu priekšā,
tad grūti ir klusēt.Uzmundrinoši skan vēl tagad
dzejnieka V. Plūdoņa vārdi
dzejoli „Latvietim”:*Tā – tava zeme, tava valsts,**Ko pats tu guvis cīņā garā.**Tu vienīgais tās sargs un balsts;**Tās liktenis guļ tavā varā.*Ir starpība, vai Otrā pasaules
karā novērotais un pārdzīvotais
ir ar jau pieauguša cilvēka uz-
tveri vai notikumu vērotājs ir
bijis tikai vēl bērns. Pēdējā vē-
rojumi, vecākiem pie rokas tipi-
not, ir bez vēsturiskas nozīmes.Tuvojas liktenīgās marta die-
nas, un arī tagad pēc daudziem
gadiem mums, vecajiem, un arī
jaunajām paudzēm ir pienā-
kums domāt par tautas drošību.
Mēs nevaram aizmirst tos tūk-
stošus, kuŗi nolika galvu, lai
mēs izglābtos un dzīvotu. Mēs
nevaram paļauties uz citu tautu
solījumiem vien. Vai aizgājušie
gadā mums jau nedeva mācību?
Tikai tad, kad mūsu pašu dēli
stāvēs kā sargi pie Daugavas,
tauta varēs justies brīva un
priecāties.Laikrakstā *Laiks* mēs gan
lasām aicinājumus ziedot šim,
ziedot tam un beigās pat Rīgas
suņiem un kaķiem – bezpa-
jumnīkiem. Bet, kā ir ar valsts
drošību? Latvijas valsts tai dod
pat mazāk kā mūsu kaimiņu
zemes savu kaŗavīru uzturēša-
nai. Kas tā ir par valsts iekārtu?
Vai mums visiem nebūtu pie-
nākums darīt kaut ko tieši valsts
aizsardzības labā?

GAIDA VALKOVSKA

**Top pārmaiņas
LĀZAs valdē**Latviešu ārstu un zobārstu
apvienībai (LĀZA) šogad jā-
ievēlēja jauna valde.Kollēgas ir izkaisīti pa ār-
zemēm, pa visu plašo pasauli.
Mēģinām visus sasniegt ar mo-
derniem līdzekļiem – presi,
e-pastu, arī ar vēstulēm.Laipni lūdzam kollēgas ieteikt
kandidātus valdei, norādot vār-
du, uzvārdu, adresi, e-pasta
adresi. Šo informāciju lūdzam
nosūtīt **Jānim J. Dimantam,
Jr., M.D., 2330 Innsbruck
Parkway, Minneapolis, Min-
nesota 55421-2068, USA**, jau
tuvākajās dienās, lai mūsu ko-
pējais darbs varētu gludi turpi-
nāties bez sastrēgumiem.Būsim pateicīgi par pozitīvi
rosinošiem ieteikumiem mūsu
turpmākajai darbībai. Pateicībā
par līdzdalību un atbalstu –

JĀNIS J. DIMANTS,

Jr., M.D.,

LĀZAs valdes priekšsēdis

LATVIJA – 2015

Zemākās cenas lidojumiem uz Rīgu

ar visām lidfirmām no visām ASV pilsētām

* Viesnīcas * Pasūtiet lidojumus internetā

VYTIS TOURS40-24 235th Street, Douglaston, NY 11363

Tel.: 718-423-6161, 1-800-778-9847, Fax: 718-423-3979

E-mail: VYTTOURS@EARTHLINK.NETWeb site: www.vytistours.com**IZDEVĪGAS CENAS LIDOJUMIEM UZ LATVIJU****AIREX - AVE SOL TRAVEL****A. JANSONS**

73 Glenwood Ave., Leonia, NJ 07605

Runājam latviski:

201-944-1273

Runājam angļiski:

1-866-944-1273

e-pasts: jansonsa@gmail.com**Riga Ven Travel Inc.****Pavadīsim atvaļinājumu kopā ar bērniem
BEACHES kūrortā vai bez bērniem pie SANDALAS.
Viena cena (All Inclusive)**Zvaniet – INESE ZAKIS
Tālr.: 727-623-4666
6301-D Pelican Creek Crossing
St. Petersburg, Florida 33707
e-pasts: rigaven@aol.com

Koŗdziesmu konkurss jaunajiem komponistiem “Modini kanonu! Jaunās *Lauztās priedes*”

Par godu Raiņa un Aspazijas 150. dzimšanas dienai jubilejas programmas “Pastāvēs, kas pārvērtīsies” radošā grupa no Latvijas Rakstnieku savienības sadarbībā ar Latvijas Komponistu savienību izsludina koŗdziesmu konkursu jaunajiem komponistiem “Modini kanonu! Jaunās *Lauztās priedes*”.

Konkursa mērķis ir aktualizēt Raiņa un Aspazijas garīgo mantojumu, ietērpjot to mūsdienīgā mūzikas valodā. Jaunie komponisti aicināti radīt koŗdziesmas ar Raiņa vai Aspazijas dzeju, domājot par Latvijas valsts simtgades Dziesmu svētkiem, kā arī Raiņa un Aspazijas jubilejas gada

noslēguma sarīkojumu.

Konkursā var piedalīties jaunie komponisti, kuŗi dzimuši pēc 1980. gada 14. augusta. Konkursa dalībniekiem nav jābūt Latvijas Komponistu savienības biedriem.

Konkurss notiks divās kārtās. Konkursa pirmajā kārtā žūrijas dalībnieki izvērtēs iesniegtās partitūras un izvirzīs darbus nākamajai kārtai. Pirmās kārtas rezultāti tiks paziņoti līdz 2015. gada 4. septembrim.

Visi otrajai kārtai izvirzītie jaundarbi tiks pirmatskaņoti Rīgas labāko jaukto amatierkoŗu sniegtā konkursa noslēguma koncertā 2015. gada decembrī.

Konkursā jāiesniedz viena, ie-

priekš publiski neatskaņota dziesma (jauktajam korim *a cappella*) ar Raiņa vai Aspazijas tekstu negrozītā veidā no nolikumā nosauktajiem dzejoļu krājumiem. Dziesmas ilgums trīs līdz piecas minūtes.

Konkursa kopējais naudas balvu fonds ir 3300 eiro. Par balvu fonda sadalījumu starp labākajiem pretendentiem lems žūrija.

Konkursa pieteikums jāiesniedz Latvijas Komponistu savienībā, Baznīcas ielā 37-3, Rīgā, LV-1010, no 2015. gada 10. līdz 14. augustam, no plkst. 12.00 līdz plkst. 16.00 aizvērtā aploksnē, ar norādi “Konkursam “Modini kanonu! Jaunās *Lauztās priedes*”. Konkursa pieteikumu iespējams sūtīt arī pa pastu.

Konkursa nolikumu iespējams lejupielādēt www.komponisti.lv, www.rakstnieciba.lv un www.aspazijarainis.lv.

Konkursu finānciāli atbalsta Valsts Kultūrkapitāla fonds un LR Kultūras ministrija.

2014. gadā pavasarī pēc Kultūras ministrijas darba grupas Raiņa un Aspazijas jubilejas gada īstenošanai ierosinājuma Nacionālā kultūras padome vienojās 2015. gadu pasludināt par Raiņa un Aspazijas jubilejas gadu, rosinot valsts, pašvaldības un nevalstiskās organizācijas iesaistīties tā norisē ar iniciatīvām, plānojot un īstenojot pasākumus un citas aktivitātes Raiņa un Aspazijas per-

sonību un viņu radītā kultūras mantojuma aktualizēšanai. Raiņa un Aspazijas 150 gadu jubileja ir ietverta UNESCO svinamo dienu kalendārā.

Par godu Raiņa un Aspazijas 150. dzimšanas dienai Latvijas Rakstnieku savienība ir izveidojusi pasākumu programmu “Pastāvēs, kas pārvērtīsies”. Vairāk par jubilejas gada notikumiem lasiet www.aspazijarainis.lv!

Informācija par konkursu: Mākslinieciskajos jautājumos Agita Ikauniece, 29555770, kordziesma@gmail.com.

Organizatoriskajos jautājumos Anete Pitena, 29158686, kordziesma@gmail.com.

SARMĪTE LUNDE

ŽILBINOŠI! CEPURI NOST!

Svētdien, 1. martā, Sietlas latviešu namā tautiešus priecēja ļoti gaidītā Pītera Kviltera (*Peter Quilter*) komēdija „Žilbinoši”. To izrādīja *mazais teātris Sanfrancisko* Laimoņa Siliņa režijā ar Brigitu Siliņu galvenajā lomā. Tēls pieprasa plaša spektra aktrisi, kāda Brigita Siliņa arī ir – talantīga, pieredzējusi, šarmanta. Luga ir paties stāsts par ļoti neparastu, spēcīgu personību Florensi Fosteri Dženkinsu (*Florence Foster Jenkins*). Šī sieviete ir iegājusi vēsturē kā visekscentriskākā, visnemūzikālākā, visnetalantīgākā dziedātāja, kuŗa 1944. gadā spējusi noturēt uzmanībā un līdz asarām izsmidzināt slavenās Karnegi koncertzāles trīs tūkstošus klausītāju. Lai cik neticami tas arī nebūtu, vēl šodien pasaules mūzikas veikalos var iegādāties šā koncerta ierakstus vai tos noklausīties vietnē youtube.com

Lugas saturam pieskaršos tikai nedaudz, jo tas analizēts neskaitāmās recenzijās daudzās valodās. Tulkojums latviešu valodā ir izcils (Ēdvīns Raups). Luga iestudēta gandrīz 20 pasaules valstīs un Anglijā nominēta Lorenša Olivjē balvai „Labākā jaunā komēdija”. Florenses vēlmē kļūt par slavenu dziedātāju nepazīst šķēršļus. Tās vārdā viņa azartiski ar neparastu vieglumu tērē naudu, lai uzturētu savus labvēļus Sentklēru, Doroteju, Kosmu Makmūnu, viņa rīko viesības slavenībām, kuŗi šos centienus atbalsta. Tomēr tā nav tikai nauda. Viņas talants ir optimisms un ticība sev, savam sapnim. Florense iekāro cilvēkus ar savu plašo sirdi, dāsnumu, ar savu dīvaino, kvēlo vēlmi, kuŗu viņa ļoti mērķtiecīgi cenšas realizēt. Bet, ar vienu noteikumu: viņas spēju kritizētājiem durvis ir slēgtas, viņa ir kurla un akla pret jebkuŗu, kas varētu ierobežot no malas šķietami absurdo rīcību. Vienlaikus Florenses tēls ir aizkustinoši smieklīgs, bet ne banāls.

Brigitas Siliņas Florense IR ŽILBINOŠA, atbilstoši lugas saturam: valodā, manierēs, šķērsajā dziedāšanā, īpaši 2. cēlienā, kad Dorotejas visā nopietnībā pieteiktais „koloratūrsoprāns” tradicionālajā, krāšņajā Karmenas tērpā uzveic pēdējo nopietno skatītāju (zāle ligojas smieklū jūrā). Iespējams, ka ziedu mešana publikā bija vēsturisks žests, bet šajā reizē vienam otram Sietlas latvietim, kuŗam laimējās uzķert sarkano ziediņu, tas paliks par mīļu piemiņu no mūsu teātra divas Brigitas Florenses lomā. Bet Florense nav viena. Sens un uzticams draugs, labs palīgs praktiskajā dzīvē viņai ir Sentklērs (Andrejs Gulbis – aktieris ar stāžu) – drošs, pašapzinīgs, bet tajā pašā laikā īsts dzīves baudītājs, kuŗam patīk Florenses piedāvatais dzīves veids. Viņas drošais balsts mūzikālajos eksperimentos kļūst nopietns pianists

reņses „šķībās notis” sagādā viņam gandrīz fiziskas ciešanas. Bet naivā, milīgā Florenses apjūsmotāja Doroteja (aizkustinoši

durēšana uzjautrina skatītājus, bet atstāj diezgan vienaldzīgu pašu Florensi – vēl viens akcents, kas parāda, cik patiesībā viņa ir

Kārlis Veilands un Brigita Siliņa

mazu elegantu cepurīti galvā, viņa nesas pa skatuvi, svētās dūsmās izkļiegdama savu sašutumu par Florenses mūzikālajām aktivitātēm, rokā vicinot daudzu ievērojamu mākslas sapratēju parakstīto dokumentu, kuŗā izteikta prasība aizliegt Florensei dziedāt uz skatuves. Kad pēc isa šoka momenta viņa tiek izraidīta ārā, Florense liek viņu atsaukt atpakaļ un savā ierastajā manierē piedāvā Gerdas kundzei pudeli šerija ar īpašu uzlīmi – dziedošās Florenses reklāmu. Protams, Gerdas kundze nav uzpērkama, un Sentklērs viņu vienkārši izmet ārā.

Luga ne tikai fascinē ar asprātībām un komiskām situācijām, izsmidzinot skatītāju līdz asarām; tā ir laikmetīga un uzdod daudz jautājumu, un pašu galveno: kas īsti ir šis fenomēns Florense? Lugas pēcvārdā režisors Laimonis Siliņš sirsniņi pateicas skatītājiem: “Bez jums nebūtu teātra!”

No kreisās Laimonis Siliņš, Sallija Filitsa, Andrejs Gulbis, Brigita Siliņa, Kārlis Veilands, Taira Zoldnere un Rūta Grand

Kosms Makmūns (lieliski tēlo Kārlis Veilands, kuŗš beidzis Latvijā Jelgavas mūzikas skolu un ir labs pianists, bet teātri gan esot spēlējis tikai skolā), kuŗš pamazām sāk saprast Florensi un novērtēt viņas uzticību, kaut arī redzams, ka tas nav viegli – Flo-

tēlo Taira Zoldnere), kas ir uzticīgi no sirds pieķērusies drosmīgajai madāmī, vēl vairāk izgaismo tieši pašas Florenses raksturu. Grotesks, taču ļoti piezemēts ir mājkalpotājas Marijas (Rūta Grand) tēls. Marijas izaicinošā uzvedība, valodas neprasmē, spāniskā bul-

tālu no reālās dzīves. Vēl viens ļoti spilgts tēls, teorētiski pozitīvs, kuŗš acumirkli šajā bezkonfliktā atmosfērā rada disonansi, ir Verindera Gerdas kundze (Sallija Filitsa) parādās pēkšņi un pilnīgi negaidīti (iespaidīgs ir uznāciens tieši no zāles). Melnā tērpā, ar

Savukārt Latviešu biedrības Vašingtona štātā valde aktieŗiem pateicībā dāvināja rozes.

Vēlreiz milzīgs paldies visiem aktieŗiem, režisoram un sevišķi Brigitai Siliņai par lielisko tēlojumu un izturību! Cepuri nost! Bravo!

INGUNA
DAUKSTE-SILASPROĢE

„Bet pāri mūžam tvan kā saulē vaivarāji pa laika upi aizskalotie gadi” Ingridai Vīksnai – 95

Laikā, kad dabā aizvien izteiktāk jūtams pavasara tuvums, atgriežas gājputni, kūst sniegs un ledus, saule sāk sildīt un zilās debesis priecēt, dzimšanas dienu Kanadā svin latviešu trimdas sabiedrībā pazīstamā un cienītā Ingrida Vīksna. Šogad dzejniecei un prozas grāmatu autorei, žurnālistei un laikraksta „Latvija Amerikā” redaktorei aprit deviņdesmit piektā gadskārta. Kaut jubilāre atzinusi, ka neesot daudzrakstītāja, tomēr domājot, jūtot un rakstot tikai latviski, un viņas daudzās grāmatas ir būtiska latviešu trimdas rakstniecības daļa. Tāpat viņa rosīgi un aktīvi piedalījies un piedalās latviskās dzīves organizēšanā, rakstnieku vakaru rīkošanā, jo „latviešu valoda ir mana sirdslieta, pirmā un lielā mīlestība, par ko es gribētu gādāt”.

Ingrīda Vīksna, īst. v. Reneslāce (prec. Fogle), dzimusi 1920. gada 10. martā Rīgā, tur auga un skolojās, dzīvoja Ausekļa ielas 4. namā, vasaras aizritēja tēvoča mājās Sesavas pagasta Ķirkučos, sentēvu mājās, kur 18. gs. saimniekojuši Reneslāči. 1992. gadā rakstniece par manuskriptu „Poēma par Ķirkučiem” ieguva Goppera fonda balvu. Vienu autore smēlusi Sesavas baznīcas grāmatās un dzimtas nostāstos (poēma ar nosaukumu „Teiksma par Ķirkučiem” iekļauta krājumā „Kad jāsadeg”). Viņa mācās Valža Zāliša pamatskolā un II Rīgas pilsētas ģimnazijā. 1938. gadā uzsāka baltu filoloģijas studijas Latvijas Universitātē, bet tās palika nepabeigtas. Studiju laikā darbojas korporācijā *Imeria*, strādā par korektori grāmatu apgādā „Zelta Abele”.

„Esmu piedzimuši tās paaudzes laikā, kas piedzīvoja lepnos Latvijas brīvības gadus un kas, posta dienās svešuma ceļā aizējot, uz saviem pleciem līdz aiznesa Latvijas saules dienu dzintaraino spožumu,” teikusi Ingrida Vīksna.

1938. gada rudenī viņa ar dažiem prozas darbiem ieradies laikraksta „Tēvijas Sargs” redakcijā pie Viļa Cedriņa, kuŗa mudināta, pieņēmusi pseidonīmu *Vīksna*, jo laukos Ķirkučos augusi skaiста vīksna. Izņemot pirmos dzejoļus vidusskolas žurnālā „Urdziņa”, 1938. gads uzlūkojams par viņas literārās darbības sākumu. 1940. gadā viņa publicējas laikrakstā „Tēvijas Sargs”, „Brīvā Zeme” pielikumā, 1941. gadā laikrakstā „Daugavas Vēstnesis” publicē apceres (par Zinaīdu Lazdu, Zentu Mauriņu un Daugavpils teātra iestudējumiem), vācu okupācijas laikā raksta žurnālā „Laikmets” par teātri un filmām, pamazām krājot pieredzi, kas būs nodēģa turpmākajos svešuma gados, publicējas laikrakstā „Tēvija”, kaŗavīru izdevumā „Daugavas Vanagi”, tāpat „Mana Māja”, „Latvju Mēnešraksts”, „Darbs un Zeme”, „Ven-

tas Balss”. 1942. gada 12. oktobrī laikrakstā „Tēvija” publicēta ziņa, ka jaunā dzejniece Ingrida Vīksna gatavo pirmo dzejoļu krājumu „Mirkļu spožums”, 1943. gada sākumā tas ar nosaukumu „Rūgtais prieks” izdots

rakstu daudz brīvākā ritmā”. Arī tematika un noskaņas turpmākajos dzejoļu krājumos mainās. Dzeja no šī krājuma tolaik izskanēja arī Radiofonā. „Jaunā autore, kas bija pazīstama jau periodikā, rāda formāli stingru,

dalās arī rakstnieku sarīkojumos dažādās Latvijas pilsētās. Tolaik dzejā ir bažas, filozofiski un eksistenciāli jautājumi, šaubas, sajūta, ka „mana sirds ir smilšaina kāpa, / ik brīdi kas mainās un dilst.” Vitaus Kalve jaunās dzejnieces spēku saskata spilgti tēlainā pasaules skatīšanā, savukārt Anna Dagda atzinusi, ka reti kuŗš jaunā autora pirmais krājums saņēmis tik pretējus un pretrunīgus novērtējumus, uzsverot, ka šis ir subjektīvs jaunas dzejnieces krājums – „pašatzīšanās ar smelzīgu sevis, savas personības, sava kodola meklēšanu – vientulībā un saskarē ar otru cilvēku.” Kaŗa un nāves tuvums, posts rosina domāt par zemes vērtību, cilvēka mūžu, attiecībām, mīlestību: „Debesis plaiksnājas kāvi, / Dvēseles ceļas un krit – / Mierīgi ugunis stāvi / Vakar, šodien, rīt.” Un cilvēkiem trūkst ticības, reizēm spēka šo smago laiku pārdzīvot, saasinot sajūtu, ka „man vairs nepieder nekas”. Jāatzīmē, ka līdzās dzejai tolaik jaunā autore publicē arī isprozas darbus.

1944. gada nogalē un 1945. gada pirmajos mēnešos dzejniece dzīvo Kurzemē, kur vēl patvērušās cerības par savu valsti, tomēr, tām strauji gaistot, viņa 1945. gada martā kāpj vienā no pēdējām bēģļu laivām, kas devās bistamajā ceļā pāri jūrai uz Zviedriju, uz Gotlandi. Kurzemes smago laiku un ceļu pāri jūrai, Ingrida Vīksna iemūžina romānā „Mums jābrien jūrā” (1951, atk. Ljā 1994), kur dokumentāls aculiecinieka vēstījums organiski savijas ar izdomu, rakstniece vēsti par kaŗa izskaņu Kurzemē, Jelgavas sagraušanu un bēģšanu uz Zviedriju. Romāns iznāca laikā, kad autore jau bija ceļā uz Kanadu, lai sāktu dzīvi atkal no jauna.

Ingrīda Vīksna pieder paaudzei, kuŗu jaunības sapņus un ieceres postīja aizbraukšana no Latvijas. Latviskā dzīve veidojās citā kultūrvidē, svešā zemē un citas valodas kontekstā. Pirmie septiņi gadi nodzīvoti Stokholmā, strādājot dažādus ikdienišķus un vienkāršus darbus. Te viņa bija arī latviešu laikraksta „Latvju Vārds” redaktore, publicējās tajā, arī žurnālos „Daugava” un „Ceļa Zīmes” un citur; piedalījās rakstnieku sarīkojumos. 1949. gadā laikrakstā „Latvija”, īsi informējot, ko Zviedrijā dara latviešu autori, par Ingridu Vīksnu lasām: „dala īso dienu starp maizes darbu pastā, divu dēlu auklēšanu un dažām nozagtām stundām literāram darbam. Domā par lielākiem prozas darbiem”. Jau 1949. gadā top poēma par Jēkabu Ķirkuci. Literāro darbu publikācijas parādījās arī latviešu bēģļu izdevumos Vācijā, tostarp „Dzintarzemē”, „Trīs zvaigznes”, „Sauksme”, „Latviešu Ziņas”, „Ap-skats”, „Latviešu Vēstnesis”, „Latvija” un citur. Jāatzīmē, ka 1950. gada sākumā parādās

pirmā dzejoļa (dzejolis „Pretī”) publikācija laikrakstā *Laiks*. Zviedrijā ar advokātu Volde-māru Fogeli izveidota ģimene, tur piedzimuši dēli Uldis un Egils, bet vēlāk Kanadā – meita Aija. Pēc Zviedrijas laika 1951. gada augustā sākas rakstnieces Kanadas laiks. Ar 31. numuru Ingrida Vīksna kļūst par Kanadas latviešu laikraksta „Latvija Amerikā” redaktori – „Rītos no septiņiem līdz deviņiem skrēju ar slotu tīrīt kāda apģāda telpas, bet deviņos devos uz redakciju un tad biju varena redaktore”. Viņa vēlas izveidot saistošu literāro daļu, tomēr trūkst rakstītāju. Tolaik viņa dzīvo DV namā, tur atradās arī laikraksta redakcija.

Pēc kursu beigšanas Ingrida Vīksna ieguva bibliotekāres asistentes darbu Toronto Publiskajā bibliotēkā, kur nostrādāja 22 gadus, 1985. gadā pensionējās un kādu laiku veltīja tikai rakstniecībai, sarakstot romānu „Nams kalna galā” (1993, PBLA Kultūras fonda balva). Pēc redaktora Aleksandra Kundrāta nāves Ingrida Vīksna 1993. gadā atkal atgriežas laikraksta vadībā. Viņas raksti ir asprātīgi, ar humoristisku nokrāsu, bet literārie darbi pauž nopietnu savas zemes, tautas un valodas mīlestību. Reiz teikusi: „Strādāšu, cik ilgi varēšu, un, kad man būs 90, aiziešu ātrā atvaļinājumā.”

Trimdas gados tapusi dzeja apkopota krājumos „Es saku paldies” (1955), „Un gājiens neapstājas” (1968), „Neviens mūs nedzird” (1984, PBLA Kultūras fonda balva) un „Kad jāsadeg” (2000). Kanadas latviešu nacionālās apvienības Kultūras nozares 1973. gadā izsludinātā sacensībā tapusi poēma piecos dziedājumos par zviedru izdoto latviešu leģionāru traģisko likteni latviešu un angļu valodā „Piecas nakts” (1976) (tulkojis dēls Uldis Fogelis), kuŗa spilgti paustas nacionālās un ētiskās vērtības, tēlots drāmatiskais bēģļu ceļš ar laivām uz Zviedriju, refleksijas par dzīves jēgu un vērtību, vientuļnieka pārdzīvojumi, paļaušanās uz Dievu un traģiskais leģionāru liktenis. Jubilāre atzinusi: „Daba man ir tikai fons, uz kuŗa parādās cilvēks. Tikai simbols, kas palīdz izteikt pārdzīvojumu, jo bez cilvēka nav ne debesu, ne zemes...” Pirmajos svešumā tapušajos dzejoļos spēģigs ir ceļinieka, klaidoņa, ceļa motīvs, vēstījums par cilvēku bez mājām, kuŗa mūžs šķirts divi daļās: „Bij mājas – nu debess un ceļi. // Pa tiem vēl sapņojot klist tava sirds, // Līdz pretī nāks krēslaini veļi”. Ingridas Vīksnas dzeja pauž pateicību par visu, ko piešķīris Dievs. Iezīmējot dzejnieces dvēseliskos pārdzīvojumus, meklējumus, individuāli pārdzīvojumi savijas ar katra trimdnieka sapņiem, ilgām un cerībām.

(Turpināts 6. lpp.)

Ingrīda Vīksne

Vārds

Vārds

*atveŗ durvis un ienāk istabā klusā –
ienāk parunāties.*

*Vārds nāk aiz vārda,
un ienāk draudzība līdzī –
ar seju mīļu,
smiekliem un buŗamiem vārdiem.*

Vārds

*ienāk tālūmam pāri
tuvumā parunāties.*

Ernesta Kreišmaņa izdevniecībā. Tas bija romantisks un jaunības ciešanu pārpilns laiks, kas patvēries tālaika liriskajās noskaņās, tā ir mīlestības dzeja. „Vienās ciešanās, patiesības meklēšanā un nolieģšanā. Toreiz es arī vēl ļoti ievēroju dzejas klasiskās formas. [...] Tagad

izjūtām un refleksijām bagātu dzeju, kas spilgti raksturo autorē psiches šķautnaino savdabīgu. Jaunā autore atstāj par savas dzejas turpmākām gaitām drošas un labas cerības”, rakstīts izdevumā „Mana Māja”. Trauksmainajā un draudīgajā kaŗa laikā jaunā dzejniece pie-

Dzīve pilna mūzikas

Gundega Saulīte sarunājas ar dziedoni, kordirigentu un mūzikas pedagogu Paulu Berkoldu no Losandželosas

Februāra sākumā pāri okeānam uz Latviju atlidoja ziņa, ka latviešu izcelsmes baritons Pauls Berkolds par piedalīšanos H. Parča mūzikas „Plectra & Percussion Dances” ieskaņojumā līdz ar citiem mūziķiem saņēmis Grammy godalgu. Februāra pēdējā nedēļā Pauls Berkolds jau bija sastopams Rīgā, apmeklējot koncertus, iedziļinoties pedagogiskā darba niansēs, interesējoties par jaunumiem Operā un citos teātros. Viņa dienaskārtība bija pilna ar mūziku. Patiesībā visa Paula Berkolda dzīve ir veltīta skaņu mākslai tās dažādās veidos. Mūsu saruna notika jau drīz pēc viņa ierašanās Rīgā, pats par sevi saprotams, iesākām ar lielo notikumu – Grammy balvu.

Mēs Latvijā bijām priecīgi pārsteigti, izlasot šo ziņu. Apšveicam!

Man pašam arī tas bija pārsteigums! Visa sākums komponists Herijs Parcs (1901 – 1974), viņa darbības ziedu laiki bija pagājušā gadsimta 50.-60. gadi. Parcs bija sācis veidot savu skaņu sistēmu, dalīt gammu frakcijās, panākot mikrotonus. Lai savu mūziku atskaņotu, viņš Kalifornijā pats būvēja instrumentus – gan sitamos, gan stīgu instrumentus. Pie mums darbojas ansamblis, kurā astoņi mūziķi spēlē Parča instrumentu atdarinājumus, es nepiederu pie šī ansambļa kodola, bet ik pa laikam atskaņojumiem ir vajadzīgs kāds vokālists, šim darbam vajadzēja baritonu, tāpēc es iesaistījos. Desmit gadu laikā mēs čeras vai piecas reizes šo skaņdarbu spēlējām koncertos, pirms pāris gadiem ieskaņojām. Ieskaņojums saņēma Grammy balvu divās kategorijās – par labāko kameransambli un *Best Classical Compendium*.

Pašā Grammy ceremonijā taču bijāt klāt?

Nē! Tūlīt pastāstīšu kāpēc. Šajā darbā tikai trešajā daļā parādās baritons, pirmajā un otrajā nekādas dziedāšanas nav. Man pienāks no Grammy e-pasts ar apsveikumu par nomināciju, lūdzu atsūtīt datus, lai varētu piesūtīt biļetes. Pēc stundas atkal jauns e-pasts: „Dienā esam kļūdijušies. Lai saņemtu uzaicinājumu uz balvu ceremoniju, jāpiedalās vairāk nekā 50% diska.” Bet es tur esmu tikai 33%! Līdz ar to es ceremonijā nebiju. Tas, saprotams, būtu bijis labs piedzīvojums! Tajā brīdī es Latviešu namā vadīju koŗa mēģinājumu... Tas jau nav mans Grammy, tomēr es dabūšu sertifikātu, ka esmu piedalījies tajā ierakstā.

Beidzamā laikā Latvijā esat bieži sastopams.

Iepriekšējo reizi biju rudenī, kad notika PBLA konference, manai sievai Andrai bija jālasa referāts par teātri trimdā. Man pašam pienākumu nebija, bet bija interesanti piedalīties, paklausīties.

Pirms diviem gadiem biju Latvijā un kopā ar dažiem kolēģiem Spīķerņu koncertzālē atskaņojām amerikāņu kompo-

nista Džona Keidža mūziku. Pēc koncerta man daudzi mūziķi teica: „Tev vajadzētu atbraukt uz ilgāku laiku, ja vien tas iespējams.” Universitātē, kur strādāju, katrus 7 gadus mums pienākas apmaksāts atvaļinājums, lai radoši papildinātos. Pašlaik es to izmantoju. Bija jau nodoms atbraukt uz Latviju uz visu semestri, tas neizdevās, tagad esmu ieradies, lai šeit pavadītu sešas nedēļas.

Kā plānojat darboties, lai radoši bagātinātos un papildinātos?

Dažas dienas esmu bijis Mūzikas akadēmijā. Ļoti pretimnākošs ir rektors Artis Šimanis. Esmu pieņemts darbā par konsultantu – skan diezgan nenoteikti, bet tā katrā ziņā ir tikai formalitāte. Mani interesē darbs ar vokālistiem, biju katedras vadītājs Zigrīdas Krigeres stundās. Sēžu, klausos, doodu savus ieteikumus. Gribu piedalīties arī citu vokālo pedagogu stundās – pie Kristīnes Gailītes, Andžellas Gobas, Krišjāņa Norveļa. Man ir ļoti interesanti vērot nodarbības, kā pedagogs strādā, iepazīt viņu tehniku. Bet tikpat interesanti ir vērot jaunos dziedātājus, viņiem ir ļoti labas balsis. Redzēt to sistēmu, kā cilvēks attīstās, kādas ir prasības, kāds repertuārs, kādas iespējas tālāk veidoties, viens otrs uz veselu semestri brauc uz Eiropas valstīm, lai papildinātos Erasmus programmā, tas ir ļoti svētīgi un nepieciešami. Mani aizkustināja tas, ka nodarbībās jaunie dziedātāji dzied ar skatu pa logu, bet aiz loga pāri kanālam ir Opera, daudzu lielais mērķis.

Bet Selga Mence man lūgusi Mūzikas akadēmijas kompozīcijas studentiem pastāstīt par Heriju Parču un viņa mūziku. Man ļoti interesē nākt un darboties, ja varu būt noderīgs, taču es nevienu negribu sevi uzspiest. Esmu pateicīgs akadēmijai, ka man ir ļauts darboties šajā vidē.

Esmu ievadījis arī sarunas ar Antru Bigaču, rīt iešu uz Doma koŗa skolu, iepazīšos ar turienes pedagogiem. Viņiem marta beigās paredzēts koncerts, kurā varēs dziedāt arī pašu izvēlētu repertuāru. Tas varētu būt no amerikāņu repertuāra, kaut kas no mūzikliem. Tos es esmu paņēmis līdzi. Pirms braucu šurp, es ļoti daudz nošu materiāla ieskenēju savā datorā.

Kādas pārdomas rosina pirmie koncertos gūtie iespaidi?

Biju uz diviem festivāla *Saksofonia* koncertiem. Vienā dziedāja koris *Latvija* Māŗa Sirmā vadībā, nākamā dienā koncertzālē *Rīga* piedalījās Radiokoris ar Sigvardu Kļavu. Tie taču ir ne tikai labākie Latvijas koŗi, bet vieni no labākajiem visā pasaulē! Es pieļauju, ka var dziedāt citādāk, bet katrā ziņā ne labāk. Man laimējās tos dzirdēt!

Esat interesējies arī par korporāciju darbību šibrīza Latvijā?

Jā, korporāciju lieta mani interesē. Savā laikā jau mans tēvs bija korporācijā. Mums Amerikā jau arī bija korporāciju dzīve, bet ierasties šeit un pašam ieraudzīt ir pavisam cita lieta. Līdz šim zināju tikai stāstus par to, „kā mēs Latvijas laikā gājām, kā bija toreiz”. Man interesē paskatīties, kas un kā notiek tagad, un piedieboties.

Pats esmu korporācijā Tervetia, un tās dzīvoklis ir šeit pat netālu, Tērbatas ielā. Piezvanīju pie durvīm un teicu: „Esmu atbraucis.” Mani uzveda augšā, aprunājāmies, nolika priekšā plānu – te ir viss, kas korporācijā

dājusi folkgrupā „Frikadeļu zupa”, viņa ir manas paaudzes cilvēks. Imanta ir ļoti apdāvināta dziedātāja, viņa Gaŗezera izveidoja mazu grupiņu un rosināja jaunos cilvēkus uz dziedāšanu. Tagad viņa katru svētdienu spēlē „Alā”, biju aizgājis paklausīties. Kāpēc ne? Sieva un bērni man palikuši mājās, te es esmu brīvs cilvēks.

Pastāstiet, lūdzu, par saviem bērniem! Vai viņus arī vilina mūzika?

Man ir trīs bērni, viņi, protams, var padziedāt, bet izskatās, ka nesekos manās pēdās. Vecākais dēls Alekss ir iesācis uni-

došanai. Dirigēšu arī kopkori, bet tas jau no visiem pienākumiem ir pats vieglākais, daudz grūtāki ir visi priekšdarbi.

Pēc tam septembrī atsāksies darbs augstskolā. Mans Kalifornijas mākslas institūts ir samērā progresīvs – programmas ir ļoti elastīgas. Mēs, protams, piedāvājam noteiktas programmas, bieži vien varam ne tikai dot to, kas mums ir, arī atsaukties uz to, kādi studenti ir uzņēmti. Pirms pāris gadiem es sarīkoju tādu īskursu par latviešu Ziemas saulgriežiem, uzaicināju palīgos arī mūsu lietpratējas – Ingūnu Galviņu un Īzi Nagaini. Taisī-

tuvākajā laikā notiek. Izrādās, Tervetia konventa telpās mēģina P/K! koris – Prezidija konventa koris. „Atnāc otrdien!” mani uzaicināja. Aizgāju. Korī dzied puiši no visām korporācijām, dirigents ir Arnis Pauris. Piesēdos pie baritoniem, nodziedāju divas Vītola dziesmas, vienu Dārziņa dziesmu. Man dziedāšana bijusi galvenokārt kā solistam, korī neesmu daudz dziedājis. Bet te – jutos vienreizēji labi. Mani uzaicināja piektdien ar kori piedalīties Kalpaka dievkalpojumā Jāņa baznīcā un nodziedāt Emīla Dārziņa „Mirdzi kā zvaigzne”. Kāpēc ne? Manā uztverē šī darbošanās saistās ar manu bērniņu un jaunību, kad mūsu Sietlas baznīcā gāja ar karogiem iekšā un godināja Kalpaku. Tagad es to varēšu darīt Latvijā, tas būs brīnišķīgs piedzīvojums!

Cik saprotu, interese par mūziku aptver dažādus žanrus?

Esmu bijis arī folkklubā „Alā”, tas atkal ir pilnīgi kaut kas cits. Es pagājušajā vasarā strādāju Gaŗezera Vasaras vidusskolā, droši vien strādāšu arī šovasar. Tur iznāca sastrādāties ar Imantu Nīgali, kas tagad dzīvo Latvijā. Viņas mamma ilgus gadus dzie-

versitāti, viņš ir ļoti labs sportists, spēlē futeni. Viņš ir ticis kolledžas limenī pirmajā ligā. Es nezinu, vai viņš kļūs par profesionāli, bet nebūtu neiespējams. Kas to zin, kā tie ceļi nākotnē pagriezīsies, viņš mācās biznesu. Otrs dēls Dāvids vēl ir ģimnazists, arī spēlē futeni, bet dara to vairāk sava prieka pēc. Viņš mums ģimenē ir gudrinieks, viņam ļoti patīk mācīties, izvēlas vienmēr tos grūtākos kursus. Arī viņa interesē biznes, taču, ja Aleksu vairāk interesē *soft business*, tad Dāvids grib mācīties finanses, viņš mīl rēķināt, varbūt būs baņķieris, kas skaita naudu. Meitai Liānai ir trīspadsmit. Viņa spēlē voleju, viņai patīk arī zīmēt, redzēs, kā veidosies viņas intereses.

Kādi darbi jūs gaida mājās?

Vispirms Gaŗezera vasara. Paredzētas Gaŗezera 50 gadu pastāvēšanas svinības. Esmu iesaistījies svētku lieluzveduma veidošanā, arī manai sievai Andrai tur būs pienākumi. Pēc tam Dziesmu svētki Sanhozē. Kaut arī neesmu rīcības komitejā, bet kopā ar Lolitu Ritmani un Brigitu Džeimsoni-Ritmani esam devuši daudz ieteikumu mūzikas nozarē – gan programmas, gan mūziķu sastāva izvei-

jām puzurus, taisījām maskas, gatavojām ēdienus, es sameklēju mūziku – divas nedēļas tā darbojamies. Bija iesaistījušies 24 amerikāņu studenti. No tiem daži sāka pastiprināti interesēties par Baltijas folkloru. Ierosināju nodibināt latviešu tautas mūzikas ansambli. Tur man ir divi amerikāņu studenti, viena meitene no Zommeru ģimenes, viņa mācās pirmo gadu teātra ievirzē. Ar ļoti skaistu balsi, viņa grib nākt pie mums, grib piesaistīties pie latviešiem. Vēl nāk viens bundzinieks, pāris ģitaristu. Tā esam iesākuši mazu baltiešu ansambli, tādu postfolka grupu. Nosaucām par „Lāčkāju”. Nesen vienā Vanagu sarīkojumā nospēlējām nelielu koncertiņu, un bija ļoti labas atsauksmes. Tagad 19. aprīlī, kad būšu pabrāucis mājās, spēlēsim Losandželosā etniskā festivālā.

Vai „Lāčkāja”dzied latviski?

Protams! Katriāna Zommers dzied latviski, otra meitene arī, es visiem esmu iemācījis latvisko tekstu izrunu. Ir puisis, kas spēlē stabulīti. Esam spēlējuši arī tautiskās dejas. Ja Amerikas jaunieši var un grib to darīt, tas ir vienkārši lieliski.

(Turpināts 6. lpp.)

Sieviešu ekonomiskās iespējas un ilgtspējīga attīstība – no izaicinājumiem līdz kopīgiem panākumiem

SINTIJA BERNAVA

Dzimumu līdztiesība, sieviešu un meiteņu tiesības ir arī viena no Latvijas prezidentūras galvenajām prioritātēm attīstības sadarbības politikā. Savukārt, Eiropas Savienībā marts kā Eiropas gada attīstībai tematiskais mēnesis ir veltīts sievietēm un meitenēm, tāpēc Latvijas Prezidentūras Eiropas Savienības Padomē ietvaros 2015. gada 2. martā Rīgā notika augsta līmeņa konference **“Sieviešu ekonomiskās iespējas un ilgtspējīga attīstība – no izaicinājumiem līdz kopīgiem panākumiem”**.

Konferenci atklāja Latvijas Republikas Ārlietu ministrijas parlamentārā sekretāre Zanda Kalniņa-Lukaševica, Saeimas priekšsēde Ināra Mūrniece, Eiropas starptautiskās sadarbības un attīstības komisārs Nevens Mimica (*Neven Mimica*), bijusī Latvijas Valsts prezidente Vaira Viķe-Freiberga un ANO sieviešu tiesību organizācijas UN WOMEN pārstāvis Moezs Doreids (*Moez Doraid*). Pasākuma dalībniekus ar video uzrunu sveica arī Eiropas Savienības (ES) Augstā pārstāve ārlietās un drošības politikas jautājumos Federika Mogerīni (*Federica Mogherini*).

Konferences atklāšanā Saeimas priekšsēde Ināra Mūrniece puda viedokli, ka sieviešu mērķis nav kļūt pārākām pār vīriešiem, bet gan iegūt vienlīdzīgas tiesības visās jomās. „Daudzas sievietes joprojām saskaras ar šķēršļiem, nodrošinot sevi un savus apgādājamus ar iztiku. Visa pamatā ir izglītība, kas dod izvēles iespējas, tā ir vērtība, ko nekad nevar atņemt,” sacīja I. Mūrniece.

Latvijas Republikas Ārlietu ministrijas parlamentārā sekretāre Zanda Kalniņa-Lukaševica konferences atklāšanas runā uzsvera, ka „sievietēm ir liels potenciāls eko-

nomiskās izaugsmes un labklājības veicināšanā. Viņa arī piebilda, ka no politiskiem paziņojumiem ir jāvirzās uz konkrētiem risinājumiem, un atzīmēja, ka investīcijas dzimumu līdztiesībā vistiešāk atsaucas uz valsts ekonomisko izaugsmi. Saskaņā ar ANO prognozēm, nodrošinot sievietēm tikpat daudz darbavietu, cik vīriešiem, jaunattīstības valstīs IKP palielinātos par 13%. Savukārt, ja Afrikas kontinentā nodrošinātu sievietēm tādas pašas tiesības uz zemi un mikrokreditiem, kādas ir vīriešiem, Afrikas valstu kopējais IKP varētu palielināties par 20%.

„Sievietēm, kuŗas ieņem atbildīgus amatus, ir jābūt vienlīdzīgām iespējām ar vīriešiem, nezaudējot savu seksualitāti un reprodūktīvās tiesības,” starptautiskajā konferencē *Sieviešu ekonomiskās iespējas un ilgtspējīga attīstība – no izaicinājumiem līdz kopīgiem panākumiem* sacīja eksprezidente Vaira Viķe-Freiberga. Viņa savā runā uzsvera daudzpusīgus dzimumu vienlīdzības aspektus un aicināja vecākus izglītēt savus bērnus par vienlīdzības jautājumiem. Tāpat eksprezidente norādīja, ka nepieciešama īpaša likumdošana, kas aizstāvētu sievietes reprodūktīvajā periodā.

Konferencē trīs paneldiskusijās tika meklēti risinājumi vienlīdzīgām tiesībām un sieviešu iespēju palielināšanai darba tirgū, analizētas labās prakses piemēri sieviešu līdzdalībai privātajā sektorā un ietekmei uz vides, sociālo un ekonomisko attīstību. Īpaša loma diskusijās tika pievērsta sieviešu tiesībām un dzimumu līdztiesībai nākamo globālās attīstības mērķu pēc 2015. gada kontekstā. Konferencē tika plaši diskutēti par to, cik būtiski ir nodrošināt vienlīdzīgas iespējas uz izglītību, darbu,

taisnīgu algu, īpašuma un mantošanas tiesībām, kā arī sociālajām garantijām.

Pirmajā paneldiskusijā – Ekonomikas stiprināšana: vide pilnvērtīgai sieviešu līdzdalībai – piedalījās: Nīderlandes ārējās tirdzniecības un attīstības sadarbības ministre Lilianna Plaumena, Itālijas ārlietu un starptautiskās sadarbības viceministrs Lapo Pis-

telli, *CARE International* programmas direktore Sofija Šprechmane, Programmas *Cocoa Life Program* direktore Katija Pītersa un Milānas Tirdzniecības palātas valdes locekle Federika Ortalli.

Otrajā paneldiskusijā – Sievietes uzņēmējdarbībā: ieguldījums visās ilgtspējīgas attīstības jomās – piedalījās Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības bankas padomniece Mihaēla Bergmane, *Made in Africa Initiative* vadītāja Helēna Hai, organizācijas *SPINNA Circle* dibinātāja un vadītāja Rupa Ganguli, Starptautiskās darba organizācijas eksperte Sofija Amarāla di Oliveira un *Plan Nederland* vecākā eksperte Annelize van den Berga.

Trešajā paneldiskusijā – Sieviešu ekonomisko iespēju stiprināšana attīstības politikas ietvarā pēc 2015. gada – piedalījās Lielbritānijas parlamentārā sekretāra vietniece attīstības sadarbībā Barone Lindsija Nortovere, Dānijas valsts sekretārs attīstības sadarbībā Martins Bille Hermans, bijušais Attīstības komisārs Andris Piebalgs, Pasaules Bankas vecākā

šanu ir būtiskākie priekšnoteikumi sieviešu spējai pilnvērtīgi iesaistīties ekonomiskajos un politiskajos procesos. Īpaši tika uzsverta privāta sektora loma – gan darba vietu radīšanā, gan sieviešu izglītošanā, radot iespējas pašām attīstīt uzņēmējdarbību.

ES sadarbojas ar daudzpartnervalstu vadībām, lai uzlabotu sieviešu stāvokli sabiedrībā, piemēram, nodrošinot labāku izglītību meitenēm vai atbalstot programmas, kas sniedz iespējas sievietēm, piemēram, piekļuvi mikrokreditēšanas programmām. Attīstības ietvarā pēc 2015. gada ES paredz atbalstīt patstāvīgu mērķi nodrošināt dzimumu līdztiesību un iespējas visām sievietēm un meitenēm.

Eiropas Savienības Starptautiskās sadarbības un attīstības komisārs Nevens Mimica (*Neven Mimica*) norādīja: „ES ir pasaulē lielākais donors, un līdz ar to tai ir būtiska loma iespēju nodrošināšanā sievietēm un meitenēm, un mēs esam apņēmības pilni stiprināt centienus šajā jomā. Tādēļ šobrīd izstrādājam jaunu Dzimumu rīcības plānu attīstības sadarbībai.” N. Mimica uzsvera arī to, ka Dzimumu rīcības plānam jāklūst vairāk par rīcību nekā par plānu, īstenojot nospraustos mērķus realitātē.

Konferencē tika atzīts, ka dzimumu līdztiesības nodrošināšana ir universāla problēma un ir aktuāla kā jaunattīstības valstīs, tā Eiropas Savienībā. Konferenču rezultāti tiks izmantoti turpmākajās ES un ANO sarunās par jaunajiem ilgtspējīgas attīstības mērķiem, kas jāapstiprina 2015. gada septembrī.

Konferenci organizēja Latvijas Republikas Ārlietu ministrija sadarbībā ar Eiropas Komisiju.

Rīgas pils „Pletenberga Dievmātes” cilņa atdzimšanas ceļš

NORA SKARA

Pirms kāda laika uzrakstīju par savu tikšanos ar cilvēkiem, kas iesaistīti Rīgas pils Dievmātes cilņa restaurācijā. Stāstīju par cilvēkiem, kam šī cilņa vēsture un atjaunošana ir ļoti svarīga, tas ir – par Rīgas pils Dievmātes fondu. Par šo laiku notikumi ir pavirzījušies uz priekšu, kas mūs visus priecē.

Kā zināms, šoruden pēc ilgajiem restaurācijas darbiem tiks nodota ekspluatācijā Rīgas pils, kas ir Latvijas Valsts galvas oficiālā rezidence. Tas nozīmē, ka arī cilnis virs pagalma ieejas piedzīvos restaurāciju. Šogad dažādi notikumi pārklājas, kur viens no tiem – Māras Zemes jeb *Terra Mariana* – 800, tas ir, atzīmējam Livonijas atvēršanu Jaunavai Marijai, ko IV Laterāna koncilā apstiprināja Inocents III 1215. gadā. Paralleli šim svarīgajam notikumam izdotas albuma *Terra Mariana* 10 identiskas kopijas, kā arī 1000 eksemplāru ar šī krājuma sama-

zinātā formātā. Šī albuma vēsture ir Latvijai ļoti zīmīga, jo 1888. gadā tas tika izgatavots tikai vienā eksemplārā kā Latvijas ticīgo dāvana pāvestam Leonam XIII viņa priesteriskās

kalpošanas piedesmitgadei uz 70 pergamenta lapām. Katra lapa ir kā mākslas darbs (61x45 cm)

un lasītājam sniedz bagātīgu gan vizuālu, gan informatīvu materiālu par Livonijas baznīcām, pilīm, slavenām dzimtām, svētvietām un dabas pieminekļiem. Albums *Terra Mariana*

vai Māras zemē. Katra lapa ir kā stāsts par senu dižciltīgu dzimtu un par tās ģerboņiem un zīmogiem, par vēsturiskām personībām vai senās Livzemes sudraba un zelta monētām. „Dievmātes parādīšanās mestram Pletenbergam” ir ņemta par albuma lapas prototipu kā veltījumu Vācu ordeņa Livonijā mestram Volteram fon Pletenbergam, pieminot livoniešu uzvaru pār iebūcējiem no Krievzemes Smoļinas kaujā 1502. gadā. Lapa mākslinieks ir arhitekts Oskars Felsko, viņa paraksts O. Felsko var izlasīt uz arhitektoniskā ierāmējuma cokola labajā apakšējā stūrī. Gleznas oriģināls atradies Pletenbergu dzimtas īpašumos Vācijā, pēc tam izgatavotas vairākas kopijas. Ar šo lapu sākas albuma *Terra Mariana* ilustratīvā daļa ar isām anotācijām. Attēlotajā kompozīcijā paustais vēstījums ir pateicība Svētajai Marijai, kuŗa šajā vēsturiskajā

kontekstā manifestējas kā Livonijas glābēja, bet mestra gūtie ievērojami militārie panākumi – tikai ceļš uz šo glābšanu. Ilustrācijas paskaidro teksts latīņu valodā vecgotu baznīcas rakstā. Tā autors ir Latgales novadpētnieks un vēsturnieks Gustavs Manteifels (1832-1916).

Atgriežoties pie Rīgas pils Konventa vārtu Madonnas un Pletenberga cilņiem, kas virs pagalma ieejas atrodas no 19. gs. sākuma (1814-1825) pēc pārvietošanas no Valtera fon Pletenberga (1497-1515) laikā uzceltas vārtu piebūves, secinām, ka pēdējos trijos gados mākslas pieminekļu ekspertu padome ir paveikusi nozīmīgu darbu. Gan eksperti, gan vēsturnieki, gan nevalsts organizācija – Rīgas Pils Dievmātes fonds ir apvienojušies kopējā darbā, lai nākamajam paaudzēm saglabātu šo vēsturisko fainomenu – Rīgas Pils Dievmāti.

Rūdolfis Blaumanis Sanfrancisko Teātra darbnīcā

“Man patīk, ka tauta smejas.”

/R. Blaumanis/

BIRUTA MAGONE

Iestudējot R. Blaumaņa lugu “No saldenās pudeles”, visi darbā iesaistītie nonāca pie secinājuma: Blaumanis liek dziļi sevi sajūst savas saknes – latvietību. Droši vien, ka mākslinieki no citām nācijām, ja nu tiem iznāk iestudēt Blaumaņa lugu, nenonāk pie līdzīgām atklāsmēm, bet katram latvietim nākas ar šo mistiku saskarties.

Lai arī tauta Rūdolfu Blaumani

tā gaidot precinieku piebraucot “ar divi zirgi un pederu ratiem”. Kārlis Skalbe par pašu Blaumani teicis ko līdzīgu:

“Blaumanis savā *dvēselē* arī bija mazliet zemnieks un visā klusībā domāja precēt bagātu sievu, par ko viņš runāja gan nopietni, gan pa jokam. Izdarīt viņš to varētu gan tikai tad, ja pati bagātā līgava karrietē ar saviem naudas maisiem

rona par 400 rubļiem gadā. Tā bija ļoti augsta rente, un, tikai pateicoties Rūdolfā ienākumiem no rakstniecības darba, mājas ar 40 hektāriem zemes bija iespējams noturēt. Māju izpirkšanai barons pretojies, un tikai pēc Rūdolfā nāves 1908. gadā viņa brālim Kārlim gadu vēlāk tās izdevās no barona izpirkt. Savu radošo rakstniecības darbu viņš esot veicis tieši Brakos,

tu vien sarakstījis, ja būtu dzīvojis divtik ilgi.

Antons Austrīņš apgalvoja: „Blaumanis konstatēja, ka latviešu tauta, vispārī ņemot, ir zemnieciska, lāciska. Mums vajagot par visām lietām – vispirms vingrot un dejot! Mēs esot pārāk neveikli. Vajadzētu tik iesākt. Veiklību varot panākt tāpat kā spēku.”

Nav svarīgi, kāda mēroga un ranga teātris – vai nu tas būtu Nacionālais, vai kāds provinces teātris, vai arī pašdarbnieku teātra entuziastu pulciņš – Blaumanis un teātris sader kopā kā cimdš ar roku. Izskatās, ka Sanfrancisko Teātra darbnīca savos mēģinājumos strādā ar domu, ka būtu jāņem vērā rakstnieka vērtējumi par latviešu dabu – mēģinot būt kustīgiem un veikliem. Strādāt pie izrādes veidošanas nākas pamatīgi, un ne vienam vien

no aktieriem ir jāpacinās, lai saprastu valodā jau pasen nelietotus vecvārdus. Tos atminas vēl tikai vecākā paaudze. Strādāt pie lugas ir interesanti gan režisorei Mārai Lewis, gan aktieriem, jo luga ir stilistiski ļoti bagāta. Blakus kriminālromāna intrigām veikli ievīta romantiskā stīga: mīlestības ciešanas un bēdas, pārpratumi un greizsirdība, pat humors par sociālo stāvokļu atšķirībām un jauna „buntavnieka” radikālajām tieksmēm. Viss tas kopā veido vairākus slāņus, kuŗos vērts iedziļināties, un neviename netiek uzspiesta kāda noteikta ideoloģija.

Līdz izrādei, kuŗa notiks 25. aprīlī Latviešu draudzes namā Sanfrancisko, vēl palicis laiciņš, lai strādātu ražīgi un domātu par Rūdolfu Blaumani un to, ka viņam patīk, ja tauta smejas. Vēlam, lai nu tas arī izdodas!

bija atzinusi par savējo, viņa dzīves laikā latviešu kritika bieži bija ne pārāk laipna. Interesants ir fakts, ka tieši vācu kritiķi, kuŗi apmeklēja Blaumaņa lugu izrādes, to saturu un stilu rūpīgi analizēja, un viņu kritika bija ļoti pozitīva un padziļināta.

Varētu teikt, ka visi tēli, kuŗi atraduši vietu Blaumaņa lugās, ir viņš pats, un šis viņš pats, tā ir viņa tauta. Pašu Rūdolfu Blaumani var atrast pat “No saldenās pudeles” Marijas tēlā, piemēram, kur Lavize par Mariju izsakās, ka

piebrauktu pie viņa durvīm klāt, saņemtu viņu aiz svārku stūra un aizvestu pie altāra.”

Blaumanis mīlēja teātri, un teātris vēl šodien mīl Blaumani. Ērgļu pašdarbnieku teātri viņš pats tika tēlojis Ābramu un darījis to pat ļoti veiksmīgi. Rūdolfis esot bijis pagaŗa auguma, ļoti izskatīgs un vienmēr ļoti labi, pat eleganti ģērbies. Esot izskatījies pat glauņāks nekā Ērgļu muižas barons. Par Rūdolfā Blaumaņa mājām uzskata Braku mājas, kuŗas viņa vecāki rentēja no Ērgļu muižas ba-

nevis Rīgā, kur tam arī nācās dzīvot dēļ darba aviŗu redakcijās. Braku saime vienmēr esot zinājusi, kad saimnieks sāks atkal rakstīt jaunu lugu vai noveli aiz tā, ka viņš uz sava galda esot salicis kaudzīti ar mutautiņiem. Rakstot, viņš esot tik ļoti dzīvojis līdz saviem varoņiem, ka bieži esot raudājis, bet dažkārt nav varējis novaldīt smieklus.

Tik ļoti žēl, ka mūsu tautas ģēnijs aizgāja mūžībā, sasniedzis tikai 45 gadu vecumu. Varam tikai iztēloties, kādas tik lugas viņš bū-

Raksta autore – Skolas vadītāja Dace Carlin un viņas palidze Gundega Dance ar skolēniem

Raugies, bērns, ar savām gaišām acīm, savu tēvuzemi vēro tā, ka lai viņas mīlā, mīlā seja mūžam paliek atmiņā! Tad tu vari svešās malās doties, pāri zemēm, jūrām ilgu dzīti, – tēvuzemei nekad nezudīsi, jo kā talismans tā būs tev līdz. Klausies, bērns, ar savām bērna ausīm, – katrs mīlās mātes vārds ir svētī! Lai šis lokanās un mīlās skaņas dus kā zvans, sirds dzelmēs nogremdēts!

/J. Jaunsudrabiņš/

Ar prieku varam paziņot, ka šī gada 1. februārī savu darbību ir atsākusi Kolorādo Latviešu skola. Skolas mērķis ir mācīt latviešu valodu, kultūru un tradīcijas. Skola darbosies ar bērniem divās vecuma grupās: jaunākā grupa no 4 līdz 6 gadu vecumam un vecākā grupa no 7 līdz 15 gadu vecumam. Mācības notiks svētdienās no plkst. 9:00 līdz 12:00. Skolā šobrīd ir pierēģistrējuŗies 24 bērni. Vecākajai grupai bija pirmā skolas diena. Mācību laikā jaunieŗi skatījās video par Latviju “Welcome to My Country”, diskutēja par to, ko viņiem nozīmē Latvija un ar ko tā asociējas. Tie jaunieŗi, kas jau apmeklējuŗi Latviju, dalījās savā pieredzē par

pedzīvoto un redzēto. Denveras draudzes mācītāja Helēne Godīņa aicināja bērņus uz svētdienas skolas daļu dievkalpojuma laikā un deva tiem Dieva svētību, uzsākot jaunās skolas gaitas. Pēdējā mācību stunda skolas laikā ir paredzēta interesantām aktivitātēm. Šoreiz tās bija tradicionālās bērņus spēles, bet nākotnē plānojam gan latvisku ēdienu gatavošanas stundas, gan dzimŗšanas vai vārda dienu svinēšanu, kā arī dziedāšanu, deŗošanu u.c. Katrs jaunietis dāvanā no skolotājām saņēma disku ar mūsdienu Latvijas populārāko grupu – “Prāta vētra”, “Instrumenti”, „Astronout” un Intara Busuŗa dziesmām.

Skolas darbības atsāŗšanai jau lielu atbalstu ir sniedzis Kolorādo Latvieŗu kultūras centrs, ļaujot gan pārkrāsot telpas, gan iegādāties nepiecieŗamos bērņus galduŗus, krēslus, gan arī mācību materiālus. Arī vecāku interese un atbalsts ir lieli, kas dod pārliecību, ka šis projekts atradīs vietu daudz Kolorādo latvieŗu sirdīs, lai mūsu bērņi ne tikai zinātu, kas ir Latvija, bet varētu arī sazināties latvieŗu valodā.

LATVIEŗI KANADĀ

Toronto piemin Latvieŗu leģionu

Toronto pensionāru 5. marta saietu atklāja Liene Martinsone ar paziņojumiem: nākamās nedēļas programma ir mainīta, jo referēs Rīgas plānotājs Andris Roze; 19. marta saietā būs loterija; ar 2015. gadu apvienības biedru maksa būs \$50.00.

Leģionu pieminot, par tā raŗanos referēja “Pusstundas” priekŗnieks Ēriks Eislers, tēlaini, bet ar īsti vēsturniecisku pieeju atgādinot, kā tas bija, kad latvieŗi vīri patvērās meŗos no krievu varmācībām un uzbruka atejoŗām krievu armijas vienībām. Kad vācieŗi ienāca Rīgā, tur vairs krievu nebija. Tomēr vācu augstprātīgā pieeja “Mēs paŗi, mēs paŗi” vilkās tikai tik ilgi, kamēr tie spēja pretoties Krievijas ziemai un sabiedroto atbalstam. Sākumā noraidītā latvieŗu palīdzība tagad tomēr bija vajadzīga.

Referents bija iedziļinājies arhīvos un zināja minēt personu vārdus un datumus, kad notikuŗas sarunas aizkulisēs, kas noveduŗas pie leģiona dibināŗanas. Sadarbība ar vācu vienībām un to virsniekiem nav bijusi tik gluda, kā to varētu vēlēties, un bieŗi novedusi pie nesaskaņām. Latvieŗu vienības tika nosūtītas uz fronti nepietiekoŗi apmācītas un ar nepiemērotu apbruņojumu. Leģiona ērkŗķainais ceļŗs tos veda cauri Latvijas zemei, atkāpjoties līdz Kurzemes cietoksnim, kur viena varoņīga kauja ilga 9 dienas un 9 nakŗis. Toreiz vēl nebija zināms, ka Rietumi mūs pārdevuŗi.

Mūzikālā daļā Īrisa Purene bija “Pusstundai” sakāŗtojusi visiem pazīstamās kaŗavīru dziesmas, lai atspoguļotu mūzikā Eislera referātu. Koncerts sākās ar bravurīgo “Ejam, mēs, latvieŗu zēni”,

bet tālāk tēloja kaŗavīru dzīvi ar “Augstienē pie Madonas” un “Es kaŗāi aiziedams”. Dzīvību pielīdzinot puķei, skanēja “Ziedi, ziedi, baltā roze” un “Balta roze manā dārzā zied”.

Kaŗavīriem aizejot ar cerību pārnākt, bija izvēlētas kopdziesmas “Nu ar Dievu, Vidzemīte” un “Es vēlos mājās pārnākt”.

Atkāpŗanos uz Kurzemi simbolizēja “Gaidi mani Ventas krastā”, publika pievienojās nākamajai – “Paliēc sveika, baltā bērzu birze”. Beidzamajām ciņām drosmi deva marŗi “Kad ar uzvaru ŗo kauju” un “Saulē uzlec mirdzēdama”, bet pēdējo vilŗanos Eislera referāta nobeŗģumā atbalsoja “Kurzemes pēdēģie leģionāri”. Atvadu dziesma bija “Paliēc sveiks, mans mazais draugs”, kuŗu atkal publika dziedāja līdz.

da

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Junkers aicina izveidot kopīgu Eiropas armiju

Eiropas Komisijas prezidents Žans Klods Junkers aicināja izveidot kopīgu Eiropas armiju, norādot, ka šādam solim būtu simboliska nozīme apstākļos, kad pieaug spriedze attiecībā ar Krieviju.

Žans Klods Junkers

“Tas palīdzētu mums veidot kopīgu ārpolitiku un drošības politiku un kopīgi uzņemties atbildību par notikumiem pasaulē,” viņš sacījis intervijā izdevumam *Welt am Sonntag*, vienlaikus uzsverot, ka šāda armija nekonkurētu ar NATO.

Pēc Junkera teiktā, tāds solis arī nenozīmētu, ka šī armija tūdaļ jāliek lietā, bet tādējādi Eiropa nopietni apliecinātu Krievijai gatavību aizstāvēt savas vērtības un vienlaikus parādītu visai pasaulei, ka starp ES valstīm nekad nebūs kara.

Ārlietu ministru apspriede RĪGĀ

6. un 7. martā Rīgā norisinājās neformālā ES ārlietu ministru sanāksme, kurā piedalījās Eiropas Savienības dalībvalstu un kandidātvalstu ārlietu ministri un ES Augstā pārstāve ārlietās un drošības politikas jautājumos Federika Mogerini. Ministri diskutēja par situāciju Libijā, Ukrainā, ES attiecībām ar austrumu un dienvidu kaimiņvalstīm, attiecībām ar Krieviju, par gatavošanos Austrumu partnerības galotņu apspriedei Rīgā. Sanāksmē ministri īpašu uzmanību veltīja situācijai Ukrainā un Eiropas Savienības attiecībām ar Krieviju. Edgars Rinkēvičs, Latvijas – prezidojošās – valsts ārlietu ministrs, uzsvēra, ka Eiropas Savienība ir vienota, un šī vienotība ir jāsauglabā. Ārlietu ministri apstiprināja Minskas vienošanās tūlītējās īstenošanas nepieciešamību, kā arī bija vienprātīgi, ka jāstiprina EDSO kapacitāte, lai veiktu Minskas vienošanās uzraudzību. Vienlaikus Eiropas Savienība ir gatava pastiprināt sankcijas pret Krieviju, ja situācija Ukrainas austrumos pasliktināsies. Ministrs un Mogerini atzina, ka kopš 12. februāra Ukrainā ir vērojama situācijas uzlabošanās – tiek atvilkta smagā bruņutehnika, mazinājusies apšaudes intensitāte, tomēr ES arī apzinās, ka pamiers Ukrainas austrumu reģionā jo projām ir trausls.

ASV uz Latviju nosūta tankus un bruņumašīnas

9. martā Rīgas ostā tika izkrauti tanki *M1A2 Abrams* un bruņumašīnas *M2A3 Bradley*, kā arī kaujas atbalsta un nodrošinājuma tehnika, kopskaitā vairāk nekā 120 ASV militārās tehnikas vienību.

Šīs tehnikas piegāde notika operācijas *Atlantic Resolve* ietvaros, atbalstot ASV armijas 2. kavalerijas pulka nomaiņu ar 3. kājnieku divīzijas 1. brigādi. Militārās tehnikas izkraušanu vēroja aizsardzības ministrs Raimonds Vējonis (ZZS), ASV vēstniecības Latvijā vadītāja Šarona Hadsona-Dīna un ASV armijas 21. Nodrošinājuma pavēlniecības komandieris ģenerālmajors Džons O'Konors.

Aicina piedalīties Apvienotās Baltiešu komitejas konferencē

ALA aicina visus interesentus, kam rūp drošības situācija Eiropā, piedalīties Apvienotās Baltiešu komitejas (JBANC) rīkotajā konferencē *History Repeated: Baltics and Eastern Europe in Peril?*, kas notiks Vašingtonā, DC, šī gada 17. un 18. aprīlī.

Informācija par konferenci un pieteikšanās veidlapas atrodama JBANC mājaslapā: jbanc.org Lai atbalstītu jauniešu līdzdalības iespējas diskusijā par Eiropas un Baltijas valstu drošības situāciju, ALA apņēmusies segt piecu Amerikas latviešu jaunatnes apvienības (ALJA) biedru reģistrācijas izdevumus šajā konferencē.

Latviešu-somu jautā kora “Ziemeļmeita” vadītājs gatavojas svētkiem Briselē un Mežaparkā

Jau šī gada jūnijā norisināsies Eiropas Latviešu kultūras svētki Briselē, kā arī Ziemeļu un Baltijas valstu Dziesmu svētki Lielajā Mežaparkā estrādē Rīgā. Abi šie sarīkojumi ir iekļauti Latvijas prezidentūras svētku programmā. Diriģents, latviešu-somu jautā kora “Ziemeļmeita” vadītājs un Eiropas kultūras svētku mākslinieciskās padomes biedrs Ilmārs Millers.

Pauž gandarījumu par nacionālo minoritāšu un nepilsoņu stāvokli Latvijā

Ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs Ženēvā tikās ar ANO Augsto komisāru cilvēktiesību jautājumos Zeidu Rādu al Huseinu, lai

pārrunātu cilvēktiesību aktualitātes reģionā.

Apspriedes laikā

Tikšanās sākumā komisārs vērsa uzmanību uz to reto reizi, kad nav jānorāda par cilvēktiesību pasliktināšanos konkrētā valstī. Komisārs Rinkēvičam pauda gandarījumu par nacionālo minoritāšu un nepilsoņu stāvokli Latvijā. Rinkēvičs komisāram apliecināja, ka Latvija īsteno konsekventu sabiedrības integrācijas politiku. Latvijā ir viens no liberālākajiem naturālīzācijas procesiem Eiropā. Sarunā Rinkēvičs pauda bažas par Krimas tatāru un ukraiņu cilvēktiesību ieviešanu Krimas pussalā pēc Krievijas aneksijas. Ministrs pozitīvi novērtēja ANO Cilvēktiesību monitoringa misijas darbu Ukrainā. Tikšanās laikā tāpat tika pārrunātas Latvijas prioritātes ES Padomē un aktualitātes saistībā ar Augstā komisāra biroja darbību.

Biedrības Latvijas Ukrainu kongress rīkotajā akcijā

Krievijā ieslodzītās ukraiņu lidotājas Nadijas Savčenko atbalstam pie Krievijas vēstniecības Rīgā pulcējās aptuveni 20 cilvēki.

Ar nosodošiem saukļiem par Ukrainā notiekošo uz plakātiem, Savčenko attēliem un Ukrainas karogiem rokās pulcējās gan ukraiņu biedrību pārstāvji, gan kāds ukraiņu kareivis, kas ārstējas Latvijā, gan arī bēgļi, kas uzturas Muceniekos.

ANO Ženēvā atklāj izstādi “Kas dzintaram vēl padomā?”

Apvienoto Nāciju (ANO) pils Ženēvā zālē *La Sale des Pas Perdus*, iezīmējot Latvijas prezidentūru ES Padomē un Latvijas darbības sākumu ANO Cilvēktiesību padomes dalībvalsts statusā, Pastāvīgā pārstāvība ANO sadarbībā ar ANO Ženēvā atklāja izstādi “Kas dzintaram padomā?”

Vēstnieks Raimonds Jansons uzrunā akcentēja dzintara kā “loga uz vēsturi” simbolisko lomu un Latvijas zinātnieku un

daļamatnieku spēju strādāt ar dzintaru inovatīvi, atrodot tam arvien jaunus pielietojuma formas. Sarīkojuma viesi tika iepazīstināti ar dzintara īpašo materiālitāti un neizsmeļamo būtību, kas ir labi redzama latviešu laikmetīgo rotu mākslinieku radītajos rotu darinājumos. Savdabīgs dzintara pielietojums ir skatāms arī latviešu tekstilmākslinieces Ivetas Vecenānes gobelēnu darbos, kuri ir tapuši, pateicoties tekstila industrijas jaunatklājumam – dzintara diegam. Uz izstādes atklāšanu, kas ir veltīta dzintaram kā daudzu kultūru tuvinātājam, bija ieradušies ap 250 ārvalstu diplomātu, Cilvēktiesību padomes sesijas augstā segmenta dalībnieku, ANO funkcionāru un latviešu diasporas Ženēvā pārstāvju. Izstādi atklāja Latvijas ārkārtējais un pilnvarotais vēstnieks Raimonds Jansons.

Latvijas izglītības ministre ŅUJORKĀ

8. martā Ņujorkā Latvijas izglītības un zinātnes ministre Mārīte Seile Latvijas Republikas pastāvīgajā pārstāvībā ANO tikās ar ASV latviešu diasporas skolu vadītājiem un skolotājiem. Ministre Ņujorkā piedalījās ANO Sieviešu statusa komisijas sanāksmē, atrada arī laiku uzklaut aktīvo latviešu diasporas darbinieku viedokli.

Mārīte Seile

Tikšanās laikā tika pārrunātas šā brīža aktualitātes un problēmas, kas saistītas ar latviešu skolu darbību un latviskuma uzturēšanu ārpus valsts. Diasporas skolotāji izteica pateicību un atzinību par līdzšinējo Latvijas Izglītības un zinātnes ministrijas un tās pakļautībā esošo iestāžu padarīto darbu.

Klātesošie uzsvēra, ka nepieciešams turpināt veiksmīgo sadarbību, veidojot, pielāgojot un papildinot diasporai domāto mācību līdzekļu klāstu. Pēdējā laikā kļuvusi ļoti pieprasīta tālmācības kursa izveide, kurā varētu izmantot latviešu bērni un citi interesenti visā pasaulē, kuriem nav iespējas apmeklēt diasporas latviešu skolas klātienē. Mārīte Seile atzina, ka apzinās prasību svarīgumu un turpinās sadarbības piemērotu mācību līdzekļu izveidi. Uz tikšanos bija ieradušies ALA priekšsēde Anita Bataraga, ALA izglītības nozares vadītāja Andra Zommere, Gaŗezera vasaras vidusskolas direktore Sandra Sīpola, Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes Bronksas (Jonkeru) latviešu skolas pārzine

Laura Zamura un vairāki Ņujorkas un Ņūdžersijas skolu skolotāji.

Pārrunā diasporas politikas jautājumus

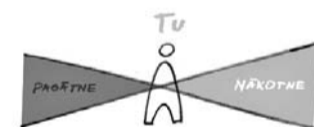
Latvijas speciālo uzdevumu vēstnieks diasporas jautājumos Pēteris Kārlis Ēlferts tikās ar Spānijas Darba un sociālo lietu ministrijas Migrācijas sekretariāta vadītāju Marinu del Korralu Tejezu (*Marina del Corral Téllez*), ar kuru pārrunāja abu valstu politikas un aktualitātes diasporas jautājumos.

Pēteris Kārlis Ēlferts iepazīstināja Marinu del Korralu Tejezu ar nesen Latvijā izstrādāto rīcības plānu sadarbībai ar diasporu, kā arī uzaicināja spāņu kolleģu piedalīties Rīgā maijā paredzētajā konferencē par diasporas un migrācijas jautājumiem Eiropas Savienībā. Sarunā Marina del Korrala Tejeza uzslavēja Latvijas iniciatīvu, pievērsoties migrācijas un diasporas jautājumiem, kas kļūst arvien aktuālāks temats arī Spānijas sabiedrībā.

Likteņdārzam veltīta izstāde

Galerijā *Daugava 11*. martā tika atklāta *Likteņdārzam* veltītās labdarības izsoles darbu izstāde. Tajā aplūkojamas gleznas, grafikas, fotogrāfijas, keramikas un tēlniecības darbi, izcilu cilvēku rokraksti un aktieru kostīmi.

LIKTEŅDĀRZS

Šogad *Likteņdārzam* veltītā labdarības izsole notiek piekto reizi, un tajā, atbalstot *Likteņdārzā* tapšanu, iespēja iegādāties 70 mākslas priekšmetus. Šā gada izsoles darbu atlasē īpaša uzmanība pievērsta Latvijas nacionālajiem simboliem un Atmodai.

Zušēvicu konsekrēs amatā

Pēc plašsaziņas līdzekļu sniegtās informācijas, Laumu Zušēvicu 19. aprīlī oficiāli konsekrēs amatā, un tad viņa kļūs pilntiesīga LELBĀL archibiskape, saņemot archibiskapa zizli no Elmāra Ernsta Roziša. Viņš šos amata pienākumus pildījis jau trīs termiņus pēc kārtas, kopumā 21 gadu.

(Turpinājums 10. lpp.)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 9. lpp.)

LELBĀL archibiskapa vēlēšanās bija trīs kandidāti, un kopumā balsošanā piedalījās 196 draudžu garīdznieki un pārstāvji desmit valstīs – ASV, Austrālijā, Beļģijā, Jaunzēlandē, Kanadā, Krievijā, Latvijā, Lielbritānijā, Vācijā un Zviedrijā. Par Laumu Zuševicu balsoja 140 vēlēti. Viņa bija nominēta amatam arī pirms septiņiem gadiem, taču toreiz izlēma nekandidēt, bet tagad teic, ka ir sakrājusi vajadzīgo pieredzi: “Deviņus gadus strādāju par archibiskapa Roziša vadītās baznīcas viceprezidenti, un šajā laikā esmu ļoti daudz iemācījies.”

Nauda no ārzemēm uz Latviju

No Latvijas izbraukušie un ārvalstīs strādājošie iedzīvotāji pērn uz Latviju nosūtījuši 594,78 miljonus eiro, liecina Latvijas Bankas aprēķini. Gadu iepriekš, 2013. gadā, ārvalstīs strādājošie Latvijas iedzīvotāji uz tēvzemi nosūtīja 574,29 miljonus eiro.

Minētie dati ir Latvijas Bankas novērtējums. Tā pamatā ir aplēses, ka peļņas nolūkos uz ārvalstīm aizbraucis cilvēks apmēram 40% no minimālās algas spēj sataupīt tērēšanai Latvijā un ka apmēram trešdaļa no ārvalstīs strādājošajiem Latvijas cilvēkiem ir tādi, kuri finansiāli atbalsta arī Latvijā palikušos.

Latviešu jaunieši Dānijā izveido uzņēmumu un sapņo par spēlfilmu

Divi latvieši – Renārs Kauliņš un Emīls Lukaševičs – kopā ar vēl diviem Dānijā studējošiem jauniešiem Dānijas pilsētā Orhusā izveidojuši multimediju produkcēšanas uzņēmumu *BBG Films*. Viņu nākotnes sapnis – pilnmetrāžas filma.

Renārs un Emīls dzimuši Rīgā, taču pēc vidusskolas beigšanas saprata, ka vēlas savu karjēru turpināt multimediju jomā. Gadu paņemot pauzi, Emīls pirmszināšanas ieguva, ceļojot pa ASV un fotografējot, bet Renārs – piedaloties Tautskolā Dānijā, kur apguva televīzijas un filmu producēšanu.

Gada vēsturnieka balva Gustavam Strengam

Balvu “Gada vēsturnieks Latvijā 2014” ieguvis Latvijas Nacionālās bibliotēkas vadošais pētnieks Gustavs Strenga (*attēlā*).

Balvu Strenga saņēmis tieši par viņa rīkoto izstādi “1514. Grāmata. 2014”. Balvas ieguvējs tiek noskaidrots sabiedriskā aptaujā, kuŗu organizēja ceturto gadu pēc kārtas.

Latvijā zinātnē nodarbināto sieviešu īpatsvars ES

Pēc Centrālās statistikas pārvaldes (CSP) datiem, Latvija ir lidere Eiropas Savienībā zinātnē nodarbināto sieviešu īpatsvarā. 2012. gadā Latvijā 60% no visiem doktora grādu ieguvušajiem bija sievietes.

Latvijā 2013. gadā pētniecībā bija nodarbinātas 7448 personas, no kuŗām 3871 jeb 52% bija sievietes. Saskaņā ar *Eurostat* datiem, 2011. gadā Latvijā bija visaugstākais sieviešu īpatsvars zinātniskajā personālā ES, pārsniedzot ES vidējo rādītāju (33%). Salīdzinājumam Lielbritānijā pētniecībā nodarbināti 38% sieviešu, Francijā – 26%. Pētniecībā augstākās izglītības sektorā vislielākais sieviešu īpatsvars ir humānitaro zinātņu nozarē – 71,9%. Arī medicīnas (69,9%), sociālo zinātņu (66,2%) un lauksaimniecības (61,2%) nozarē pārsvarā ir nodarbinātas sievietes.

Rīgā atklāj piemiņas plāksni Valteram Benjaminam

Latvijas Kultūras akadēmija (LKA) ar instalāciju “Valtera Benjaminā dzīvoklis” 7. martā atklāja piemiņas plāksni filozofam Valteram Benjaminam (1892–1940).

Valters Benjamins

Piemiņas plāksne atklāta Rīgā, Dzirnau ielā 53. Šajā namā Benjamins bija apmeties 1925. gada novembrī. Filozofs ieradās Rīgā, lai satiktos ar sava mūža likteņģi sievieti Asju, teātra režisoru

Annu Lācis (1891–1979), kas tobrīd strādāja Rīgā, vadot Rīgas Arodbiedrību centrālā biroja drāmatisko sekciju, un iestudēja politiskas izrādes.

Lielbritānijas iedzīvotāji dzers Latvijas bērzu sulas

Vidzemes zemnieku saimniecība “Kainaiži” parakstījuši līgumu par dabas sulu izplatīšanu britu veikalos. Tīkmēr arī tepat Latvijā jau sākusies kļavu sulu teciņšana un tirgošana.

Šis ir pirmais testa urbums Smiltēnes novada „Kainaižu” saimniecības vienā no daudzajiem bērziem, lai pārlicinātos, vai sulas jau tek. Saimniecība “Kainaiži” parakstījuši līgumu ar starpnieku Anglijā par 30 tūkstošiem litru sasaldētas bērzu sulas eksportēšanu un izplatīšanu Lielbritānijas vadošajos lielveikalos.

Koncertos Vācijā uzstājas Baiba Skride un *Sinfonietta Rīga*

Divos koncertos Vācijā uzstājas pasaulslavenā latviešu vijolniece Baiba Skride, Valsts kamerorķestris *Sinfonietta Rīga* un diriģents Normunds Šnē. Pirmais koncerts izskanēja 9. martā Hamburgā, savukārt 14. martā latviešu mūziķu sniegums bija dzirdams Minchenē.

Baiba Skride

Koncertos klausītājiem tika piedāvāta daudzveidīga mūzikas programma, tostarp pasaulē zināmākā latviešu komponista Pētera Vaska skaņdarbi.

Koris *Kamēr...* pulcē simtiem klausītāju

Beidzot koncerttūri Apvienotajā Karalistē, viens no pazīstamākajiem Latvijas jauniešu koŗiem Eiropā un pasaulē, daudzu starptautisku konkursu un festivālu laureāts jauniešu koris *Kamēr...* uzstājās britu monarchijas rezidencē – *Windsor Energy Group* rīkotais seminārs. Šī sarīkojuma nobeiguma ceremonijā koris ar

savām dziesmām priecēja diplomātiskā korpusa pārstāvjus. Atklājot koŗu koncertu, vēstnieks Andris Teikmanis uzsvēra, ka priecājas par iespēju Latvijas prezidentūras laikā arī Apvienotajā Karalistē dzirdēt izcilā kora *Kamēr...* dziedājumu.

Tajā pašā dienā *Kamēr...* sniedza koncertu arī *St. Sepulchre* baznīcā Londonā (*attēlā*), kuŗā bija pulcējušies simtiem klausītāju, lai noklausītos koŗa pēdējā starptautiskā projekta *Amber songs* dziesmu izlasi. Londonas publika, kājās stāvot, koŗi sveica ar skaļām ovācijām.

Atklāj fotoizstādi Luksemburgā

Luksemburgā, Eiropas Savienības (ES) Tiesas ēkā, Latvijas vēstniece Beļģijā un Luksemburgā Lelde Lice-Licīte (*attēlā*) atklāja gaisa balonu pilota Gunāra Dukštes fotoizstādi “Lidojumā! Pieskārieni Latvijai”.

Uz izstādes atklāšanu bija ieradušies ES Tiesas vadītāji un tiesneši, citu ES institūciju Luksemburgā darbinieki, Luksemburgā dzīvojošie latvieši un latviešu draugi. Atklājot izstādi, vēstniece Lelde Lice-Licīte uzsvēra pirmās Latvijas prezidentūras ES Padomē sniegtās iespējas un izaicinājumus un pateicās ikvienam, kas ar savu entuziasmu, profesionālītāti un neatlaidību atbalsta Latvijas prezidentūru.

Ļovovā iestudēta Raiņa luga “Pūt, vējiņi!”

Ļovovas Akadēmiskais drāmas teātris šī gada sezonu atklājis ar ukraiņu valodā iestudētu Raiņa lugu “Pūt, vējiņi!”.

Ienākumus 1000 eiro apmērā no pārdotajām biļetēm plānots nodot Ļovovas militārajam hospitālim, kuŗā ārstējas Ukrainas karavīri, kas cietuši pretterorisma operācijas zonā Ukrainas austrumu reģionā. Izrāde “Pūt, vējiņi!” Ļovovas Akadēmiskajā drāmas teātrī tiek rādīta jau kopš pagājušā gadsimta 50. gadiem, un šo gadu laikā noticis vairāk nekā 500 izrāžu.

Tautas deju festivālā Briselē piedalās arī latviešu dejotāji

Briselē ceturto reizi notika starptautisks tautas deju festivāls *Bruxelles Euro Folklore*, kuŗā go-

da valsts statusā šogad bija Eiropas Savienības Padomē prezidējošā Latvija. Festivālā tradicionāli piedalījās Briseles latviešu dejotāji. Festivālu atklāja Latvijas vēstniece Beļģijā Lelde Lice-Licīte.

Uzrunājot klātesošos, Latvijas vēstniece stāstīja par latviešu tautas dejas dziļo tradīciju un izkopto kultūru no senām, rituālām dejām līdz mūsdienu Vispārējiem latviešu Dziesmu un Deju svētkiem.

Ināras Liepas izstāde Pleskavā

Pleskavas Apvienotajā vēstures, arhitektūras un mākslas muzejā atklāta Ināras Liepas leļļu Mākslas muzeja izstāde “Kofermājiņu ceļojums.” Ekspozīciju veido ne tikai mūsdienu mākslinieku veidoti autordarbi, bet arī mākslas un sadzīves priekšmeti no 1820. gada līdz mūsdienām, kas atspoguļo šī perioda mākslas un kultūras vērtības Latvijā.

Tā kā jau sagatavošanas laikā izstāde un tās galvenās vērtības – lelles – izraisīja lielu interesi, māksliniece Ināra Liepa interesentiem rīkoja meistarklasi “Lelle pavasārī.” Tajā piedalījās gan mākslas skolu mācībspēki un audzēkņi, gan bērnodarzu darbinieki.

Strasbūrā viesojas filmas „Izlaiduma gads” radošā grupa

Latvijas pārstāvēb Eiropas Padomē notika Latvijas kino vakars, kuŗā tika demonstrēta viena no jaunākajām latviešu filmām “Izlaiduma gads”. Strasbūrā viesojās arī filmas režisors Andris Gauja un aktrise Elza Feldmane.

“Izlaiduma gads” ir kinoteātros visskatītākā Latvijas filma 2014. gadā, un tā ir saņēmusi starptautisku atzinību, startējot prestižajos Montrealas, Čikāgas, Bergenā un Monsas kinofestivālos. Filma stāsta par jaunu skolotāju Zani, kas aiziet par tālu savos centienos nodibināt draudzību ar audzināmo klasi, nokļūstot sarežģītā personisko attiecību mežglā.

Ziņas sakopojis
P. KARLSONS

LAIKU UN VIETU MIJĀS

FRANKS
GORDONS

ASV Centrālās izlūkošanas pārvaldes (CIA) veterāni lika saprast, ka Putins iejaukts Ņemcova nogalināšanā: par to 4. martā ziņoja *Newsweek* žurnālists Džefs Sterns. Rakstā teikts, ka šie amerikāņu izlūkdienesta veterāni, no kuriem daudzi ilgstoši darbojušies Maskavā, uzskata, ka liberālās opozīcijas līdera Borisa Ņemcova slepkavība naktī no 27. uz 28. februāri bija profesionāli nostrādāta, un to inspīrēja, ja arī ne tieši pavēlēja, Vladimirs Putins. CIA veterāni min vairākus intriģējošus faktus. Piemēram: novērošanas kameras šajā stratēģiski svarīgā vietā, pretim Kremļa vārtiem, bija izslēgtas „remonta dēļ”.

Dedzīgais imperists un lielkrievu šovinists, Maskavas laikraksta *Zavtra* redaktors Alek-

sandrs Prochanovs jau virsrakstā iesaka: “Pajautājiet Vasilijam Svētlaimīgajam”, t.i., Kazaņas Dievmātes katedrālei blakus liktenīgajai vietai: tā visu redzēja, tai vaicājiet...

Prochanovs tajā pašā rakstā norāda, ka Ņemcova nogalināšana atgādina atentātu pret Kirovu 1934. gada 1. decembrī: tad Staļins “izmantoja šo slepkavību, lai iznīcinātu tālaika “piekto kolonnu” – visus trockistus, buchariniešus, kas gribēja iznīcināt Staļinu”. Putins gan nesūtišot “mēlnos kraukļus” – čekistu mašīnas – pēc arestējamiem, liek saprast Prochanovs, “bet viņš var dot nāvējošu triecienu saviem nāvēgājējiem pretiniekiem, vairs neapkampjot tos dažādos ekonomiskos forumos”. Ņemcova nogalināšanas mērķis – pa-

pildināsim Prochanovu – ir iedvest bailes Putina pretiniekiem, likt tiem nodrebēt, apzinoties, ka lode var trāpīt jebkurā brīdī.

Dabiski, ka Putins sakās esam briesmīgi sašutis par drausmīgo asinsdarbu un teicis: “Krievija jāatsvabina no kauna un traģēdijām, kas līdzinātos Ņemcova noslepkavošanai.” Būtu brīnums, ja Putins to neteiktu.

Opozicionārs Aleksejs Navalnijs paudis viedokli, ka Ņemcovu varējuši „novākt” Krievijas specdienesti. Un kam tad šie dienesti pakļauti? Čekas veterānam Putinam...

3. martā Maskavā “uzpeldēja” informācija, ka Ņemcova “novākšana” var būt saistīta ar Adamu Osmajevu un Aminu Okunovu – laulātu pāri no Kaukaza. Šis mājiens, jādodomā, nāk no

Kremļa. Un pretkrieviskajā portālā *kavkazcenter.com*, “kas raida no ārzemēm”, apgalvots, ka Ņemcovu nogalinājis Čečenijas “saimnieka” Ramzana Kadirova brālēns un “personiskais bende” Adams Delimhanovs. Tātad – rūditi čečenu “killeri”? Putina specdienesti labprāt izmanto šādus tipus “uz pasūtījuma”.

Vladimirs Putins vairs neminstinās un nekaunas. Viņš ir rūdīts un glums. Krievijas Federācijas Drošības padome patlaban gatavo “metodes iedarbīgai cīņai pret “krāsainām revolūcijām” Krievijā. Krievijas Drošības padomes pētnieks Andrejs Manoilovs brīdina: nav izslēdzams valsts apvērsums Krievijā, ko organizētu “no ārpuses”.

Zīmīga ir ziņa, ka 27. februāris Maskavā pasludināts par plaši

atzīmējamu “Speciālo operāciju spēku dienu”, citiem vārdiem – profesionāli svētki, godinot “zaļos laipnos cilvēkus”, kas pirms gada nodrošināja Krimas aneksiju. Oficiāli atzīts, ka darbojušies, darbojas un turpmāk darbošies šādas “specvienības specoperācijām”.

Cik derdzīgs uz šī fona izskatās Aivars Lembergs – “Hūte”: šis mefistofeliskais Ventspils domes priekšsēdis portālā *Apollo* teicis, ka „Ņemcovs nav kritis par varas upuri” un ka “Putina attieksme pret opozīciju esot “saudzīgāka nekā Latvijā”. Lembergs “pievērsis uzmanību” Ukrainas prezidenta paziņojumiem, “un viņi bija tādi, kas liek domāt, vai Ukrainas specdienesti nav ar to (Ņemcova nogalināšanu. – F.G.) saistīti.”

Slavenais ciniskais smīniņš zem plātās hūtes...

KĀRLIS
STREIPS

Tiem *Laika* un *Brīvās Latvijas* lasītājiem, kuri seko Latvijas iekšpolitiskajiem notikumiem, **Aivara Lemberga** vārds droši vien nav svešs. Viņš ir bijis ostas pilsētas pirmā persona jau kopš padomju laika, tur ļaudis viņu pilsētas domē ievēlēja atkal un atkal, un par spīti tam, ka viņa darbības izmeklē ne vien Latvijā, bet arī citās Eiropas valstīs, un gandrīz ik nedēļu viņam jābūt tiesā.

Runa lielākoties ir par to, kā Ventspils un tās dažādie uzņēmumi pagājušā gadsimta pēdējā dekādē “kārtēja lietas” ar politisko pasauli. Prokurātūras apsūdzība cita starpā ir par kuļdošanu, lai dažādus jautājumus kārtotu atbilstoši minētajām interesēm, piemēram, domājot par tādu uzņēmumu kā *Ventspils nafta* un Latvijas kuģniecība īpašumtiesībām un darbību. Par leģendu kļuvusi kratišanā izņemta klade, kurā bija atzīmētas personas ar radošiem segvārdiem (“Zvaigzņiņu brīdis”, “Pleskavas šoseja” u.tml.), kuriem blakus glīti bija iegrāmatotas dažādas naudas summas. Neskaidrs ir arī jautājums par to, kā Lembergs, kuŗš visus šos gadus ir bijis pašvaldības amatpersona, ir kļuvis stāvus bagāts. Pats Lembergs ir skaidrojies, ka viņam esot ļoti devīgi draugi. Bet ir arī zināms, ka valsts un pašvaldību uzņēmumi un to valdes un padomes mūsu valsts politikāņiem aizvien bijusi izdevīga barotava, kuŗā amatā esošs vai caurkritis politikānis var pelnīt pat krietni vairāk nekā pamatdarbā. Tā, piemēram, 2011. gadā Lembergs deklarēja

595 917 latus ienākumos, no kuriem 12 218 (!) lati nākuši no darba Ventspils pašvaldībā. Tiesa, apmēram puse no minētās summas deklarēta kā dāvinājums no paša meitas Līgas (ļoti devīga meita!), bet vienalga pamatdarbs domē sastādīja vien divus procentus no kopējiem ienākumiem. Cits piemērs: 2012. gadā Rīgas pilsētas galva Nils Ušakovs no Rīgas domes saņēma 19 299, bet no darba Rīgas brīvostas pārvaldē – 35 021 latu.

Lembergam atšķirībā no vidējās krimināli apsūdzētās personas mūsu valstī ir viena liela priekšrocība, proti, viņam ir pašam sava „karsēju komanda” ironiski nosauktajā *Neatkarīgajā Rīta Avīzē*, kur divi līdzstrādnieki vai ik katru dienu publicē kādu rakstu, kuŗā nīrgājas par tiesas procesu. Chrestomatisks piemērs bija raksts, kuŗā abi censoņi stāstīja par to, ka prokurori uz tiesu esot atnesuši tik daudz dokumentu, ka procesa dalībnieki vispār nevarot redzēt apkārtesošo, jo viņiem priekšā ir pārāk liela papīru kaudze.

Taču pats svarīgākais – Lembergam ir arī **polītiska aizmugure**. Viņa vadītajai partijai *Ventspilij un Latvijai* ir “sadarbības” līgums ar Latvijas *Zaļo* un Zemnieku savienību, un tā vēsturiski ir darījusi visai daudz, lai glābtu savu ideoloģisko krusttēvu, tostarp pirms pāris gadiem, ja varat tam ticēt, cenšoties mīkstināt likumu par naudas atmazgāšanu, piedevām ar atpakaļejošu spēku. Varat trīs reizes minēt, kuŗam tas būtu bijis izdevīgi! Līdzīgi ir ar centieniem labot likumu par valsts noslēpumu, lai

piekļuvi tam atļautu jebkuŗai personai, par kuŗu galvo jebkuŗš Saeimas deputāts. Tā bija tā reize, kad toreizējā Valsts prezidente Vaira Vīķe-Freiberga ne vien atteicās likumu izsludināt, bet arī par to izsludināja referendumu, kuŗā vairākums vēlētāju minēto domu noraidīja pietiekami konkrēti (par grozījumu noraidīšanu 338 348 balsis jeb 96,5 procenti). Referendumā nebija pietiekams skaits vēlētāju, lai to uzskatītu par notikušu, bet acimredzot toreiz “gudrās galvas” sakaunējās un attiecīgos grozījumus pašas atcēla. Tas tomēr nav traucējis ZZS Lembergu prezentēt kā savu kandidātu “premjērministra” amatam, arī pērn notikušajās vēlēšanās. Manuprāt, “zaļzemnieku” sadarbības līgums ar Lemberga partiju ir tikpat nosodāms kā *Saskaņas* līgums ar Putina *Vienotās Krievijas* partiju. Abos gadījumos runa ir par absolūti nepieņemamu “partneri”.

Par to šonedēļ rakstu tāpēc, ka Aivars Lembergs kārtējo reizi ir pacenties izcelties ar daiļrunības pērlēm, kuŗu pamatā ir, piedodiet, pilnīgs kretinisms. Pagājušajā nedēļā preses konferencē Ventspils mērs sprieda, ka Borisa Ņemcova slepkavība Maskavā esot bijusi “provokācija”, kuŗā cars Vladimirs nu nekādi nav varējis būt iesaistīts, jo viņam, lūk, ir 85 procentu popularitātes reitings, un tāpēc slepkavība neatbilstot viņa “interesēm.” Apmēram tieši tas pats, ko laikā pēc slepkavības ir gvelzusi oficiālā Maskava.

Zināms, ka pagājušajā nedēļas nogalē Krievijas varas iestādes

paziņoja, ka tās esot atklājušas noziegumu – Borisu Ņemcovu noslepkavojis čečens, kuŗš tā ir rikoķies, jo Ņemcovs esot bijis islāma ienaidnieks, tajā skaitā kritizējot tos musulmanus, kuŗi pirms pāris mēnešiem Francijas satiriskā žurnāla *Charlie Hebdo* redakcijā sarīkoja asinspirti. Čečens esot atzinies nodarītajā. Taču, manuprāt, ir iemesls par to šaubīties. Pirmām kārtām mūsdienu Čečenija ir Kremļa pat ļoti stingri kontrolēta. Un vai “gadījuma rakstura” čečens, piemēram, varēja nodrošināt, ka nozieguma brīdī no kameras acs to aizsedza it kā ne no kuŗienes uzradusies sniega tīrīšanas mašīna (turklāt uz tīrta, uz kuŗa nekāda sniega nebija)? Vai “gadījuma rakstura” čečens, labi zinādams, ka Kremlis tomēr ir viena no Krievijas visstingrāk aizsargātajām iestādēm, tiešām nolēma Borisu Ņemcovu novākt tieši pie Kremļa vārtiem? Kaut kā tas nelimējas kopā, vai ne?

Lembergam par to visu bija sakāms vēl kaut kas tāds, kas lika aizrauties elpai, proti: “Ja mēs salīdzinām, kā tiek vajāta opozīcija, Putins ir daudz saudzīgāks nekā Latvijā pie varas esošie.” Šī “salīdzinājuma” ilustrācijai Ventspils boss izmantoja pats sevi un savu tiesāšanu.

Tas nu ir īpašs cinisms – salīdzināt kriminālapsūdzību ar slepkavību?! Piedevām, ne jau vienu slepkavību vien. Krievijas “kontā” ir žurnāliste Anna Poļitkovska, kuŗu nošāva, disidents Aleksandrs Litviņenko, kuŗu noindēja, jurists Sergejs Magnitskis, kuŗš pēc tam, kad atklāja nebušanas kādā Kremļa galmam

tuvu stāvoša uzņēmuma finan-cēm, nonāca cietumā, kur viņš tika nomocīts līdz nāvei, popgrupas *Pussy Riot* meitenes, kuŗas nonāca lēģerī pēc tam, kad viņas pret Putinu protestēja kādā baznīcā. Šo sarakstu varētu turpināt vēl un vēl.

Protams, šī nav pirmā un droši vien arī nav pēdējā reize, kad Aivars Lembergs nāk ar nūdien apbrīnojamām “pārdomām”. Citreiz viņš ir bildis, ka NATO, kas tomēr ir un paliek Latvijas drošības galvenais garantis, esot “okupācijas spēks.” Kad brīvajā laikā atsevišķi NATO zaldāti Ventspilī uzvedās nesmuki, Lembergs atrada par vajadzīgu pasūdzēt NATO ģenerālsekretāram un lūgt (!) ģenerālsekretāru atvainoties Ventspilij un Latvijai. Cita starpā toreiz Lembergam nebija nekā sakāma par vairākiem NATO zaldātiem, kuŗi viņa pārvaldītajā pilsētā tika piekauti, vienā gadījumā līdz nesamaņai un gandrīz nāvei. Nē, viņam bija iemesls apšaubīt NATO klātbūtni Latvijā: “Ņemot vērā militārpersonu uzvedību un to, ka Ventspils ostā pietauvotie kuģi ir militāra tehnika ar attiecīgu bruņojumu, nav iespējams prognozēt, kādus draudus iedzīvotājiem var radīt militārpersonas, kuŗu rīcībā ir šāds bruņojums, ja viņi ir tādā alkohola reibumā pakāpē, ka nespēj kontrolēt savu rīcību.”

Īsti nesaprotu, kāpēc ventspilnieki šo cilvēku turpina ievēlēt, nē, istenībā saprotu gan – Ventspilī aktuāls ir chrestomatiskais jēdziens “varbūt zaglis, bet tomēr dalās ar citiem”. Nožēlojami!

Kāpēc vispār vairs kāds viņā ieklausās?

MĀRIS
BRANCIS

Latviešu apvienība Austrālijā un Jaunzēlandē katru gadu, tuvojoties mūsu valsts jubilejai, aicina pie sevis kādu ciemiņu teikt svētku runu. 2014. gadā tiku uzaicināts es. Strādājot Latvijas Valsts arhīvā 16 gadus un vācot tā sauktos trimdas arhīvus, esmu ieguvis ļoti daudz draugu un labu paziņu visā pasaulē, tostarp Austrālijā. Bieži viņi nekad nebija sastapti, vien esam satuvinājušies neklātienē – ar vēstulju starpniecību. Tā nu daļa no viņiem ir zināma vien vārda pēc. Piemēram, savulaik allaž gaidīju mākslinieka Gunnarades Zilberta garās, skaistā rokrakstā rakstītās vēstules, kaut arī redzējušies nebijām. Diemžēl viņš jau pasen beidzis zemes gaitas, tādēļ satikt nebija nekādu cerību. Bet vai tad viņš ir vienīgais?

Tā pagājušā gada 5. novembrī sāku mērot garo un nogurdinošo ceļu uz tālo kontinentu, kuŗa gaŗums mērāms pusotrā dienā – jāpārceļas taču pāri pusei zemeslodes. Skatoties globusā, liekas, ka tur nu gan ļaudis staigā ar kājām gaisā. Taču tas notiek tikai iztēlē – patiesībā zemeslode ir tik liela, šķietami plakana, kāda tā likās cilvēkiem daudzus gadsimtus agrāk. Tagad varu apgalvot, ka tur patiesi ļaudis un kustoņi staigā, no mūsu skatpunkta raugoties, ar kājām mākoņos, bet augi un koki aug debesīs. Tas pierādāms ar to, ka laikā, kad mūsu pusē ir vēls rudens un gaidām sniega baltumu, Ziemeļsvētkiem tuvojoties, tikmēr tālajā kontinentā viss ir gluži pretēji – tur ir jau pavasaris, kad zied dažādi augi un koki, teiksim, krāšņie džakarandas koki.

Pārceļoties uz Austrāliju, tu pagriez pulksteni ne tikai 7 – 8 stundas uz priekšu, bet sastopies ar to, kas tikai būs, ko gaidām – pavasari. Tu ieceļo nākotnē. Tad jau iznāk, ka varam ceļot laikā, kā to vēlējas angļu fantasts Herberts Velss.

Tomēr ne jau nākotni lidoju satikt, bet latviešus sešās Austrālijas pilsētās, kas katra ir savas pavalsts galvaspilsēta.

Pirmā pietura bija Perta, Rietumaustrālijas lielākā un nozīmīgākā pilsēta Indijas okeana krastā. Tur mani lidostā pēc 32 stundu garā ceļa, vicinot Latvijas karogu, sagaidīja Jānis Vucēns ar Sarmīti, turienes latviešu lideris, ar kuŗu daudzus gadus apmainījāmies ar vietējiem apkārtrakstiem un vēstulēm. Viņš ir datorzinību pedagogs vidusskolā, reizi nedēļā vada radiopārraides latviešu valodā multinacionālā

raidstacijā, kur intervē arī mani. Var tikai apbrīnot viņa izcilo latviešu valodu, kuŗā neatskan ne intonācija no austrāliskās angļu valodas, kamēr Latvijas latvieši, pat latviešu valodas skolotāji, ātri vien piesavinās angļiski kāpjotās intonācijas ikdienas valodā.

Iepazīstinot ar Pertu, Jānis Vucēns aizved uz Botanisko dārzu, kur vēl zied daudzi krāšņi krūmi un puķes. No kalna gala pilsēta apskatāma kā uz delnas. Jānis vēl stāsta, kā tā izskatījies viņa studiju gados, kad tajā vietā, kur tagad paceļas augstceltnes, kādreiz bijuši smiltāji. Perta aug ne gadiem, bet mēnešiem.

Tepat Botaniskajā dārzā uzcelts memoriāls Pirmajā pasaules karā kritušajiem pertiešiem, katram no viņiem iestādīts koks, veidojot gaŗu jo gaŗu aleju. Pamanu, ka netālu pulcējas jaunieši, gatavodamies 11. novembrā

Pie latviešiem Austrālijā

svētkiem. Latvijā šis datums ir Lāčplēša diena, Austrālijā un daudzviet citur pasaulē to atzīmē kā Kritušo karavīru piemiņas dienu (*Remembrance Day*). Sev par kaunu, jāatzīstas, ka nebiju ielāgojis, ka Lāčplēša diena pieskaņota Pirmā pasaules kara beigū dienai.

Jāņa Vucēna stafeti nākamajā dienā pārņēma tēlnieks Māris Raudziņš. Ja atceramies latviešu filmu "Sapņu komanda", tur kā viens no basketbolistiem tiek minēts Džems Raudziņš (1910 – 1979). Māris ir viņa dēls. Viņš ir iecerējis aizvest pie latviešu izcelsmes māksliniekiem. Ar dažiem mazliet biju iepazinies 2013. gadā, kad Tālos un Madonā bija skatāma Māra kūrētā izstāde "8+1".

Šis ceļš pie māksliniekiem dod iespēju iepazīties ar Pertas dažādiem rajoniem. Paši pilsētas iedzīvotāji smejas, ka tā ir maza – tikai aptuveni divi miljoni iedzīvotāju, tikpat daudz, cik Latvijā kopumā, vienīgi teritorija ir krietni mazāka. Kā ikvienā Austrālijas pilsētā, centrā ir daudzstāvu mājas, debesskrāpji, kur lielākoties izvietojušies dažādu iestāžu, firmu un uzņēmumu biroji, pavalsts administratīvā pārvalde un Rietumaustrālijas parlaments. Ļaudis dod priekšroku privātmājām.

Zeme te kļūst arvien dārgāka, tādēļ jaunie rajoni izceļas ar to, ka privātmājas saspiedušās cita pie citas, jo cieši kā zvirbuli uz elektrības drātim, neatstājot vietas zaļumiem un padevīgi ļaujoties saules svelmei. Svīlinošā saule dedzina ēkas, un ļaudis kā uz cepešpannas (tā šķiet ziemeļ-

niekam). Ēnas tikpat šē nav. Pat tajās vietās, kur aug krūmāji (buši, kā ļaudis tos sauc), nav glābiņa no karstās saules, kas uzkaist pāri par 30° C. Saulē reto eikaliptu un citu koku lapotnes visu mitrumu zaudējušas, lapas ir sarāvušās čokurā un saules stari tiem duras cauri. Bet austrālieši pie tā pieraduši. "Tāds jauks siltumiņš," viņi nosaka, kamēr cilvēkam no ziemeļu puslodes šāds laiks liekas nomācošs (turklāt novembrī!).

Krietni tālu no centra bušu teritorijā iemītinājies Leo Žuks, latvietes un ukraiņa atvase. Latvijā biju viņu iepazītinājis kā gleznotāju, kuŗš košās, spilgtās krāsās tēlo Austrālijas dzīvi. Tagad Pertā atklāju viņu kā tēlnieku, kuŗš no izvietām metalla ierīcēm, lūžņiem, automašīnu riepām, kokiem un citiem materiāliem darina savus mākslas darbus. Starp krūmiem, augiem un eikaliptiem paēnā 10 akru (4 hektāri) plašā teritorijā saulē gozējas putni, vārdes, jātnieki uz zirgiem un citi tēli. Tie ir perfekti darināti, pilni humora, labsirdīga smaida un vitalitātes. Aprīnojami ir viņa šķietami neierobežotā fantāzija, veidojot, piemēram, Donu Kihotu, džentelmeņus un daudzus citus personāžus dažādās situācijās un pozās. Cik žēl, ka Austrālija ir tik tālu, ka tēlniecība ir tik smaga un maz pārvietojama un ka pārsūtīšanas izmaksas ir tik astronomiskas, ka Latvijai šos izcilos darbus nevar parādīt, sevišķi Jelgavā, kur notiek metāla skulptūru simpoziji. Mūsu un leišu tēlniekiem būtu ko pamācīties.

(Turpinājums sekos)

Autors ieradīs Austrālijā

JURIS
GRĪŅEVĪČS

Martā Latvijas Nacionālajā operā tika nosaukti Lielās Mūzikas balvas ieguvēji un notika apbalvošana ar A. Jēkabsona veidoto sudraba statueti. Tātad – gada rezumējums, visnozīmīgākais mūsu mūzikas dzīves notikums. Kā vienmēr, to pavadīja nominantu koncerts, ļaujot arī ne tik čakliem mūzikas notikumu apmeklētājiem žūrijas vērtējumu konfrontēt ar personiskiem iespaidiem, kuŗu vidū bija ne mazums nozīmīgu interpretāciju. Talantīgais jaunais pianists Reinis Zariņš spēja iedvest istu dzīvību pedagoģiskajā repertuārā pagalam nobružātājās Jāņa Ivanova "Variācijās", kas izrādījās tiešām spilgti koncerta skaņdarbs. Žēl vienīgi, ka pianists bija neadekvāti apģērbies, līdzīgi arī GADA JAUNAIS MĀKSLINIEKS un HENNESY balvas ieguvējs talantīgais perkusionists Jānis Bambizo-Fedotovs. Lai kungi pamācās no dāmām, kuŗas visas izrādīja cieņu Mākslai un publikai. SVĒTKU apģērbs nebūt nenozīmē fraku.

BALVA PAR MŪŽA IEGULDĪJUMU jau bija zināma agrāk, un kultūras ministre Dace Mel-

bārde to jau februārī bija pasniegusi mūsu diriģēšanas lepnam Marisam Jansonam – vienam no mūsdienu pasaules visautoritatīvākajiem diriģentiem. Žēl, ka savās programmās maestro aizmirst savu latvisko izcelsmi, jo tāda mēroga kapelmeistari repertuāru lielā mērā nosaka paši, nevis pilnībā pakļaujas mēdžeriem.

DND bankas balva PAR TALANTU AUDZINĀŠANU tika piešķirta vecmeistaram diriģentam un komponistam Jānim Kaijakam – kādreizējam Operetes teātra galvenajam diriģentam un Mūzikas akadēmijas docentam. Vai mūsu dzīves laikā Rīgā tiks atjaunots Operetes teātris? Domāju, mums ir pietiekami daudz apdāvinātu mūziķu atzīstamā mākslinieciskā līmenī, arī par publikas trūkumu nenāktos sūdzēties.

Bija lieliska iespēja dzirdēt mūsu vislabākās flautistes Ditas Krenbergas sniegumu jau par pasaules klasiku kļuvušajā Pētera Vaska šedevrā "Ainava ar putniem".

Nominācijā EIROPAS NOZĪMES MŪZIKAS NOTIKUMS

LATVIJĀ pilnīgi pamatoti tika izcelts festivāls BACHS.PASIJA.RĪGA.

Savukārt PAR IZCILU INTERPRETĀCIJU uzvarēja fenomenālā čelliste Sola Gabeta par P. Vaska 2. koncerta "Klātbūtne" atskaņojumu. Tas, starp citu, bija arī viens no visspilgtākajiem mana mūža mūzikas iespaidiem (skat. *Laiks*, 2014. g. oktobrī).

Katēgorijā GADĀ KONCERTS balvu ieguva Ingas Kalnas programma "Bel canto". Laureāte gan tovakar dziedāja Milānā un statueti personiski saņemt nevarēja. GADA UZVEDUMA balvu saņēma K. Pētersona operas – lekcijas "Michails ar Michailu spēlē šachu" režisora Viestura Meikšāna iestudējums Latvijas Nacionālajā operā.

PAR IZCILU SNIEGUMU tika apbalvots lieliskais basbaritons Egils Siliņš, kuŗš spoži nodziedāja Eskamiljo kuplejas, kas parasti baritoniem ir par zemu, bet basiem – par augstu.

Par GADA JAUNDARBU tika atzīts Andra Dzeniņa Koncerts saksofonam ar orķestri E(GO).

Tomēr vislielākos iebildumus izraisīja žūrijas lēmums katēgo-

rijā GADA JAUNAIS MĀKSLINIEKS apbalvot Jāni Bambizo-Fedotovu. Konkurence bija sevišķi sīva: diriģents Kaspars Adamsons, vijolniece Magdalēna Geka (studē Parīzē, bet neaizmirst dzimto Latviju) un perkusionists Jānis Bambizo-Fedotovs. Vairāki autoritātīvi mūziķi, ar kuŗiem pārrunājām šo žūrijas lēmumu, bija pārsteigti, jo gan diriģents, gan vijolniece līdz šim sevi apliecinājuši daudz spilgtāk. M. Geka atskaņoja M. Brucha 1. koncerta Finālu, bet K. Adamsons vadīja Latvijas Nacionālo simfonisko orķestri Georga Pelēča koncerta "Endorphin Music" 3. daļā. Viņš arī ieguva SKATĪTĀJU SIMPATĪJU BALVU.

Katēgorijā DARBS ANSAMBLĪ laurus plūca ērgelniece Kristīne Adamaite, kuŗa nenogurstoši sadarbojas ar daudziem instrumentālistiem un vokālistiem, lielu uzmanību veltījot arī jaunradītiem. Protams, K. Adamaite sniegumu Operas zāles akustikā un uz tāda instrumenta novērtēt neiespējami.

Kādas atziņas radīja šī krāšņā un profesionāli režisētā izrāde pasaules labāko šovu tradīcijās?

LIELĀ MŪZIKAS BALVA 2014

Es eju pa sirdsapziņas taku

12. Saeimas Prezidija priekšsēdes Ināras Mūrnieces saruna ar žurnālisti Salliju Benfeldi

Nav šaubu, ka Latvijā notiek informācijas karš. Ko var darīt Saeima, ja pat koalīcijas partijām dažādu iemeslu dēļ ir atšķirīgs viedoklis šajā jautājumā?

Latvija šobrīd ir īpašā situācijā, kādā tā nav bijusi laikā kopš neatkarības atjaunošanas. Tas, kas notiek Ukrainā, daudziem Latvijā ir atvēris acis, arī tiem, kuŗi ir Saeimā, valdībā, politikā. Tomēr manā skatījumā šī atmošanās varēja notikt agrāk. Gan jāteic, ka Saeima un valdība tagad ir modernāka nekā agrāk. Ukrainas notikumi Latvijā ir ietekmējuši arī visu sabiedrību, un tā ir ļoti skaidri pozicionējusies. Vieni ir tie, kuŗi skaidri un redzami atbalsta Krievijas agresiju, otri ir nostājušies Ukrainas valstiskuma pusē. Šī sabiedrības šķelšanās iet pāri etniskajām robežām, šobrīd robeža ir ideoloģiska, ne etniska. Ideoloģija sadala latviešus, krievus, ukraiņus, arī lietuviešus, igauņus un visu pārējo tautību cilvēkus. Bēdīgi, ka ukraiņi Latvijā jautājumā par Ukrainu ir sašķēlušies. Informācijas karš Latvijā, it īpaši Eiropas prezidentūras laikā, ir gan vieta, gan iemesls izvērsties plašāk, tādēļ tas jāuztver nopietni, vēl jo vairāk tādēļ, ka Latvija savā ziņā ir unikāla, jo esam vienīgā Eiropas Savienības valstī, kas līdz šim nav likusies ne zinīs par plašsaziņas līdzekļu politiku. To trīs gadu laikā, kad iepriekšējā Saeimas saaukumā vadīju Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisiju, tā bija vienīgā institūcija, kas plašsaziņas līdzekļu jomā izstrādāja normālus likumprojektus, ko varēja pieņemt un Saeimā virzīt tālāk. Esmu gandarīta par šiem likumprojektiem un par to, ko izdarījām, lai uzlabotu situāciju plašsaziņas līdzekļu telpā, bet ar to vien ir daudz par maz. Tāpēc noteikti iestājos par to, ka Kultūras ministrija ir vajadzīga plašsaziņas līdzekļu nodaļa tāpat kā citās Eiropas Savienības dalībvalstīs, kur plašsaziņas līdzekļu politika tiek veidota apzināti. Pricējos, ka pēc ilgākas stīvēšanās koalīcijā šī izpratne ir radusies un Kultūras ministrija pašlaik aktīvi strādā ar plašsaziņas līdzekļu politikas jautājumiem.

Eiropas Savienība ir sapratusi, ka informātvā telpa ir viens no svarīgajiem jautājumiem tā dēvētā hibrīdkara situācijā.

Tas, ka tik ilgi plašsaziņas līdzekļu laukā nekas netika darīts, ir atstājis ļoti smagas sekas. Šī joma ir kļuvusi par nacionālās drošības jautājumu. Mēs redzam, kāda ir Kremļa Krievija un kāds ir informātvā kara tālejošais mērķis – iegūt nozīmīgas Latvijas iedzīvotāju daļas sirdis un prātus, lai viņi sāktu aizstāvēt Kremļa, nevis savas valsts intereses Latvijā. Džordžs Orvels ir teicis, ka vara nozīmē sadalīt cilvēku prātus gabaliņos un salikt tos atkal kopā no jauna – pēc savas izvēles. Skatoties, kā rīkojas Kremlis, ir skaidrs, ka šos vārdus bez ironijas un sarkasma varētu būt teicis arī Vladimirs Putins – kā savas rīcības vadmotīvu.

Šī gada budžeta pieņemšanas laikā šokēja koalīcijas nostāja Latvijas radio Latgales studijas

Ināra Mūrniece: “Es apbrīnoju un mīlu šos vīrus ar sirmajām galvām! Vēl es gribu teikt, ka, gan strādājot žurnālistikā, gan Saeimā vadot Cilvēktiesību komisiju, vienmēr esmu centusies runāt par mūsu vēstures smagajiem jautājumiem, man tas ir bijis svarīgi.”

papildu finansēšanas un plašsaziņas līdzekļu monitoringa jautājumā. Nauda monitoringam netika piešķirta pat no ietaupījumiem līdzekļiem. Izskatījās, ka koalīcija ir vienojusies nedot naudu plašsaziņas līdzekļu telpas stiprināšanai. Kā tas varēja notikt?

Laikā, kad vadīju Cilvēktiesību komisiju, tika piešķirta nauda monitoringa centram, jo tas ir vajadzīgs, lai saprastu, kas notiek plašsaziņas līdzekļu telpā. Protams, monitoringa centram ir jāpaplašinās un jānostiprinās, tādēļ saistībā ar budžetu Cilvēktiesību komisija (tajā Saeimā strādā arī I. Mūrniece – aut.) virzīja divas ieceres. Pirmā bija par Nacionālās Elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes (NEPLP) monitoringa centra jaudas palielināšanu, piešķirot finansējumu papildu divām darbavietām. Otra iecere bija Latgales radio studijas veidošana pie Latvijas radio. Cilvēktiesību komisija nobalsoja par finansējumu gan monitoringa centram, gan Latgales radio. Man ir grūti komentēt, kas notika Budžeta un finanču komisijā, kad jautājums tur tika apspriests, bet – nebija pozitīva lēmuma. Budžets virzījās ļoti strauji, pieļāvu, ka šos jautājumus nebija laika pārrunāt.

Tātad ne visas koalīcijas partijas ir Latvijas interešu aizstāvji. Vai tagad ir izdevies kaut ko mainīt koalīcijas deputātu uzskatos?

Tagad šis jautājums ir “nolikts uz galda”, mēs esam paņēmuši to atpakaļ izskatīšanai, un tas šobrīd tiek risināts. Pirmkārt, ir jāpalielina monitoringa centra kapacitāte, un es esmu pārliecināta, ka tas tuvākajā laikā notiks. Otrkārt, tiek strādāts pie vairākiem risinājumiem, un jautājums ir tikai par to, kuŗu izvēlēties, lai stiprinātu plašsaziņas līdzekļus Latgalē un lai valsts nauda tiktu izmantota pēc iespējas efektīvāk.

Latvija šajā cīņā par informā-

tīvo telpu ir zaudējusi vairākus mēnešus.

Piekrītu, ir slikti, ka laiks ir zaudēts, bet labā ziņa ir tā, ka mēs tomēr esam šos jautājumus uzlikuši atpakaļ “uz galda”. Naudas vajag daudz – gan Latgalei, gan armijai, gan zemessardzei, gan iekšējās drošības, gan Latvijas austrumu robežas stiprināšanai.

Ja atgriezamiem pie plašsaziņas līdzekļu monitoringa un savā ziņā arī pie plašsaziņas līdzekļu satura kontroles – daudzus uztrauc, ka valsts rūpes par informatīvo telpu patiesībā nozīmē atgriešanos pie cenzūras – gan patriotisku jūtu vārdā, bet tomēr pie cenzūras. Vai tā ir pieļaujama?

Žurnālistikā esmu strādājusi 17 gadus, un nevienam sev neesmu ļāvusi diktēt, ko rakstīt, ko ne. Es cienu žurnālistus un, strādājot politikā, arī nevienam neko nediktēju. Vārda brīvība ir jāciena, un žurnālistikā esmu pret cenzūru jebkurās tās izpausmes formās. Tajā pašā laikā ir skaidri jānovelk robeža: kara propagandai, kūdišanai pret Latviju kā nacionālu, neatkarīgu valsti, naida runai nav nekāda sakara ar vārda brīvību!

Kā Latvija var palīdzēt Ukrainai? Eiropas Savienības nostāja ir dažāda – no pārliecības, ka atsevišķas valstis varētu piegādāt ieročus, līdz aicinājumiem sūtīt humāno palīdzību. Vai nav pretruna starp Latvijas Ārlietu ministrijas visai piesardzīgo nostāju ieroču jautājumā un jūsu atklāti pausto pārliecību, ka Ukrainai ieroči ir vajadzīgi?

Attieksme pret Ukrainu ir visai mainīga. Vairākas valstis apsver iespēju piegādāt ieročus, notiek diskusijas. ASV kongress nobalsoja par ieroču piegādi, bet prezidents Obama vēl šo jautājumu apsver. Tādēļ nevar teikt, ka ir tikai viena pareizā attieksme un viens pareizais viedoklis. Man vissvarīgākais ir, kāda ir pašas

Ukrainas pozīcija, ko lūdz prezidents Porošenko. Ukrainā notiek karadarbība, un tas jāpasaka ļoti skaidri. Šobrīd Ukrainas prezidents Porošenko Latvijai lūdz iestāties par to, lai tiktu nodrošināti miera uzturēšanas spēki starp abām karpojošajām pusēm. Miera uzturēšanas spēki varēs veikt savu misiju tikai tad, ja nenotiks aktīva karadarbība. Latvijai nav ieroču, ko varētu piedāvāt, mums jādara tas, ko varam darīt. Gribu piebilst, ka ir panākta vienošanās, ka Latvija divus gadus ātrāk, līdz 2018. gadam, panāks solīto divu procentu finansējumu aizsardzības jomai. Manā ieskatā labi, ja varētu vēl ātrāk. Svarīga ir arī Latvijas Austrumu robežas nostiprināšana, aprikošana ar tehniskiem līdzekļiem, un mums pašiem ir ļoti vajadzīgs finansējums un ieroči.

Tuvojas 16. marts, un iespējams, ka šogad dažādi “antifašisti” vēl vairāk centīsies to izmantot, lai saasinātu situāciju un Putinam būtu iemesls runāt par fašisma atdzimšanu Latvijā. Vai, jūsuprāt, ir vajadzīgs 16. marta gājiens pie Brīvības pieminekļa? Vai nav tā, ka abu pušu politiķi izmanto vecos vīrus, kas izgājuši cauri ellei Latvijas vārdā, lai tagad vairotu savu popularitāti? Kādēļ visu šo pasākumu nevar pārcelt uz Lesteni?

Par staltajiem karavīriem ar sirmajām galvām – es viņos esmu iemīļusies un, kad raugos viņos, redzu, kādi viņi bija jaunībā. Atceros vienu sarunu ar Edgaru Skreiju, mēs klausījāmies, kā Nacionālo karavīru koris dzied savas dziesmas. Tas bija viņu īpašais ikgada pasākums, biju uz to aizgājusi kā Saeimas priekšsēde, un tas vecos vīrus aizkustināja, jo, izrādās, vēl nekad Saeimas priekšsēdis nebija pie viņiem nācis. Skreija mazliet skumji man sacīja – ak, ja tu būtu viņus redzējusi jaunībā! Atbildēju, ka, skatoties uz viņiem, redzu viņus tādus, kādi viņa bija – degsmes un enerģijas

pilni. Es apbrīnoju un mīlu šos vīrus ar sirmajām galvām! Vēl es gribu teikt, ka, gan strādājot žurnālistikā, gan Saeimā vadot Cilvēktiesību komisiju, vienmēr esmu centusies runāt par mūsu vēstures smagajiem jautājumiem, man tas ir bijis svarīgi. Piecdesmit okupācijas gados un arī vēlāk šie jautājumi ir ieslaucīti pagultē, tie nav risināti, tie ir smagi un sasāpējuši. Cilvēki grib par tiem runāt. Man ir bijusi izdevība veidot intervijas ar starptautiski atzītiem vēsturniekiem – ar Nikolā Vertu, Normanu Deīvisu, Kristoferu Bizliju, kuŗš bija arī Eiroparlamenta deputāts, arī ar Latvijas vēsturniekiem. Cilvēku atsaucība šiem rakstiem bija ļoti liela. Strādājot Cilvēktiesību komisijā, man bija iespēja Saeimā rīkot konferences par vēstures jautājumiem, uz kuŗām nāca arī ārvalstu diplomāti, jo viņus tas interesēja. Arī tagad man ir svarīgi runāt par mūsu vēsturi, un vislabāk es to varu izdarīt Lesteni, kur varu tikties ar cilvēkiem un viņus uzrunāt. Par norisi pie Brīvības pieminekļa – to rīko Daugavas Vanagi un par to jāvaicā viņiem. Savukārt nacionālie karavīri vienmēr brauc uz Lesteni, tiek organizēti autobusi un nav problēmu tur nokļūt.

Vai Nacionālā apvienība ir apspriedusi iespēju katru gadu braukt uz Lesteni, lai nedotu prokremliski noskaņotajiem “antifašistiem” iespēju rīkot provokācijas un apmelot Latviju? Vai tā ir muguras liekšana un atteikšanās no saviem uzskatiem, ja neļaujam sevi izmantot propagandai? Starp citu, pirmais Latvijas Prezidents, patriots un ļoti godīgs politiķis, savulaik ar viltību panāca, ka tiek atļauti IV Vispārējie latviešu Dziesmu un Mūzikas svētki. Čakste devās uz Pēterpili un pārliecināja iekšlietu ministru, ka svētki nav atcelami. Varbūt arī patriotiski noskaņotie politiķi var doties uz Lesteni un lai “antifašisti” staigā ap Brīvības pieminekli un filmē paši sevi?

Es varu pateikt tikai par sevi, tāpat kā katrs ministrs un deputāts pats izvēlas, ko darīt. Tas ir katra sirdsapziņas jautājums. Es esmu pieņēmusi savu lēmumu, es piedalīšos dievkalpojumā Sv. Jāņa baznīcā un pēc tam došos uz Lesteni.

Kā sadzīvojat ar to, ko dēvē par politiskajām spēlītēm un norunām, kas tiek slēgtas ārpus Saeimas un oficiālajām apspriedēm? Vai tās ietekmē jūsu darbu?

Mans pienākums ir vadīt Saeimu, un to daru pēc labākās sirdsapziņas. Tas nozīmē, ka gaismu savā kabinetā izslēdzu vien ap astoņiem deviņiem vakarā un šobrīd strādāju arī sestdienās. Prezidentūras laikā ļoti liela ir ārpolitiskā slodze. Tiekos arī ar cilvēkiem un novērtēju, cik atklātas izvērsas sarunas. Vienmēr skaidri un saprotami esmu teikusi, ko domāju, un, ja kādam tas griež ausis, ko lai dara! Man svarīgi ir būt godīgai pret Latviju, pret sevi, pret saviem vēlētajiem.

Bet tie, kas aizraujas ar politiskajām shēmām un spēlītēm... Tie nereti apspēlē paši sevi.

ROMĀNS TURPINĀJUMOS

PĒTERIS
AIGARS

ATKUSNIS SĀKĀS OKTOBRĪ

No egļu katedrālēm līdz Eiropas katedrālēm

Par autoru un viņa daiļradi

IMANTS AUZIŅŠ

(Turpināts no Nr. 10)

P. Aigara paaudze vēl labi atceras nesenos kaņus (*Invalīda dziesma, Jaunsaimnieks Rādžulauks, Varoņu leģendas* u.c.); pie apvāršņiem jau savēlka jauni negaisa mākoņi. "Romancē par ložbērēju" stāstīts bērniem par "sumpurni tērauda zobiem":

*Kad vien pār zemi iet kaņi un posts
gluži kā sarkani kāvi,
tērauda bruņu un uguņu jozts,
riedams viņš sijāt steidz nāvi.*
(..)

Vēl ir atelpas brīdis. Starp tēvzemes egļu katedrālēm un Eiropas katedrālēm, kurp vedīs daudz jo daudzu ceļš. Un starp "smilšu klaiņiem rītos", kur pazudis daudz.

Otra jauna iezīme ir satiriskās, ironiskās dzejas aizsākumi; šī līnija izrādās ļoti perspektīva un trimdas krājumos vainagosies ar daudziem izcilām darbiem.

Jaunas nianse vērojamas arī P. Aigara lirikā. Pieaug tēlojuma plastiskums, bagātina leksika, visai sarežģītas panta formas, šķiet, dzejnieks izjūt dabiskas kā elpa; vietumis to gribas dēvēt par ādamsonisku vieglumu. (..)

P. Aigars bieži un pārliecinoši spēj identificēties tieši ar latviešu zemnieka, Latvijas lauku cilvēka pasaules redzējumu, jebšu viņa dzejā arvien noteik-

tāk ienāk arī lielpilsētas, apdraudētās Eiropas "katedrāles" kā mūsdienu cilvēces augstāko gara un dvēseles sasniegumu simbols, kas jānosargā, jo tikai tas var nosargāt – visu pārējo... Ir Otrā pasaules kara priekšvakars, un augošās bažas par Eiropas civilizācijas likteņiem P. Aigara dzejā pirmo reizi izskan tieši un nepastarpināti: *Vai atkal liesmās katedrāles tvīks/Un zvanu vietā runās ložbērēji?* Tēvzemes "egļu katedrāles" no P. Aigara dzejas gan nezudis nekad, bet arvien vairāk priekšplānā trimdas gados izvirzīsies šīs Eiropas katedrāles kā vienīgā cerība uz brīvības atguvi. (..)

Maz zināms par dzejnieka jaunradi vācu okupācijas gados.

Iznāk viena vienīga grāmata – stāstu krājums "Vigriežu vasara" (1943). Kāds pusducis stāstu ir pārpublicējums no pirmā krājuma. Citos stāstos atkal iepazīstam labu lauku dzīves tēlotāju, citi nedaudz sauc miņā E. Ādamsona "smalkās kaites", bet varbūt savdabīgākais ir tas, ka P. Aigara prozā nereti saaužas šīs divas tik pretējās straušes: lauku dzīves vitalitāte un civilizācijas veidotie trauslie un kaprīzie raksturi. Saduras, izšķīlot senas un nezūdošas patiesības. Tē zināma tuvība J. Jaunsudrabiņa prozai.

Kaņa gados P. Aigars vairākkārt publicējis dzejoļus K. Skalbes

vadītajā *Latvju Mēnešrakstā*, apkuņu pulcējās demokrātiskā Latvijas inteliģence. Parasti šie dzejoļi vēlāk iekļauti trimdā izdotajās grāmatās.

Turpmāk bēgļu gaitas Vācijā un gari bagāti jaunrades gadi Anglijā. Šajā laikā izdotas sešas P. Aigara dzejas grāmatas: poēma "Sarkanais vilciens" (1947), krājumi "Karogs jānes atpakaļ" (1949), "Draudzīgais tūlums" (1952), "Gājiens uz tautieša namu" (1962), "Raksts ozola mizā" (1964), "Zaļie zīmneši" (1969). Bez tam poēma "Sarkanais vilciens" 1968. gadā laista klajā piecās valodās – angļu, franču, spāņu, vācu un latviešu. Tajā pašā gadā iznāk Pētera Aigara atdzejotais Annas Ahmatovas "Rekviems" (ar latviešu un krievu tekstu), šis lietais piemiņeklis totalitārisma laikā vajājajiem un nomocītajiem.

Trimdas gados īsti izvēršas arī P. Aigara prozaikā darbs. 1949. gadā izdots stāstu krājums "Labais malums", seko pieci romāni: "Dieņišķā maize" (1947), "Lietuvēna dzīres" (1951), "Līgodama upe nesā" (1954), "Atkusnis sākās oktobrī" (1966), "Nemirstīgais nemiers" (1970). Tie ir stipri atšķirīgi, dažādas mākslinieciskās kvalitātes darbi, kuņiem tomēr visiem piemīt svarīga loma P. Aigara uzskatu, meklējumu, šaubu, tālredzīgu paredzējumu izpratnē arī dzejās novadā. (..)

1949. gada Vācijā laists klajā neliels, uz sliktā papīra iespiests P. Aigara dzejoļu krājums "Karogs jānes atpakaļ". Kā baisma tiešamība pieredzēts tas, ko dzejnieks pirms desmit gadiem skatījies nojausmu ainās grāmatā "Zvaigznes un sniegs": *Pret brāli brālis šķēpu cel,/Dēls tēvam kāķi taisa,/ Tā roka indi kausā smeļ,/ Kas, lieģi glāstot, kaisa,/ Un liesmas žņaudz un odzes dzeļ,/ Kur veņas naida plaisa.* Šī smagā pieredze zīmogo visu tēlu sistēmu. Ir zaudētas tēvzemes egļu katedrāles, ir sagruvušas daudzas Eiropas gara katedrāles. Vienlaikus P. Aigara dzejā nav bezcerības, tiek meklētas atbildes uz mokošajiem laikmeta jautājumiem, aug ticība dzīves vērtībām. Tagad, no vairāk nekā pusgadsimta tūluma raugoties, varam pārliecināties, ka galvenie dzejnieka paredzējumi – brīva, atdzimstoša Latvija atdzimušā Eiropā – sāk piepildīties. (..)

"Dzīvības ķēde, kas savieno latviešu tautas pagātni ar nākotni, nav pārtrūkusi (..) Arī tautas dvēseles dziļākos dziļumos noris nepārtraukta vilņošanās, kuņa atbalsojas kultūrā, mākslā, jo sevišķi rakstniecībā." (Apcere bez nosaukuma nav datēta, bet literāro faktu pieminējums liecina, ka runa ir par sešdesmito gadu nogali. Šo apceri varētu dēvēt par Pētera Aigara garīgo testamentu.)

Pēdējā krājumā P. Aigars rakstīja ("Katedrāles"):

*Gana ir vērotas miglainās tāles,
Gana ir glāstītas smilgas.
Acis grib ieraudzīt katedrāles,
Torņus, ko cēlušas ilgas.*

Šīs katedrāles latviešu dzejā visu savu radošo mūžu kopš jaunības cēlis arī dzejnieks Pēteris Aigars. Viņš darbojies arī bērnu literatūrā, rakstījis apceres par R. Blaumani, J. Jaunsudrabiņu, Ā. Ersu, A. Saulieti un citiem latviešu rakstniekiem.

Daudzkārt ar savu varoņu muti rakstnieks izteicis šādu pamatatziņu: "Mums visiem spēkiem jāceļ vaļņi, lai pretotos tirānijai, dumpīgais polis Česlavs romānā "Atkusnis sākās oktobrī".

Paša P. Aigara celtais stiprākais valnis pret diktatūrām ir šīs katedrāles – no Latvijas egļu katedrālēm līdz Eiropas gara katedrālēm. Viņa veikums pieder pie nozīmīgākajiem latviešu dzejas sasniegumiem divdesmitajā gadsimtā.

Saīsināti no I. Auziņa priekšvārda krājumam "Katedrāles".

Redakcija pateicas Pēterai Aigara dēlam Pēterim Tērnim par sadarbību publikācijas tapšanā!

(Turpināts no Nr. 10)

Vanda piecēlās, uzmeta pleciem zilo rīta svārkus un, nervozi purinot matus, sāka staigāt pa šauru istabiņu. Kādēļ Česlavs viņai visu to stāstīja? Viņš taču negribēs pats iet ungāriem palīgā?

"Labi, viņi ir sacēlušies," turpināja Vanda, iekšēja sarūgtinājuma māks. "Bet es neparedzu labu galu. Vai viņi arī paši zina, par ko cinās? Vai joms, kas par to jūsmojat, ir kāda nojauta, kurp šī sacelšanās ved? Brīvība nav definējama, tas ir pretrunīgs jēdziens, tāpēc arī cilvēki nekad nevar sekmīgi cīnīties par neapmieramām lietām." Pēdējais teikums Česlavu aizvainoja. Arī viņš uztrūkās kājās un jau paceltā balsī skaidroja: "Tātad viss, kam dzīvojam, viss, ko pārrunājam un pūlāties iedzīvināt, ir tikai niecība, tikai nevajadzīga cīkstēšanās ar likteni? Pat Makia-velli atzīst, ka tikai puse notikumu ir laimes vai nelaimes izraisītā, otra puse pieder cilvēka brīvai gribai. Vai ārsts sērgas laikā nekā nespēj pret bacilēm, vai inženieris nespēj iegrozīt plūdus, uzcēlot aizsargvaļņus? Dievs cilvēkam ir devis saprātu. Mums visiem spēkiem jāceļ vaļņi, lai pretotos

tirānijas paisumiem. Notikumi Ungārijā ir viens no tādiem pasākumiem, kur izpaužas tautas paš aizsardzības instinkti, cilvēku brīvā griba. Nelaimīgais un apspiestais nedrīkst palauties uz apstākļiem, nedrīkst gaidīt glābību no citiem, tam pašam jācenšas piecelties..."

Česlavs bija iekaisis. Vanda viņu tādu jau agrāk bija redzējusi. Te nerunāja vairs viņas bērības draugs un ligavainis, bet apmāts fanātiķis. Vanda zināja, ka skarbumu var remdināt tikai maigums, viņa izmisusi lūkojās Česlavā un lūdzot teica: "Mēs vēl sastrīdēsimies..." Viņa tuvojās, uzlika rokas uz pleciem, centās ievadīt sarunu mierīgākos ūdeņos. "Tu pats labi zini, cilvēku morāle atrodas uz tā paša līmeņa kā pirms divtūkstoš gadiem. Arī izglītoti ļaudis melo, zog, nogalina cits citu... Un galā cilvēka šūniņas novecojas, asinsvadi kļūst trausli, zūd redze, dzirde un reizē ar to visiem ideoloģiskiem strīdiem beigas. Mums piešķirts īss laika sprīdis, pārāk īss, lai labotu pasauli. Vai vērts pūlēties, Česlav?"

"Vērts vai nav vērts, tas nav izšķirējs viedoklis. Ņem vērā, ka es citādi nevaru. Saproti, – nevaru. Man jāizlaužas no šī garīgā

ielenkuma, kurā esmu nokļuvis. Imants Liepa, mani draugi ungāri domā tāpat. Ir dažādi raksturi. Vieni iekļaujas lēti svešā vidē, bet citi ne. Ir koki, kas aklimatizējas, ir tādi, kas to nespēj. Ir cilvēki, kuri samierinās ar nebrīvību, bet ir tādi, kas to nekad nepieņems..."

"Labi, es tev piekritu, tikai – kādēļ mēs te runājam tik gari par lietām, kuras nespējam grozīt? Es vēl arvien nesaprotu, kādēļ tev jārunā tik patētiski. Tu neesi dzimis varonis, es arī nesapņoju par varoņdarbiem..."

Česlavs lūkojās ligavā lielām ignām acīm. Viņš vairs nepazina Vandu. Vai patiesi viņa nebija nekādas jaunības dzirksts, nevienas pārgalvības? Un ar šo sievieti viņam vajadzēs pavadīt kopā visu mūžu? Liepziēdu krāsas mati, slaidis, saskanīgs stāvs, vaigi ar bedrītēm, bet tieši šajā stundā, kad viņa dvēsele gaidīja garīgu aizvēju, kad viņam bija jāizšķiras par būt vai nebūt, viņa ironizē... Saskaņā bija tikai viņu lūpām, ne dvēselēm.

"Tas ir liktenīgs aicinājums, ko esam saklausījuši. Mans tēvs gul Katiņas mežā, manas mātes kaps nav zināms... Vienreiz taču jātop taisnībai, vienreiz man jāzina,

kādēļ viņi gājuši bojā. Katrs noziegums reiz tiek atmaksāts. Vai tagad nav pienākusi tiesas diena varmācībai? Ja visi tā domātu kā tu, kā tavi paziņas, kas dievina to pelēko putnu, tad ļaunums vien valdītu pasaulē." Viņš norādīja ar paceltu roku uz pelēko miera balodi. "Tas ir indīgs miers, kas gandrīz mūsu miesu un dvēseli. Visi nevar tirgoties ar Varšavas degvīnu un Krakovas medu."

"Česlav, lūdzu neapvaino manus vecākus. Ja viņi tirgojas, viņi pārdod mūsu tēvzemes ražojumus. Katram cilvēkam no kaut kā jādzīvo. Mana māte par visu vairāk baidās nabadzības. Tikai tādēļ esmu izaugusi, izskolota, ka mani vecāki lika peniju pie penija. Manam tēvam ir tirgotāja talants. Es to neņemu ļaunā, visi nevar būt ārsti, ķīmiķi vai filozofi."

"Bet mēs savu jaunību nevaram pārdot par lēcu virumu! Katrai paaudzei ir tiesības ierakstīt savu vārdu vēstures grāmatā. Ar kādiem burtiem mēs to darīsim, kādiem elkiem nesīsim upurus? Budapeštā sajūsmīgs studentu un jaunu strādnieku bars cenšas saraut važas. Tūkstošiem un simtiem tūkstošiem roku ir pacēlušas pret tirāniju. Labākie ungāru dzej-

nieki rakstījuši savas labākās vārsmas tirānijas bojā ejai. Bet mēs esam kļuvuši kurlī, mūsu sirdsapziņa ir mēma. Paldies Dievam, visi nav tādi. Es esmu viņu asinsradnieks, mana vieta ir tur, uz barikādēm."

"Mīlais Česlav, apdomā labi, ko tu runā. Ko nozīmē tagad barikādes, ko nozīmē lāsti tirānijai? Kam ir spēks, tam taisnība. Un kas notiks ar mums? Man nav nekādu lielu nodomu dzīvē, un es arī būtu ļoti nelaimīga, ja mans nākamais vīrs neslimtu ar revolūcijas māniju. Gana ir liets asiņu, gana ir bijis drupu. Karā vai nu tevi nošauj, vai tu nošauj pretinieku. Bet kādēļ cilvēkiem ir jākrīt, kādēļ jāatriebj pārestība? Klausies, manu zēn, neaizmirsti, ka esmu sieviete, kurai ir ilgas pēc savas mājas, pēc ģimenes. Es beigšu augstskolu, tu beigsi, mēs apmetīsimies kādā Dienvidanglijas pilsētiņā, kur daudz saules un daudz rožu. Es būšu ārste, tu – mācību spēks universitātē, mums būs daudz bērnu un daudz draugu. Mūsu mājā pulcēsies rakstnieki, mākslinieki, politiķi. Mēs būsim laimīgi..."

(Turpinājums sekos)

Kas saņēmuši uzturēšanās atļaujas Latvijā un lobistu puspatiesības

INGA SPRINĢE, SANITA JEMBERGA, ILZE JAUNALKSNE

(Turpināts no Nr. 10)

3. Nekustamo īpašumu nozare cieš no TUA cenu celšanās.

Secinājums: jā, nenoliedzami. Lielo būvnieku un attīstītāju peļņa ir apdraudēta, jo pēdējos gados tikuši būvēti vairāki nami, domājot par TUA kārotājiem. Taču TUA pieteikumu kritumu izraisīja ne tikai cenas paaugstināšana, bet arī Krievijas rubļa vērtības zudums.

No septembra, kad cenu paaugstināja, līdz janvāra beigām izsniegtas 67 TUA par nekustamo īpašumu un 23 par noguldījumiem bankās. Pilnībā "pazuduši" ķīnieši, kuŗi kopā ar ukraiņiem veidoja otro un trešo lielāko TUA pieprasītāju grupu.

Pēc nozares aplēsēm, Rīgā jaunajos projektos 60 – 70% dzīvokļu pirka nerezidenti. Pērn būvniecības stadijā bija ap 15 šādu daudzdzīvokļu namu projektu, neskaitot jau uzceltos. Rīgā mēnesī pārdoto dzīvokļu skaits samazinājies tik ļoti, ka šādā tempā, piemēram, ar Krievijas "degvīna miljonāru" Juriju Šefleru saistīto Z-torņu izpārdošanai vajadzēs 30 gadus.

Šobrīd "uz spēles" esot aptuveni 200 miljoni eiro, kas ieguldīti jau uzceltajos un topošajos daudzdzīvokļu projektos.

4. Līdz ar TUA programmas ierobežošanu pieaug emigrācija un bezdarbs.

Secinājums: bezdarba statistika šobrīd to neapstiprina, bet nevar izslēgt pagaidām neapreķināmu ietekmi nākotnē.

"Negribētos pieļaut, ka TUA atcelšanas dēļ cilvēki atkal zaudētu darbu, brauktu strādāt uz Itāliju, Franciju, Lielbritāniju vai Krieviju," – par vienkāršajiem Latvijas iedzīvotājiem lobētājus atbalstošā publikāciju sērijā laikrakstā *Diena* satraucies miljonārs, Trasta komercbankas padomes priekšsēdētājs Igors Buimisters. Ar viņa banku saistītā nekustamo īpašumu kompanija šobrīd pārdod dzīvokļus piecos jauno daudzdzīvokļu namu projektos.

"Tiek iznīcināta valsts ienākumu gūšanas iespēja, neko nedodot vietā. *Nacionāļi* piedāvā Latvijai palikt par kaut kādu indiāņu rezervātu, dzīvot no Eiropas pabalstiem?" – saūtis arhitekts Andis Silis, kurš strādā pie Z-torņu interjera.

Atklātā vēstulē *Vienotībai* šogad janvārī nekustamo īpašumu nozares vadība min, ka "tieši ēku būvniecībā 2013. gadā bija nodarbināti 22 000 cilvēku (...). Pieņemot, ka 50% no ēku būvniecībā nodarbinātajiem strādāja jaunu dzīvojamu māju būvniecībā, šobrīd, visticamāk, 5000 ģimenes jau ir palikušas bez ienākumiem.

Vēstules turpinājumā aina ziņmēta vēl drūmāka. Kā potenciālie bezdarbnieki nākotnē jau tiek minēti 5500 cilvēku, rezultātā valsts neiekasētajos nodokļos zaudēšot 110 miljonus eiro.

Jūrmalas mēram Gatim Truksnim *Dienas* sērijā 22 tūkstoši celtnieku "pārvērtušies" par tikai

TUA projektos strādājošajiem. Nedaudz piesardzīgāk, bet šo virzienu atbalsta arī Latvijas Banka. Tā blogā kā pozitīvo TUA devumu norāda nodarbinātību skaita pieaugumu būvniecībā un pieļauj, ka TUA rada darbavietas arī "mazāk saistītās nozarēs – auklītes, apsargus, šoferus u.c. Visas šīs papildu darbavietas, ļoti iespējams, ļauj kādam vai nu atgriezties Latvijā, vai no tās neaizbraukt," rezumēts Latvijas Bankas blogā.

Lūgts skaidrot savus aprēķinus, lobists, Saeimas deputāts Valainis maina toni un *Re:Baltica* atbild, ka 5000 ģimenes "var saskarties ar jūtamu ienākumu samazinājumu," nevis "visticamāk, jau ir palikušas bez ienākumiem," kā viņš raksta vēstulē politiķiem.

Savukārt Nodarbinātības valsts aģentūras dati rāda, ka 2014. gada beigās, kad TUA programma jau faktiski bija apstājusies, ar būvniecību saistīto reģistrēto bezdarbnieku skaits ir nevis pieaudzis, bet pat samazinājies (salīdzinājumā ar šo pašu periodu iepriekšējā gadā – 4559 pret 4855).

Centrālās Statistikas pārvaldes dati rāda, ka pērn gada pirmajos trīs ceturkšņos ēku būvniecībā

nodarbināto skaits nav samazinājies, bet par pēdējo ceturksni, uz kuru attiecas TUA programmas nobremzēšanās, dati nemaz nav pieejami.

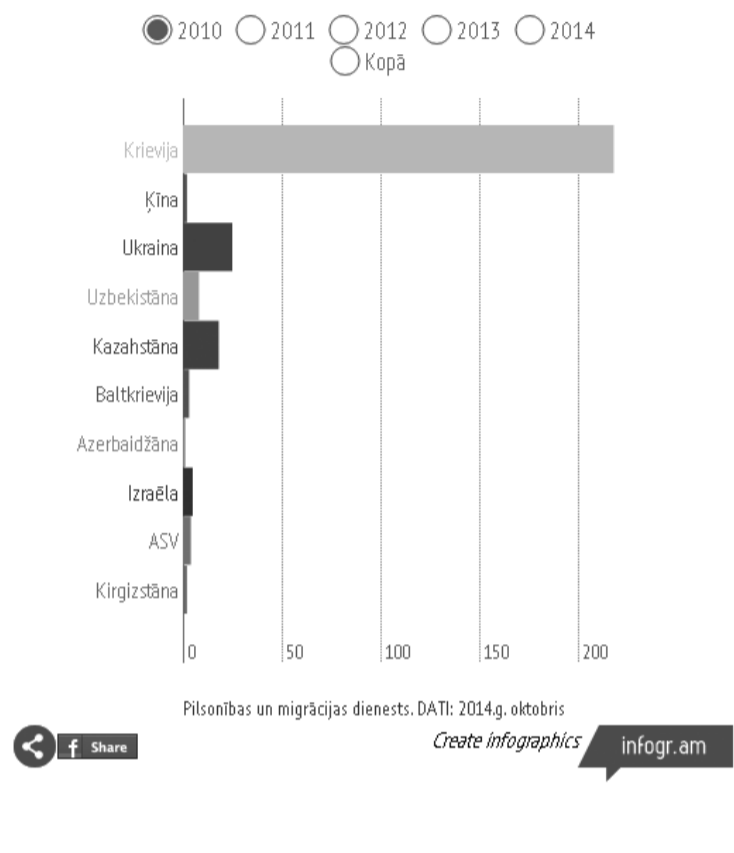
"Es nevaru komentēt par nodokļu ieņēmumiem, jo nezinu, kā tie aprēķināti. Taču apgalvojums, ka "visticamāk, 5000 ģimenes jau ir palikušas bez ienākumiem," nepārprotami ir pārspilējums," uzskata ekonomisko pētījumu centra BICEPS vadītājs Alfs Vanags.

5. TUA neietekmē cenas vietējiem, jo iebrucēji pērk dārgos dzīvokļus, ko vietējie nevar atļauties.

Secinājums: nav taisnība.

Re:Baltica pētījumam par dārgāko īpašumu pircējiem no 2013. gada novembra, kad sākās Maidans Ukrainā, līdz 2014. gada septembrim, kad pacēla TUA sliksni, atlasīja darījumus, kuŗos cena pārsniedza 250 000 eiro. Kopumā tādu bija 608. No tiem vietējie (proti, darījumi, kuŗos nav iesaistīti ārzemnieki) bija 234 jeb 38%. TUA atbalstītāju lobētie grozījumi ļautu gribētājiem pirkt īpašumus arī par 60 tūkstošiem eiro. Pēc deputāta Valaiņa do-

Kas ieguvuši uzturēšanās atļaujas

mām, tas neietekmēs vietējos, jo valsts galvotā Pirmā mājokļa programmā lielākā daļa pieteikumu esot 40 – 45 tūkstošu eiro vērti dzīvokļi. Tā ir kārtējā puspatiesība. No Pirmā mājokļa programmai iesniegtajiem pieprasījumiem 20% cena pārsniedz 60 tūkstošu eiro, apliecina programmas pārstāve no Citadeles bankas Baiba Tētiņa. Tātad izmaiņas skartu vismaz piekto daļu potenciālo pircēju.

Pirmā valsts galvojumu saņēmuši ģimene nopirka 75 kvadrātmetru dzīvokli jaunā projektā par 53 tūkstošiem eiro, bet ar t.s. pelēko apdari. Ja dzīvoklis būtu pabeigts, tas būtu pilnībā dārgāks un par tā iegādi vietējā Latvijas ģimene jau konkurētu ar ārzemniekiem.

Otrs Valaiņa arguments – ja ārzemnieki varēs pirkt mazos un lētākos dzīvokļus, tas veicināšot īres tirgu. Jau tagad daļa par TUA nopirktajiem dzīvokļiem tiek izīrēti vietējiem. Oksana stāsta, ka viņai apsaimniekotājs uzreiz par 7% no īres cenas piedāvājis atrast īrniekus un uzraudzīt īpašumu. Tādus līgumus apsaimniekotājs bija noslēdzis ar citiem dzīvokļu īpašniekiem – TUA saņēmējiem.

"Investoru programma ietekmē nekustamā īpašuma cenu. Manuprāt, tas ir lielākais programmas nonsenss – vietējie iedzīvotāji cenas dēļ nevar atļauties iegādāties īpašumus un ir spiesti tos īrēt. Civilizētās valstīs tā nevajadzētu rīkoties," *Re:Baltica* teica Ekonomikas studiju programmas vadītājs Mortens Hansens.

6. Pircēji no Krievijas ir risks.

Secinājums: atkarīgs no vērtētāja skatpunkta. Latvijas drošības dienestiem ir ierobežotas ziņāšanas par konkrēto iebrucēju profilu.

Investoru pagātnei un naudas izcelsmei līdz Krimas aneksijai neviens sevišķi nepievērsās. Drošības policija pārbaudēm, kā jau minējām, bija viena darbinieka vieta.

Riski ir dažādi. Kriminālu elementu risks tiek uzskatīts par nelielu. Naudas atmazgāšanas/slēpšanas risks pastāv: ir bijuši vairāki gadījumi, kad meklēšanā esoši bijušie baņķieri vai ģimenes izmanto Latvijas izsniegtas TUA, lai dzīvotu Eiropā.

Drošības eksperti norāda uz vēl vienu risku: iebrucējo krievu neieklāšanās vietējā sabiedrībā. Krievu valodas pašprietiekamība publiskajā telpā tikai veicināšot paralēlās krieviski runājošās sabiedrības veidošanos. Latvijas Nacionālās militārās akadēmijas drošības eksperts Jānis Bērziņš skaidro, ka latviešu nācija ir maza, tādēļ liels cittautiešu īpatsvars var kļūt par apdraudējumu. "Runa ir tieši par nācijas drošību, nevis par valsts drošību," saka Bērziņš.

Taču viņš neuzskata, ka TUA programmas problēma ir pārāk liels iebrucējo krievu vai ķīniešu skaits, bet gan tas, ka programma daudzus gadus bija lēta un ir par labu tikai vienai nozarei. Viņš retoriski vaicā: gribam *Ryanair* tūristus, kas dzer lētu alu, vai arī miljonārus, kas spēlē kazino? "Mums vajag piesaistīt miljonārus. Visus. Ne tikai krievu."

NOVADU ZIŅAS

Marta beigās visā Latvijā varēs satikt savu meistarū

INGA BIKA

No 27. līdz 29. martam visā Latvijā norisināsies akcija "Satiec savu meistarū! 2015". Šajā pavasarī mācekļus pie sevis aicinās rekordliels tautas lietišķās mākslas meistarū, stāstnieku, teicēju un mūzikantu skaits – pasākums norisināsies vairāk nekā 170 vietās.

"Satiec savu meistarū! 2015" ietvaros ikviens aicināts piedalīties meistarūdarbnīcās, individuālās nodarbībās, atvērtās darbnīcās, paraugdemonstrējumos, lekcijās, koncertos vai dančos un kopīgā muzicēšanā. Pasākumā varēs iepazīt un apgūt dažādas prasmes, kas saistītas ar tradicionālo amatniecību, muzicēšanu, dziedāšanu, mutvārdu un zināšanu, kas saistītas ar dabu un visumu, rituāliem un svētkiem. Satiekt savu meistarū varēs Latvijas pilsētu un novadu bibliotēkās, mūzejos, kultūras centros, izglītības iestādēs un meistarū dzīvesvietās.

"Daudzi meistari, ko varēsīm satiekt šogad, ir regulāri šī pasākuma dalībnieki – vairāki piedalās jau otro vai trešo reizi, taču priecājami, ka pieteikušies arī jaunu, iepriekš "Satiec savu meistarū!" nepiedāvātu prasmju lietpratēji. Šogad ar interesantiem piedāvājumiem notikumā iesaistīsies mūzeji – Kuldīgas novada mūzejs, Liepājas, Preiļu, Ventpils mūzejs un citi.

Kā vienmēr, visvairāk meistarū piedāvās apgūt dažādus rokdarbu veidus un aušanu, ļoti pieprasītas ir arī ēdiena gatavošanas meistarūklas. Varēs iemācīties

cept plānās pankūkas pēc 20. gadsimta sākuma receptes, pīragus un, protams, sklandraušus," stāsta Latvijas Nacionālā kultūras centra tautas lietišķās mākslas eksperte Linda Rubena.

Jau otro gadu akcija "Satiec savu meistarū!" iekļausies arī Berga Bazāra tradicionāli rīkotajā amatnieku un zemnieku tirgū. Sestdien, 28. martā, tur būs iespēja tikt ar dažādiem meistarū, piedalīties rotaļās un dančos, kā arī apmeklēt lekcijas un praktiskās nodarbības par latviešu tautastērpu valkāšanu un darināšanu. Berga Bazārā notiks arī „Satiec savu meistarū!” otrā – Latgalei veltītā DVD atklāšana.

Atrodi savu meistarū un piesakies! Kontaktinformācija: www.satiecsavumeistaru.lv un www.lnkc.gov.lv

"Satiec savu meistarū!" ir 2009. gadā aizsāktās Tradicionālo prasmju skolas turpinājums, kas iekļauts kopīgā Eiropas projektā "Eiropas amatu prasmju

dienas". Līdzīgi pasākumi, kur tradicionālo prasmju zinātni uzņem pie sevis mācekļus, vienlaikus notiek arī Francijā, Spānijā, Itālijā, Beļģijā un citās pasaules valstīs. Projekta būtība ir vēstīt plašākai sabiedrībai par nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanu un pārmantošanu, kā arī meistarū, viņu zināšanām un prasmēm.

Piedalīties akcijā "Satiec savu meistarū!" aicina Latvijas Nacionālais kultūras centrs sadarbībā ar Latvijas novadu un pilsētu pašvaldībām.

ZIŅAS ĪSUMĀ

Daugavas Vanagu Latvijā Limbažu nodaļa 16. martā pieteikusi gājienu un ziedu nolikšanu Rīgā pie Brīvības pieminekļa, kuŗu atļāvusi Rīgas pilsētas dome. Vispirms būs aizlūgums Doma baznīcā un pēc tam gājiens. Rīgas dome atļāvusi arī 16. martā pieteikto biedrības "Nacionālo kaŗavīru atbalstam" sapulci Brīvības pieminekļa laukumā un tuvējos parkos. Savukārt biedrība "Latvijas Antinacistiskā komiteja" rīko sapulci/piketu Brīvības pieminekļa laukumā.

Liepājā, Ziemeļu kapsētā, 6. martā notika piemiņas brīdis pirmās Latvijas karaspēka vienības komandierim pulkvedim Oskaram Kalpakam (1882 – 1919). Piedalījās Latvijas Nacionālo bruņoto spēku Liepājas garnizona kaŗavīri, jaunsargi, nacionāli patriotisko organizāciju un sabiedrības pārstāvji. Pulkvedis O. Kalpaks ir neatkarības cīņu simbols, jo 1919. gada sākumā izveidoja Latviešu karaspēka vienību, lai aizstāvētu neatkarīgo Latviju. 6. martā Skrundas – Saldus ceļa apkaimē "pārpratuma" dēļ notika kauja starp tā brīža sabiedrotajiem – vācu un latviešu daļām, kuŗā gāja bojā komandieris Oskars Kalpaks. Liepājas Ziemeļu kapi ir viņa pirmā atdusas vieta, bet 1919. gada 18. septembrī pārapsēdīts dzimtas kapsētā Meirānu Visagālā.

Daugavpils Svētā Pēterā ķēdēs Romas katoļu baznīcas dekānam Aleksandram Madelānam 5. martā apritēja 90. dzimšanas diena. Savukārt priesterībā aizvadīti 65 darba gadi. Dievnamā notika viņa jubilejai veltīts pateicības dievkalpojums.

Liepājas Olimpiskajā centrā no 6. līdz 7. martam noritēja izstāde "Ražots Liepājā". Tā pulcēja vairāk nekā 200 uzņēmēju un kuplu apmeklētāju skaitu. Piedalījās lieli uzņēmumi, kuŗi eksportē produkciju uz ārvalstīm, kā arī mājražotāji un skolēnu mācību firmas. Notika semināri par uzņēmējdarbību.

Gaujas nacionālā parka Līgatnes dabas takām jau 40. dzimšanas diena! Tās izveidotas 1975. gadā, lai iepazīstinātu iedzīvotājus ar dabas daudzveidību, Latvijā dzīvojošo savvaļas dzīvnieku sugām un to aizsardzības nepieciešamību. 8. martā svinīgi tika pacelts īpašais svētku kaŗogs. Notika orientēšanās sacensības pa dabas takām. Bija apskatāmi ziemas "guļavas", lielie lāči Mikus un Puika, kā arī jaunais pastaigu voljērs, kas uzbūvēts ar Latvijas valdības finansiālu atbalstu.

Dobele ir kļuvusi par sniega vīru galvaspilsētu, jo šeit jau piecus gadus, Dobeles novada domei sadarbojoties ar vietējiem uzņēmējiem, notiek "Sniegavīru saiets". No pagājušā gada decembra līdz 1. martam pilsētas laukumus un skvērus rotāja 42 iespaidīga lieluma balti sniega vīri. Pilsētas iedzīvotāju un viesu aptaujā šoreiz par simpātiskāko atzīts dzīvespriecīgais Klauns. Balsotāju pirmajā trijniekā iekļuva arī Pavārs un Dzejnieks. Sniega vīri atgriezies pilsētā nākamajā ziemā.

Smiltenes novada dome laidusi klajā Nacionālā mantojuma suvenīru monētu (1000 eks.), kas ir velte Smiltenei 95 gadu jubilejai, kopš tai piešķirtas pilsētas tiesības. Tā kalta Beļģijā – aversā atveidota Smiltenes evaņģēliski luteriskā baznīca, novada ģerbonis un uzraksts „Smiltenes novads”, bet reversā ir Latvijas Valsts kontūra ar uzrakstu angļu valodā *Latvian Heritage Collectors Coin*. Suvenīrmonēta iestiprināta Smiltenes novada pastkartē. Pavisam ir pieejami četri pastkaršu veidi, kur līdzās fotografijām ir stāsts (arī angļu valodā) par Smiltenes pilsētas attīstību un svarīgākajiem vēstures posmiem līdz mūsdienām. 140 gadu jubileja šogad aprit arī pirmam Paulam Livenam, kuŗš 20. gs. sākumā saimniekoja Smiltenes muižā, pateicoties kuŗam Smiltene sākās ekonomiskais uzplaukums. Suvenīrmonēta ir iespējams iegādāties Smiltenes Tūrisma un informācijas centrā.

Valsts robezsardzes Ludzas pārvaldes robezsargi naktī no 1. uz 2. martu Nirzas pagastā aizturēja automašīnu *Toyota Corolla* ar četriem Vietnams pilsoņiem. Arī Zaļesjes pagastā, apturot automašīnu *Opel Astra*, konstatēts, ka tajā ir četri Vietnams pilsoņi. Abas automašīnas vadīja Krievijas pilsoņi. Latvijas valsts robežas likumpārkāpēji aizturēti un uzsākts kriminālprocess par nelikumīgu robežas šķērsošanu.

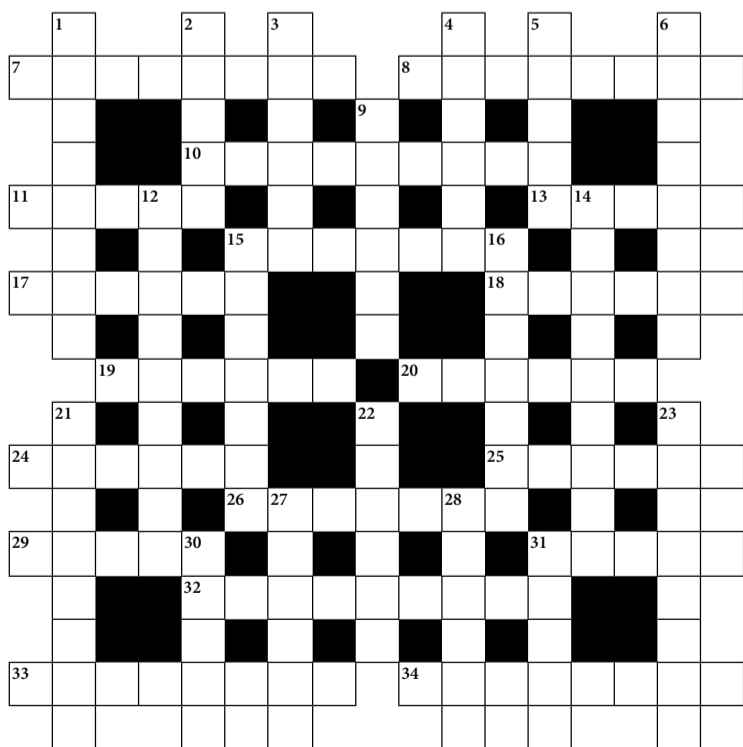
Daugavpili no 9. līdz 18. martam notiek ievērojamā aktiera un režisora Solomona Mihoelsa (1890-1948) 125. dzimšanas dienai veltīti sarīkojumi. Dzimis Daugavpilī turīgā ebrēju ģimenē. Ieguvis pamatizglītību vietējā ebrēju skolā. Vēlāk mācījies Rīgas reālskolā, studējis Kijevas Komerccinstitūtā un Petrogradas universitatē. Bijis Maskavas Valsts ebrēju teātra mākslinieciskais vadītājs. Traģiski gājis bojā komandējuma laikā 1948. gada 13. janvārī Minskā.

S. Mihoelsa jubilejai veltītie svētki sākās ar tautas teātra *Iskatel izrādi "Mūsu Mihoels"*. Notika skolēnu skatuves mākslas konkurss "Teātris: harmonija un ritms" par S. Mihoelsa balvu. Daugavpils teātri izrādīja iestudējumu „Dabiseibys pūddarneica jeb viņa Debešķības Laimesciema poddarbnīca”. Savukārt tieši S. Mihoelsa dzimšanas dienā, 16. martā, tiks nolikti ziedi pie viņam veltītās piemiņas plāksnes un būs iespēja apmeklēt dzimtas māju. Svētki beigsies 18. martā ar Daugavpils teātra izrādi "Valentīna diena".

Īsziņas sagatavojsi VALIJA BERKINA

Sastādījusi DAIGA KALNS (ASV)

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Līmeniski. 7. Eksotisks putns. 8. Atvadišanās. 10. Maijpuķītes. 11. Slāpt. 13. Balts, mīksts minerāls. 15. Pārklājs. 17. Pilsēta 20 km attālumā no Rīgas. 18. Ķeģis iešanai. 19. Griezties, plūst. 20. Nēsāt; deldēt. 24. Žņaudzējčūska.

25. Drebēt, virmot. 26. Pārnodžu dzimtas meža dzīvnieks. 29. Plaisāt, sprāgt. 31. Zirga iejuga piederums. 32. Atliekas, pārpalikumi. 33. Skatuves mākslinieks, lomas tēlotājs. 34. Sakaru līdzeklis.

Stateniski. 1. Hūte, cilindrs. 2. Locīt; kustināt. 3. Sievietes vārds (janv.). 4. Apdzīvota vieta Alūksnes novadā Malienas pagastā. 5. Kokus gāzt, malku skalēt. 6. Karulis; piekariņš, breloks (pulkstenim). 9. Sievietes vārds (janv.). 12. Pievilcīgs, kairs. 14. Noteiktība. 15. Trauks ar dubultsienām. 16. Ķermeņa kaulu sistēma. 21. Aerodroms. 22. Zodiaka zvaigznājs. 23. Piedzīvojumu meklētājs, avantūrists. 27. Nēliels suns ar likām kājām. 28. Tieši. 30. Krūzītes. 31. Pārtikas produkts.

Krustvārdu mīklas (Nr. 10) atrisinājums

Līmeniski. 4. Parki. 5. Tulona. 7. Efedra. 10. Grams. 11. Nigēra. 12. Īpatna. 13. Asteres. 16. Pasāts. 19. Oktode. 22. Garants. 23. Tornis. 24. Adrese. 25. Krevete. 26. Taktis. 28. Mitras. 30. Operete. 35. Kulons. 37. Potaša. 38. Tanki. 39. Slinki. 40. Ķiseļi. 41. Liesi.

Stateniski. 1. Špagats. 2. Arfas. 3. Viesīte. 5. Tenors. 6. Luga. 8. Dati. 9. Adagio. 14. Tērvete. 15. Rondele. 17. Aloja. 18. Triki. 20. Kadri. 21. Desna. 27. Krūkas. 29. Rakari. 31. Pastila. 32. Tepiķis. 33. Alpi. 34. Pase. 36. Indes.

Sestdien, 28. februārī, *Italian-American Banquet & Conference Center*, notika Studenšu korporāciju kopas Detroitā un korporāciju kopas Detroitā rīkotā Pulkveža Oskara Kalpaka bataljona dibināšanas 96 gadu atceres balle

Sēd no kreisās: Jānis Kukainis, Aija Kukaine, Pēteris Āboliņš, Jana Āboliņa, Toms Trautmanis un Astrīda Trautmane. Pirmā rindā aiz krēsliem stāv: Velta Kalniņa, Līga Jēkabsone, Ilgvars Jēkabsons, Mārīte Ozere, Viesturs Upītis, Laila Upīte, Tanja Vītiņa, Ieva Pless, Dagnija Lāce. Otrā rindā no kr.: pulkv. Andrew Roberts, Peteris Daukss, Regine Daukss, Vicky Kalēja, Austra Liepa, Juris Kalniņš, Silvija Newcomer, Mark Newcomer, Kārlis Daukšs, Uldis Kalējs, Lūcija Kalēja, Uldis Vītiņš, Daina Blitte, Courtney Dišlere, Niks Dišlers, It. pulkv. Ēriks Pless. Aizmugurē no kr.: Guntis Kalējs, Vilis Kalniņš, Valdis Liepa, Holly Āboliņa, Andris Āboliņš, Asja Workman, Brandon Workman, Ruta Kalniņa, Jānis Kalniņš, Ed Alef, Diane Alef, Jēkabs Bērzkalns, Anita Millere, Mārcis Jansons, Renāte Bērzkalna, Ēriks Putnis, Kristīne Putne, Annemaria Linares, Oscar Linares, Deb Roberta, Ērika D'Aoust, Guntis Kalniņš, Ēriks Lūsis, Annelī Lūse, Andris Lācis.

1951. gadā kādā lielā restorānā pie 8. jūdzes un Gratiot avēnijas Latviešu apvienība Detroitā sarīkoja pirmo Kalpaka balli, uzsākot tradīciju, kas turpinājās visus šos gadus bez pārtraukuma. Kad Detroitā nodibinājās korporāciju kopas, balles rīkošanu tās pārņēma savās rokās. Nekur citur pasaulē šī tradīcija nav kopta tik rūpīgi kā latviešu sabiedrībā Detroitā.

2015. gada 28. februārī *Italian-American Banquet & Conference* centrā notikusi balle izvērtās skaista un jautra. Balles galvenā rīkotāja Jana Āboliņa priecējās par labo atsaucību un aicina jūs visus uz nākamo balli 2016. gada 27. februārī. Orķestris un zāle jau sarūnāti. Sāksim spodrināt deju kurpes!

AMERIKAS LATVIEŠU APVIENĪBAS Simtgades Testamentāro novēlējumu fonds THE AMERICAN LATVIAN ASSOCIATION CENTURY BEQUEST FUND

Novēlot kaut mazu daļu savā testamentā šim ALAs nākotnes fondam, mēs liksim stipru un paliekošu pamatu latvietības uzturēšanai ASV, mēs celsim un sargāsim latvju tautu, valsti un kultūru. ALA dara daudz, un mums visiem jāgādā, lai tā savu darbu turpinātu vēl ilgus gadus nākotnē mūsu nākamajām paaudzēm!

400 Hurley Avenue, Rockville, MD 20850.
Tālr.: 301-340-1914, e-pasts: alainfo@alausa.org

Amerikas latviešu apvienības valde

Lasiet tīmeklī!

www.laiks.us
www.brivalatvija.lv

Sludinājumu un reklāmas
pieņemšanas punkts
internetā
www.307.lv

www.307.lv

SLUDINĀJUMI

NAUDAS PĀRSŪTĪJUMI UZ LATVIJU

Kārtojiet nodokļus un citus
maksājumus Latvijā!

Baltic Financial Services
19 N. Mountain Ave.,
Montclair, NJ 07042-1810
Tālr.: 973-746-3075

PĀRDOD

Bišu barību kandiju.
Tālr.: 29158633

Latviešu kolekcionārs pērk

patīstamu latviešu mākslinieku gleznas un citus mākslas darbus,
J. Siliņa grāmatas "Latvijas māksla" par augstu samaksu apaļas un
ovālas krelles no necaurspīdīga dzintara.

Tālrunis: 727-421-9658 e-pasts: janisflorida@gmail.com

Latviešiem piederošs uzņēmums
PĒRK MEŽUS UN ZEMI VISĀ LATVIJĀ.

Tālrunis +371 29420502
e-pasts gunita@amg-eksports.lv

IZDEVĪGI
APDROŠINĀJUMI
JUMS
UN
JŪSU
ĢIMENEI

www.LRFA.org 215.635.4137 info@LRFA.org

LATVIAN AMERICAN SHIPPING LINE

Kravas pārvadājumi starp ASV un Latviju!

Visāda veida kravas sūtījumi: pārcelšanās (uz vai no Latvijas), auto transports, gaisa kravas un arī naudas pārsūtījumi (caur Baltic Financial Services).

• Tagad ir laiks sūtīt lietas dārzam! Traktora sūtīšana (līdz 2 m³) - \$475. Citi rīki (griezēju, motorzāģu, plāvēju, u.c.) transports sākot ar \$75. (Muitas procedūra LV papildus.)

Zvaniet: 1-888-LATVIAN

Rakstiet: info@lasl.com • www.lasl.com

PĀRLIECINĀTA PATRIOTE AIZSAULĒ

2014. gada 22. decembrī Montrealā mirusi Alma Aleksandra Berta Gūtmanis, dz. Anšņs

Viņa piedzima I pasaules kara sākumā 1915. gada 10. martā Liepājā, tur pabeidza pamatskolu, kurā skolas biedrs ir arī Felikss Gūtmanis, kas 1937. gada 25. augustā kļuvis viņas vīrs. Latvijas pēdējos neatkarības gados ģimenē ierodas dēls Andris (1938). Ģimene pārceļas uz dzīvi Rīgā, kur piedzimst meita Māra (1940). Nodarbināta Armijas ekonomiskajā veikalā, kur Latvijas pirmajā Padomju okupācijas gadā savas patriotiskās stājas dēļ Alma nonāk sava priekšnieka nežēlastībā. Darba vieta jāpamet, un viņa dodas strādāt ķieģeļu ražošanas fabrikā. II pasaules kara beigu posmā kopā ar bērniem tiek evakuēta uz Štrālsundu Vācijā, tur apkaimes slimnīcā ārstējas viņas dzīves biedrs Felikss. Sarīkarmijai tuvojoties, ģimene tiek evakuēta tālāk uz rietu-

miem. Kuģis atšķīrs no citiem un nonāk Dānijā. Gūtmaņi tiek ievietoti bēgļu nometnē. Alma piepelnās, strādājot tabakas

audzēšanas saimniecībā. Kad pienāca laiks doties tālāk pasaulē, darba piedāvājumi. kuņģis pretim ņēma arī ģimenes, bija

tikai uz tām zemēm. Gūtmaņi izvēlas Buenos Aires Argentīnā, Dienvidamerikā, kur ierodas 1948. gadā. Dzīve saulainajā zemē izrādas laba, un Alma atrod darbu slimnīcā. Gadu tecējumā dzīves apstākļi Argentīnā pasliktinās. Draugu aicināti, Gūtmaņi dodas uz Kanadu. Nonāk Montrealā un kļūst par Montrealas latviešu sabiedrības locekļiem. Ir luteriskās Trīsvienības draudzes locekļi. Alma kļūst par DV Montrealas nodaļas vanadzī, visi ģimenes locekļi sastāv Montrealas Latviešu biedrībā. Alma piedalās pensionāru saietos, savā dzīvoklī izveido veikaliņu, kurā pieņem laikraksta *Laiks* pasūtījumus, pārdod *Grāmatu Drauga* grāmatas un latviskas piemiņas lietas. Viņa ir lepna latvietības un savas

ģimenes sargātāja. Mazbērnu un mazmazbērnu saime viņai sagādā daudz prieka un bagātina viņas atmiņu pūru. Pēc 55 laulībā pavadītiem gadiem 1992. gadā mūžībā dodas viņas dzīvesbiedrs Felikss. Drāmatisks ir dēla Andra un vedeklas Veltas zaudējums 2002. gadā. Par Almas Gūtmanes aiziešanu mūžības gaitās sēro meita Māra, mazbērni *Julian, Corin, Alexis, Larisa* un *Kristīne*, mazmazbērni *Liliana, London, Sumaya, Maksis, Cali* un *Aleksandrs*, kā arī latviešu sabiedriskās organizācijas, kuņģas viņa sastāvēja. Ģimene riko Almas piemiņas un dzīves daudzīnājumu 2015. gada 14. martā no plkst. 14 līdz 17 Montrealas Latviešu Sabiedriskajā centrā, 3955 Provost ielā, Lašīnā.

M. ŠTAUVERS

Alma Gūtmanis (pa kreisi) ar meitu

SARĪKOJUMI / DIEVKALPOJUMI

SARĪKOJUMI BOSTONA (MA)

Bostonas Trimdas draudzes namā (58 Irving St, Brookline MA)

28. martā 18:00 Bostonas Latviešu skola aicina uz saviesīgu vakaru „Zem šīm baltajām akācijām: Imantdienas Bostonā”. Mūzikālais priekšnesums skolas bērnu un skolēnu vecāku izpildījumā. Vīna degustācija, klusā izsole, izloze ar naudas laimestu, uzkodas un atspirdzinājumi! Ieeja \$25/ \$15 pensionāriem un studentiem; bērniem zem 13 g.v. ieeja brīva. Lūdzu pieteikties līdz 25.martam pie Maijas Dklavas, tālr.: 978-408-9136, E-pasts: majija@inbox.com vai pie Krisītes Skares, tālr.: 978-590-5540, E-pasts: kristie.skare@gmail.com. Izlozes biļetes lūdzam sūtīt kasieri Maijai Deklavai, 13 Primrose Rd, Billerica, MA 01821. Ziedojumu čekus lū-

dzam rakstīt uz „Boston Latvian Sunday School”.

DENVERA (CO)

Kolorado Latviešu kultūras centrs (10705 West Virginia Ave, Lakewood, CO 80226), tālr.: 303-986-5337 vai 303-913-8081. **Piektdienās** 19:00 tiekas latviešu deju grupa, 20:30 notiek koņa mēģinājums.

DETROITA (MI)

Detroitas Sv. Pāvila latv. ev. lut. dr. Sabiedrisko notikumu ēkā (30623 W 12 Mile Rd, Farmington Hills MI 48334)

22. martā 11:30 LAD gada sapulce un 65 gadu atcere. **18. aprīlī** lietoto mantu tirdziņš.

MINEAPOLE

22. martā 13:00 (1:00 pm) Heights kino teātrī (3951 Central Ave. NE, Mineapole) rādīs godalgoto filmu „Akmeņi manās kabatās”. Ieeja \$ 10.00. Filma ir latviešu valodā ar angļu subtitriem.

ŅUJORKA (NY)

DV namā (115 W 183 St, Bronksa NY 10453)

14. martā 14:00 sanāksim kopā un noskatisimies ierakstu: „No zobena saule lēca”. Ieeja \$10. Zupas pusdienas un kafijas galds \$10. Darbosies bārs. Nāciet paši un aiciniet draugus!

Salas bazn. telpās (4 Rīga Ln, Melville NY)

29. martā pēc dievk., kuņģs sākas 10:30, notiks **Pavasara sarīkojums**. Piedalīsies Salas skolas un Gaņezera VV absolvente **Madelena Miniata** ar stāstījumu „Un mēs atkal satiekamies: PBLA konferences pieredze Rīgā”. M. Miniata tika aicināta piedalīties PBLA konferencē ar priekšlasījumu par Gaņezera vasaras vidusskolu.

Sekos siltas pusdienas, kafija un izloze. Laipni ielūdz Salas novada dāmu komiteja.

PRIEDAINĒ (NJ)

19. martā 19:00 un **20. martā** 14:00 „Kino vakars” Priedaines lejas telpās. Rādīs Arvīda Krieva filmu „Dancis pa trim”. Filma ir drāmatizēts stāsts par „kureliešiem” otrā pasaules kara beigās Kurzemē. Ieeja pret brīvprātīgiem ziedojumiem „Kaupo” filmu studijas atbalstam. Lūdzam ņemt līdz groziņus. Filmā atpazīsiet daudzus aktierus, kuņģi ir cimojušies arī Priedainē. Informācija: www.priedaine.com

ST. PĒTERSBURGA (FL)

Lietuviešu klubā (4880 46th Ave N, St. Petersburg)

14. martā 16:00 tiks demonstrēta apbalvojumam ieguvusi filma „Neredzamā fronte”, kas vēsta par pretestības kustību bijušās Padomju Savienības okupētajās teritorijās 1940. Un 1944. gadā. Pēc filmas noskatīšanās paredzētas uzkodas. Ieejas ziedojums, sākot ar \$10. Visi laipni aicināti!

Sv. Pēterburgas Latviešu biedrības namā (1705 9th Ave N, St. Petersburg FL 33713)

22. martā 12:00, tūlīt pēc Bībeles stundas, **Ilses Zandstras**, dzim. **Zālītes**, īss priekšlasījums par viņas nesen klajā laisto grāmatu „The Amber Coast, a Latvian Family's Journey”, kurā aprakstītas Zālīšu ģimenes gaitas Latvijā, Zviedrijā un Kanādā. Ilse tēvu **Jāni Zālīti** Sv. Pēterburgas latvieši labi atceras kā ļoti aktīvu biedru. Viņš piedalījies Biedrības nama celšanā un ir sarakstījis grāmatu par to. Tikšanās ar viņa meitu Ilsi būs interesanta!

24. martā 13:00 videoizrāde – **Jāņa Petera** 75 gadu jubilejas koncerts Arēnā Rīgā – „No Jāņiem līdz Pēteriem” ar labāko Latvijas populārās mūzikas izpildītāju, daudzbalstīgā **J. Petera** dziesmu koņa un **R. Paula** piedalīšanos. Kafija un cepumi. Visi laipni aicināti! Ieejas ziedojums, sākot ar \$3.

28. martā 14:00 **49. Latviešu biedrības Gada svētki**, kuņģos koncertu sniegs Floridas simfoniskā orķestra vijolnieks kamer-mūziķis, St. Petersburgas kolledžas profesors un stīgu kvarteta „Allegro” vadītājs **Oļegs Gaijers** kopā ar mūsu pašu pianistu un koņa diriģentu, klavieru studijas „Russian Piano School Studio” vadītāju **Vladimiru Hohlovu**. Mākslinieki atskaņos **Mocarta, Bēthovena, Kreislera, Monti** un citu komponistu brīnišķīgos skaņdarbus. Pēc koncerta varēsīm baudīt **Mārites Rubīnas** aukstajā galdā piedāvātos ēdienus, iedzert kafiju vai pašu atnestos stiprākos dzērienus. Svētku noslēgumā maestro **Ilmārs Dzenis** kopā ar **Pēteri Ozolu** sola mums deju mūziku, lai varētu izdejot sezonas pēdējo valsī! Vakara gaitā būs iespēja izlozēt 3 vērtīgos dāvanu grozus! Būsim klāt sezonas pēdējā lielajā sarīkojumā! Ieejas ziedojums, sākot ar \$25.

31. martā 15:00 biedrības valdes sēde.

PAZIŅOJUMS!

Saiņi sūtīšanai uz Latviju tiks savākti aprīlī. Noteiktu datumu paziņos vēlāk.

ZIEMEĻKALIFORNIJA

(425 Hoffman Ave, San Francisco), Info: www.zklb.wordpress.com, ZKLB sekr. un informāc. daļas vadītāja Una Veilande tālr.: 408-813-5104, e-pasts: una.veilande@gmail.com

Katru otrdienu 20:00 koņa mēģinājums.

DIEVKALPOJUMI

• **Bostonas latv. ev. lut. Trimdas dr.:** (58 Irving Str, Brookline MA 02445). Visi dievk. notiek 11:00 un dievg. katrā dievk. **15. martā** dievk. **22. martā** dievk. **29. martā** Pūpolu svētd. dievk., māc. Kaspars Bērziņš.

• **Denveras latv. ev. lut. dr.:** (10705 West Virginia Ave, Lakewood, CO 80226).

(Turpināts 19. lpp.)

AICINĀJUMS

Iecerētai grāmatai par Latvijas „klusajiem varoņiem” meklējam labi dokumentētus (liecības, dienasgrāmatas, vēstules, dokumentus, fotogrāfijas u.c.) stāstus par cilvēkiem, kuņģi PSRS un nacistiskās okupācijas gados, riskējami ar savu dzīvību, glāba apdraudētus līdzcilvēkus (mežabrāļus, bēgļus, dezertierus no okupantu armijām, ebrējus, romus jeb čigānus u.c.). Tautībai, ticībai vai politiskai pārliecībai nav nozīmes.

ANNA ŽĪGURE,
EDUARDS ANDERSS,
PĒTERIS BOLŠAITIS

Pieteikumus lūdzam sūtīt uz klusievaroni@inbox.lv vai uz adresi:

P. Bolšaitis, Lāčplēša iela 29-4, Rīga LV-1011

DIEVKALPOJUMI

(Turpināts no 18. lpp.)

Svētdienās 9:30 dievk. Pēc dievk. sadraudzība. **Trešdienās** 17:00 Bībeles stundas. **Trešdienās** 15:00 – 17:00 un **ceturtdienās** 9:00 – 13:00 mācītāja pieņemšanas stundas. Māc. H. Godiņa tālr.: 720-484-9857.

• **Detroitas Sv. Pāvila latv. ev. lut. dr.:** (30623 W. Twelve Mile Road, Farmington Hills, MI 48334). Info: www.detdraudze.org. Visi dievk. notiek 10:00 no rīta. **22. martā** 10:00 dievk. ar dievg., māc. Biruta Puīke Wilson. Sekos LAD gada sapulce un 65 gadu atceres sarīkojums. **29. martā** 10:00 Pūpolu svētd. dievk., māc. Biruta Puīke Wilson.

• **Dienvīdfloridas latv. ev. lut. dr.:** *Shepherd of the Coast Luth. Church* (1901 E Commercial Blvd, Ft. Lauderdale FL). Info: Andrejs Jugs, tālr.: 561-447-9050, e-pasts: makej@aol.com.

• **Dienvīdkalifornijas latv. ev. lut. dr.:** (1927 Riverside Dr, Los Angeles CA 90039). **29. martā** 11:00 Pūpolu svētd. dievk., māc. Aivars Ozoliņš.

• **Džamaikpleinas Trīsvienības latv. ev. lut. dr.:** *Unitarian Congregational Parish of Norton* (2 W Main St, Norton, MA 02766). **Katru svētdienu** 11:00 dievk. ar dievg. Kalpo mācītājs Dr. Jānis Keggi, dr. sekretāre Zigrīda Kručkova, tālr.: 617-323-0615.

• **Filadelfijas latv. ev. lut. Sv. Jāņa dr.:** (301 N Newtown Street Road, Newtown Square, PA 19073), tālr.: 610-353-2227. Visi dievk. notiek 11:00. **15. martā** dievk. Pankūku brokastis pirms dievk. plkst. 10:00. **22. martā** dievk., **Vilmingtonā** *Good Shepherd* bazn (1530 Foulk Rd.- Rt. 261) 15:00 dievk. ar Sv. vak. **29. martā** Pūpolu svētd. dievk. ar Sv. vak. valdes ievēšana amatā. Māc. Ieva Dzelzgalve.

• **Kalamazū latv. apvienotā ev. lut. dr.:** (122 Cherry Hill St, Kalamazoo MI 49996), **13. martā** 11:00 lūgšanas grupa bazn. lejas telpās. **15. martā** 10:00 dievk., Latviešu skolas Draudzīgā aicinājuma atcere Sabiedriskā centrā. **18. martā** 12:00 Bībeles stunda ciemā Latvija. **21. martā (sestd.)** 11:00 māc. A. Greimas (*Graham*) amatā ievēšanas dievk. ar dievg., pusdienas. **22. martā** dievk. **nenotiek**. **25. martā** 10:30 Bībeles stunda Kalamazū baznīcā. **29. martā** 10:00 dievk., kafija. Māc. A. *Graham*.

• **Klīvlāndes Apvienotā latv. ev. lut. dr.:** (1385 Andrews Ave, Lakewood, OH 44107). **Katru svētdienu** 11:00 dievk. Bībeles stundas 10:00 notiek katra mēneša otrajā un ceturtajā trešdienā. **18. martā** dievk. vada viesmācītāja Lauma Zušēvica. **Baptistu dr.** dievk. notiek **svētdienās** 14:30.

• **Lankastera: Mt. Calvary Lutheran Church** (308 East Petersburg Rd, Lititz Lancaster, PA 17543). Māc. Dr. Ruta S. Ziedone (PO Box 380, Henryville PA 18332), mob. tālr.: 570-460-5375, e-pasts: silver11@ptd.net un emer. māc. Dr. Arvids Ziedonis (529 Linden Place, Cresco PA 18326-7248), tālr.: 570-629-6349, e-pasts: ziedonis@ptd.net

• **Mančesteras latv. ev. lut. dr.:** (21 Garden St, Manchester, CT 06040), māc. Jānis Keggi, dr.pr. Astra Vilinskis, tālr.: 413-568-9062. **28. martā** 12:00 Pūpolu sestd. Dievk. ar dievg., diak. Indriķis Kaņeps. Sekos sarīkojums Lieldienu ievadam.

• **Milvoku latv. ev. lut. Sv. Trīsvienības dr.:** (1853 N 75th St, Milwaukee, WI 53213), tālr.: 414-258-8070. Prāv. L. Zušēvica, tālr.: 414-421-3934, e-pasts: pastorlauma@gmail.com, Dr. pr. S. Kalve, tālr.: 414-536-0358. Info: www.milwaukee draudze.org **15. martā** 14:00 dievk. centrā.

• **Mineapoles-St. Paulas latv. ev. lut. dr.:** (3152 17th Ave S, Minneapolis, MN 55407). Visi dievk. notiek 11:00. **15. martā** gavēņa laika dievk., sadraudzība. 13:00 koncerts „*Compass Rose Brass Ensemble*” ar **Benjamiņu Alji** (trompete). **22. martā** gavēņa laika dievk., sadraudzība. **24. martā** 19:00 Bībeles stunda dr. bibliotēkas telpās. **26. martā** 11:00 Bībeles stunda. **29. martā** Pūpolu svētd. dziesmotais dievk. ar Sv.vak., bērnu uzruna, svētd. skola, sadraudzība, iesvētes mācība.

• **Montrealas latv. Trīsvienības ev. lut. dr.:** (Trinity Latvian Church, P.O. Box 39, Station NDG, Montreal QC H4A 3P7). Draudzes māc. Gundars Bērziņš, tālr.: 613-851-8281, e-pasts: rev@draudze.org. Dr. pr. Jānis Mateus, tālr.: 514-481-2530, e-pasts: prez@draudze.org. **12. martā** 13:00 pensionāru saiets. **22. martā** 11:00 dievk. **29. martā** 11:00 Pūpolu svētd. dievk.

• **Ņubransvikas un Leikvudas latv. ev. lut. dr.:**

Leikvudā Igaņu bazn. (607 E 7th St, Lakewood, NJ).

Īstbransvikā draudzes bazn. (12 Gates Ave, East Brunswick, NJ).

• Māc. Ieva Pušmucāne-Kineyko, tālr.: 908-638-1101, e-pasts: latvianlutheranchurch@gmail.com. **15. martā** 12:30 Leikvudā dievk. ar dievg. **22. martā** 13:30 Īstbransvikā dievk. **29. martā** 13:30 Īstbransvikā mūzikas un meditācijas dievk., Pūpolu svētd.

• **Ņujorkas latv. ev. lut. dr.:** Īstoranža (153 Glenwood Ave, East Orange NJ)

Jonkeru bazn. (254 Valentine Ln, Yonkers NY)

Manhatena *Seafarers & Intl House* (123 E 15th St, NY NY)

Morristovna *St. Mark Lutheran Church* (100 Harter Rd, Morristown, NJ)

Ņudžersija *Holy Trinity Lutheran Church* (70 River Rd, Montville, NJ)

Parsippany St. Andrew Lutheran Church (335 Reynolds Ave, Parsippany NJ)

Salas bazn. (4Riga Ln, Melville NY)

Springfilda *Holy Cross Lutheran Church* (639 Mountain Ave, Springfield, NJ 07081)

14. martā 14:00 Manhatenā dievk., māc. Saliņš. **15. martā** 10:00 Jonkeru bazn. dievk., māc. Saivars, seko pankūku brokastis. 10:30 Salas bazn. dievk., māc. Saliņš. **22. martā** 10:00 Jonkeru bazn. dievk., māc. Saivars. 10:30 Salas bazn. dievk., māc. Saliņš. 13:30 *St. Andrew* bazn. dievk. ar dievg., māc. Saivars, seko filmas

Kēniņš Līrs izrādes 2. puse. **29. martā** 10:00 Jonkeru bazn. dievk., māc. Saivars. 10:30 Salas bazn. dievk., māc. Saliņš, seko Pavasaļa sarīkojums.

• **Ročesteras latv. ev. lut. Krusta dr.:** *Atonement Lutheran Church* (1900 Westfall Rd, Rochester NY), **22. martā** 14:00 Ciešanu laika dievk.

• **Saginavas latv. ev. lut. dr.:** (128 N Elm St, Saginava). Māc. Roberts Franklins. Dr. sekretāre Vija Ārins, e-pasts: vijaarins@yahoo.com **15. martā** 13:00 dievk. Kafija.

• **San Diego latv. ev. lut. dr.:** *Ascension Lutheran Church* (5106 Zion Ave, San Diego, CA 92120), tālr.: 925-788-1101, e-pasts: kazols@msn.com. Dr. pr. Jānis Legzdīns, tālr.: 858-598-5451, e-pasts: jlegzdins@san.rr.com. Visi dievk. notiek sestdienās 12:00.

• **28. martā** dievk. vadīs prāv. Daira Cilne, dievgalds, kafijas galds. **9. maijā** dievk. vadīs mācītājs **Mārtiņš Rubenis**; kafijas galds, draudzes pilnsapulce.

• **Sentluisas latv. ev. lut. dr.:** *Christ Lutheran* bazn (#1 Selma Ave, Webster Groves, MO 63119), **katra mēneša trešajā svētdienā** 14:00 dievk. Pēc dievk. saiets ar groziņiem. Māc. A. Kalniņa. Dr. pr. I. Kalniņa, tālr.: 314-457-1830, e-pasts: kalninsis@charter.net

• **Sietlas latv. ev. lut. dr.:** (11710 3rd Ave N E Seattle, WA 98125). Visi dievk. notiek 10:30. Māc. D. Cilne, tālr.: 206-674-9600, e-pasts: cilnis@earthlink.net. Info: www.seattlatvianchurch.org. **15. martā** angļu val. dievk. ar dievg., Bībeles stunda. **22. martā** dievk. ar dievg. **29. martā** Pūpolu sv. dievk. ar dievg. Zupas pusdienas, atbalstot trīsgadīgā Magnusa Kaļiņa ārstēšanas izdevumus.

• **Skenekedijas latv. ev. lut. dr.:** *Trinity Lutheran Church* (35 Fuhrman St, Schenectady, NY 12308). Diakone L. Sniedze-Taggart, asistē prāv. O. Sniedze. **29. martā** 14:00 Lieldienu dievk. ar dievg., dz. grāmatas. Sekos Gada sapulce.

• **St. Pētersburgas (FL) latv. ev. lut. dr.:** dievk. notiek 14:00 *Mūsu Pestītāja (Our Savior)* bazn. (301 – 58th Street S, St. Petersburg, FL 33707). Bībeles stundas notiek biedrības namā 11:00. Māc. Aivars Pelds, tālr.: 727-368-0935. Dr. pr. Aija Norbergs, tālr.: 727-367-6001. **15. martā** dievk. **22. martā** Bībeles stunda, pēc kuņas būs **Ilses Zālītes** priekšla-

sījums par viņas sarakstīto grāmatu. **29. martā** Bībeles stunda.

• **Toronto – Sv. Jāņa ev. lut. latv. dr.:** (200 Balmoral Ave, Toronto, ON M4V 1J6), tālr.: 416-921-3327, e-pasts: baznica@bellnet.ca. Māc. prāv. Dr. *Fritz Traugott* Kristbergs, tālr.: 905-827-8326, e-pasts: fritz.kristbergs@sympatico.ca. Māc. Dr. Anita Gaide, tālr.: 905-477-7042, e-pasts: aigaide@yahoo.com. Diakone Aina Avotiņa, tālr.: 416-920-8491, e-pasts: avotinsa@aol.com. Dr. pr. Kārlis A. Jansons, tālr.: 905-338-5613, e-pasts: kjan27@gmail.com. Pr.vietn. Gunta Reynolds, tālr.: 416-602-7176, e-pasts: vanadze@hotmail.com. Dāmu kom. pr. Maija Sukse, tālr.: 416-221-4309, e-pasts: sukse@sympatico.ca

• **Vašingtonas (DC) latv. ev. lut. dr.:** Draudzes nams (400 Hurley Ave, Rockville, MD 20850-3121), tālr.: 301-251-4151, e-pasts: dcdraudze@verizon.net, Info: www.dcdraudze.org Mācītāja prāv. Anita Vārsberga Pāža, mob. tālr.: 301-302-3270, e-pasts: macanitavp@gmail.com, dr. pr. Ināra Apine, tālr.: 703-790-0833, e-pasts: inarazaiga@yahoo.com **Svētdienās:** 9:15 Latviešu skola, 10:00 Zaķiši, 11:00 dievk. Kafijas galds. Grāmatu galds. Iesvētes mācība. **15. martā** kārtējā skolas diena. Ģimeņu Ciešanu laika dievk. ar Sv. vak. **18. martā** 11:00 Svētbrīdis. Vieg-

las pusdienas. **22. martā** 9:30 draudzes pilnsapulce. 11:30 dievk. **25. martā** 11:00 Svētbrīdis. Vieg- las pusdienas. **26. martā** 19:30 literārais vakars. **29. martā** Pūpolu svētd. Kārtējā skolas diena. Sv. vak. dievk. ar Kristus ciešanu stāsta lasījumu.

• **Vilimantikas latv. ev. lut. dr.:** *Ebenezer Lut. Church* (96 Oak St, Willimantic, CT). dr. pr. Vija Bachmuts, tālr.: 860-644-3268. **14. martā** 11:00 dievk., māc. Dr. Jānis Keggi. **4. aprīlī** 11:00 Lieldienu dievk., sekos brokastis, Imants Gorbants, dr.pr. Vija Bachmuts.

• **Ziemeļkalifornijas latv. lut. dr.:** Sanfrancisko (425 Hoffman Ave, San Francisco).

San Jose-Los Gatos (16548 Ferris Ave, Los Gatos).

Oklande *Resurrection Luth. Church* (397 Euclid Ave, Oakland).

Burlingema, Labā Gana baznīca (301 Burlingame Ave).

Saratoga (12635 Indio Ct, Saratoga, CA 95070).

Sakramento *Lutheran Church of the Cross* (4465 H Str, Sacramento).

Lūgums sūtīt SARĪKOJUMU un DIEVKALPOJUMU ziņas uz e-pastu: rasma@laiks.us, vēlākais – svētdienās. Kārtējam avīzes numuram ziņas uz redakciju tiek nosūtītas PIRMDIENĀS.

PERSONU, NOTIKUMU UN KAPU KULTŪRVĒSTURISKA ENCIKLOPĒDIJA

Aicinām atbalstīt virtuālo enciklopēdiju

Nekropole.info arī materiāli, veicot mērķa ziedojumus. Šis ir unikāls projekts, kuŗam nav analoga pasaulē. Mēs tveram pasaules aizejošo vēsturi, par centrālo asi, ap kuŗu viss griežas, liekot Latviju. Tas varbūt ir ambiciozi, bet – kuŗš gan darīs, ja ne mēs paši?!

Skatiet – www.nekropole.info!

Nekropole.info var palīdzēt un atbalstīt, ziedojot:

Biedrība “Nekropole.info”
 reģ. Nr. 40008208926
 banka – AS SWEDBANK
 konta Nr. – LV12HABA055103652408
 Bankas kods HABALV22
 Sabiedriskai organizācijai **Nekropole.info**. ir piešķirts sabiedriskā labuma statuss.

(Vairāk publicēts Nr. 29)

Mūžībā aizgājusi mūsu mīļā

ZENTA REBOKS

dzimusi BĒRZIŅŠ

Dzimusi 1924. gada 14. aprīlī Valmierā, mirusi 2015. gada 5. janvārī Arlington, Virginia

Turp, kurp Tu aizgāji, apstāsies laiks. Norims sāpes, rūpes un bēdas.

Mīļā piemiņā viņu paturēs
 MEITA ANITA AR GLEN
 MAZBĒRNI CLAIRE AR PAUL UN ANDREW AR MAIREAD
 UN PIECI MAZMAZBĒRNI

LATVIJAS SPORTISTI LATVIJĀ UN PASAULĒ

Brāļiem Dukuriem – zelts un bronza

Pasaules meistarsacīkstēs skeletonā Vācijā, Vinterbergas trasē Latvijas skeletonists **Martins Dukurs** izcīnīja savu trešo pasaules čempiona titulu. Viņa brālis **Tomass Dukurs** izcīnīja bronzas godalgu. Tā viņam bija pirmā medaļa pasaules meistarsacīkstēs.

Martins un Tomass godalgotās vietās iebrauca jau sacensību pirmajā dienā. Martins sasniedza jaunu trases rekordu. Starp viņiem „iespraucās” Krievijas skeletonists Aleksandrs Tretjakovs.

Martins Dukurs startā

Lai gan pirmajā dienā otrajā braucienā Martins pieļāva neveiksmi startā, kas ļāva Tretjakovam samazināt starpību, otrā sacensību diena salika „visu pa plauktiņiem”. Martins stabili veica trešo braucieni, sasniedzot jaunu Vinterbergas trases rekordu, un izšķirīgajā braucienā palielināja pārsvaru pār krievu skeletonistu līdz 0,69 sekundēm. Tomass otrajā sacensību dienā netuvojās Tretjakovam, bet stabili noturēja trešo vietu.

Tomass Dukurs

Pēc sacensībām viņš sacīja: „Tik bieži esmu palicis ceturtajā vietā, ka bija jādama – varbūt tā nolemts būt mūžīgi? Bet nu varu būt apmierināts ar aizvadīto sacensību sezonu. Pasaules kausa izcīņā biju otrais, Eiropas un Pasaules meistarsacīkstēs – trešais.”

Martins Dukurs līdz šim Pasaules meistarsacīkstēs triumfēja 2011. un 2012. gadoā, 2013. gadā bija otrais, piekāpjoties savam sīvākajam konkurentam pēdējos gados Tretjakovam.

Latvijas skeletoniste **Lelde Priedulēna** Vinterbergas trasē Pasaules meistarsacīkstēs pēc diviem braucieniem ierindojas 14. vietā. Trešo braucieni Lelde veica 58,04 sekundēs, kas tobrīd bija viņas ātrākais brauciens šajās sacensībās. Tas Priedulēnai ļāva pakāpties summā par vienu vietu uz 13. pozīciju. Ceturtais brauciens viņas pozīciju neuzlaboja.

Bronzas medaļa ar rūgtuma piegaršu

Pasaules meistarsacīkstēs bobslejā Vācijā, Vinterbergas trasē, Oskara Melbārža četrinieks pirmajos divos braucienos bija ātrākais ar pieteikumu uz zelta medaļām. Pirmajā braucienā mūsu bobslejistu sasniedza jaunu Vin-

terbergas trases rekordu, par 0,03 sekundēm apsteidzot vāciešu Arndta un Valtera kvartetu. Otrajā braucienā Melbārža rekordu laboja vācieša Frīdriha četrinieks, pakāpjoties uz trešo vietu. Melbārdim otrajā braucienā bija otrais labākais laiks, un pēc diviem braucieniem viņš par 0,08 sekundēm apsteidza Arndtu. Frīdriha četrinieks Latvijas ekipāžai zaudēja 0,14 sekundes.

Trešo braucieni Melbārdis ar stūmējiem Daumantu Dreiškeni, Arvi Vilkasti un Jāni Strengu uzsāka kā pirmie, jo atradās liderpozīcijā, turklāt sasniedza jaunu trases rekordu. Tomēr pēc tam trases rekordu sasniedza arī Arnta ekipāža un kopvērtējumā apsteidza Melbārdi par vienu sekundes simtdaļu (!). Sacensības sasniedza saspringuma augstāko punktu.

Oskara Melbārža pilotētais četrinieks

Viss izšķirās pēdējā – ceturtajā braucienā. Spriedze bija milzīga, jo līderu trijnieks bija saspiedies 0,03 sekundēs. Melbārdis pirmajos trijos braucienos starta posmu bija veicis piecās sekundēs, tagad – ceturtajā startēja vēl ātrāk (4,98), taču... viņa četrinieks saslīdēja, un tas neļāva trasē attīstīt maksimālo ātrumu. Līdz ar to bija skaidrs, ka mūsējiem zelta medaļas nebūs, bet uz kādu godalgu cerības palika. Uzvaru „izrāva” Arndta četrinieks, kas par 0,02 sekundēm apsteidza Valteru, bet Melbārdis zaudēja 0,12 sekundes. Tātad Melbārža četriniekam tika **bronzas** medaļas, kas bija ar... rūgtuma piegaršu. Ja nebūtu šī kļūda startā...

Otra Latvijas pilota – Oskara Ķibermaņa četrinieks (stūmēji Helvijs Lūsis, Raivis Zirups un Vairis Leiboms) pēc pirmās dienas ieņēma 13. vietu. Turpinājumā Oskars noslīdēja zemāk un PM meistarsacīkstēs pabeidza 15. vietā.

Eiropas meistarsacīkstēs augstākā – astotā vieta

Prāgā risinājās **Eiropas meistarsacīkstēs** vieglatlētikā telpās. No 11 sportistu lielās Latvijas delegācijas labāko desmitniekā iekļuva tikai **Aiga Grabuste** tāllēkšanā. Finālsacensībās Grabuste nevienu konkurenti apsteigt neizdevās. Grabuste finālā pirmajā mēģinājumā sasniedza 6,54 metrus, un nākamajos piecos lēcienos viņa savu rezultātu neuzlaboja. Kvalifikācijas sacensībās Grabuste vietu finālā nodrošināja ar rezultātu 6,57 m.

Šoziem Grabuste laboja Latvijas rekordu telpās, sacensībās Tbilisi aizlecot 6,82 m. Par Eiropas čempioni telpās ar rezultātu

Aiga Grabuste

6,98 m kļuva serbiete Ivana Španoviča,

Dmitrijs Jurkevičs 1500 m skrējienā sasniedza Latvijas rekordu (42,84, savā skrējienā 5. vieta), tomēr netika tālāk par priekšsacīkstēm un finālā neiekļuva.

Tuvu desmitniekam bija kārtlēcējs **Mareks Ārents**, kurš atkārtoti personisko rekordu (5,60) un ieņēma 11. vietu. **Kārlis Pujačs** kārtlēcēšanā ierindojās 19., **Jānis Baltušs** 400 m skrējienā – 30.,

Pauls Ārents 800 m skrējienā – 28., **Kristaps Valters** – 31., **Renārs Stepiņš** – 34., **Madara Onužāne** augstlēkšanā – 21. vietā Bez rezultāta palika neveiksmīgi startējošie: **Elvijs Misāns** tāllēkšanā un **Māris Urtāns** lodes grūšanā.

Igo Japiņam Eiropas Riteņbraukšanas savienības zelta medaļa

Latvijas Riteņbraukšanas federācijas prezidents Igo Japiņš Eiropas Riteņbraukšanas savienības 2015. gada kongresā tika svinīgi apbalvots ar zelta medaļu par īpašiem nopelniem riteņbraukšanas attīstībā.

Japiņš visu savu dzīvi ir veltījis riteņbraukšanai. Jaunības gados kā sportists guvis augstvērtīgus rezultātus lielvalsts meistarsacīkstēs šosejas un treka riteņbraukšanā. Vēlāk viņš sāka veiksmīgu trenera karjeru, izaudzinot gan Olimpisko spēļu medaļniekus, gan pasaules un Eiropas čempionus. Japiņš bijis treneris Dainim Ozolam, kurš 1992. gadā Olimpiskajās spēlēs izcīnīja olimpisko bronzas medaļu, 2000. gadā Japiņa audzēknis Romāns Vainšteins izcīnīja pasaules čempiona titulu. Jau gandrīz 20 gadus Japiņš ir Latvijas lielāko riteņbraukšanas sacensību organizators, rīko Vienības braucieni,

SEB MTB maratonu un Rīgas Velomaratonu. Kopš 2013. gada Japiņš ir arī Latvijas Riteņbraukšanas federācijas prezidents, aktīvi piedaloties arī Eiropas Riteņbraukšanas savienības un Starptautiskās Riteņbraukšanas Savienības aktivitātēs.

Zaudējums Deivisa kausa izcīņā tenisā

Jūrmalā risinājās **Deivisa kausa izcīņas spēle tenisā Eiropas-Afrikas zonas 1. grupā** starp Latvijas un Bulgārijas vienībām. Latvijas vienībā nebija mūsu labākā tenisista Ernesta Gulbja, bulgāriem arī trūka pirmā numura.

Latvijas izlases sastāvā kapteinis Kārlis Lejnīks bija iekļāvis diviņubrāļus Mārtiņu un Jāni Podžus, Artūru Lazdiņu un komandas debitantu Rūdolfu Medni. Sākumā Mārtiņš Podžus ar 6:3, 7:5, 7:5 uzvarēja Lazovu, bet viņa diviņubrālis Jānis drāmatiskā sacensībā ar 4:6, 6:3, 3:6, 6:1, 10:12 zaudēja Kuzmanovam. Dubultspēlē Podži ar 6:3, 6:2, 4:6, 5:7, 1:6 piekāpās Grozdānovam/Kušeļevam. Rezultāts kļuva 1:2. Turpinājumā Mārtiņš Podžus ar 6:7 (6:8), 7:5, 2:6, 4:6 zaudēja Kuzmanovam – 1:3. Pēdējā spēlē, kas gan vairs neko neizšķīra, bija paredzēts sacensties Jānim Podžum pret Lazovu, taču Latvija deva iespēju izmēģināt spēkus Rūdolfam Mednim. Pirmajā setā viņš Lazovam piekāpās ar ceniģo 4:6, bet otrajā zaudēja ar 1:6. Līdz ar to galīgais rezultāts ir 4:1 Bulgārijas tenisistu labā. Latvija, cīnoties par palikšanu grupā, jūlijā savā laukumā uzņems Madagaskaras tenisistus.

Laurim Strautmanim drošā roka un precīza acs

Latvijas šāvējs **Lauris Strautmanis** Nīderlandē izcīnīja sudraba medaļu Eiropas junioru meistarsacīkstēs 10 m distancē ar gaisa pistoli.

Lauris Strautmanis

Strautmanis kvalifikācijā sasniedza labāko rezultātu, iekrājot 574 no 600 punktiem. Finālsacensībās tika astoņi labākie un Strautmanis aizkļuva līdz izslēgšanas pēdējai kārtai, kur viņu tomēr apsteidza Krievijas šāvējs Artjoms Černousovs. Strautmanis iekrāja 195,2 punktus, bet uzvarētāja rēķinā bija 198,7 punkti.

51 dalībnieka konkurencē tālāk par kvalifikāciju netika Gvido Cvetkovs (13. vieta, 568 p.) un Emīls Vasermans (23.v., 566 p.). Summējot visu trīs šāvēju kvalifikācijā iekrātos punktus, Latvija bija labākā ar 1708 punktiem un par vienu punktu apsteidza Krieviju.

Juniorēm **Agita Rašmane** izcīnīja septīto vietu. Jaukto pāru sacensībās Rašmane kopā ar Emīlu Vasermani ieņēma 17.vietu.

Motosports

Latvijas motokrosa braucējs **Pauls Jonass** Taizemē izcīnīja otro vietu Pasaules meistarsacīkšu otrajā posmā MX2 klasē. Tā ir pirmā medaļa kādam mūsu motosportistam individuālajā ieskaitē.

Pauls Jonass distancē

Pirmajā braucienā Jonass finišēja ceturtais, toties otrā braucienā mērķa līniju viņš sasniedza otrais. Vēl viens Latvijas braucējs Roberts Justs braucienos finišēja 14. un 10.vietā, kopvērtējumā sasniedzot 12. pozīciju. Pasaules meistarsacīkšu kopvērtējumā pēc diviem posmiem Jonass pakāpās uz trešo vietu.

Biatlons

Pasaules meistarsacīkstēs biatlonā Somijā Latvijas vadošais biatlonists **Andrejs Rastorgujevs** sprintā (10 km) ar četrām kļūdām šaušanā ierindojās tikai 42. vietā. Iedzišanās (12,5 km) Andrejs izcīnīja 25. vietu. **Baiba Bendika** sprintā ierindojās 83. vietā un iedzišanai nekvalificējās.

Daiļslidošana

Pasaules junioru meistarsacīkstēs daiļslidošanā Tallinā Latvijas pārstāvis **Deniss Vasiļjevs** izcīnīja augsto septīto vietu.

Deniss Vasiļjevs

Vasiļjevs bija astotais gan izvēles slidojumā, gan iepriekš šajā programmā, tomēr summā ierindojās vienu pozīciju augstāk.

Brīvā cīņa

Minskā starptautiskās sacensībās startēja abas mūsu labākās brīvās cīņas pārstāves un abas ieguva pa bronzas medaļai. Anastasija Grigorjeva to paveica svira kategorijā līdz 63, un Laura Skujņa – līdz 69 kilogramiem.

Ātrslidošana

Pasaules meistarsacīkstēs ātrslidošanas daudzciņā Kanadā, Kalgari, Latvijas ātrslidotājs **Haralds Silovs** izcīnīja devīto vietu. Haralda rezultāti: 500m – 10, 5000 m – 13., 1500 m – 8. vieta. Trīs distanču summā Silovs iekrājis 109,958 punktus. 10 000 m distancē startēja tikai astoņi labākie pēc trim disciplinām.

Sporta ziņas sakopojis
P. KARLSONS